

MANDAG DEN 20. OKTOBER 2008

FORSÆDE: Hans-Gert PÖTTERING

Formand

(Mødet åbnet kl. 17.00)

1. Genoptagelse af sessionen

Formanden. – Jeg erklærer Europa-Parlamentets session, der blev afbrudt torsdag den 9. oktober 2008.

2. Godkendelse af protokollen fra foregående møde: se protokollen

3. Parlamentets sammensætning: se protokollen

4. Udvalgenes og delegationernes sammensætning

Formanden. – Jeg har modtaget et forslag fra Gruppen for Selvstændighed og Demokrati om at udpege hr. Farage som medlem af Udvalget om International Handel i stedet for hr. Colman. Er der nogen indsigelser mod dette?

Hannes Swoboda (PSE). – (DE) Hr. formand! Er der en minimumsperiode, som man skal sidde i et udvalg, eller er dette kun nødvendigt i dag?

Formanden. – Det spørgsmål må De selvfølgelig stille til Gruppen for Selvstændighed og Demokrati, men jeg kan forsikre Dem om, at Parlamentets formand støtter fuld gennemsigtighed i denne sag.

Nigel Farage (IND/DEM). – (EN) Hr. formand! Jeg kan berolige min østrigske kollega med, at jeg faktisk var medlem af Udvalget om International Handel i de første to et halvt år af denne valgperiode. Jeg overlod derefter pladsen til en kollega, som forlod Parlamentet helt for to uger siden. Så i modsætning til, hvad De måske kunne frygte, er dette ikke kun aftalt spil i sidste øjeblik.

Formanden. – De har ikke svaret på spørgsmålet om, hvor længe De agter at sidde i dette udvalg, men jeg udleder umiddelbart fra Deres bemærkninger, at De vil blive i udvalget indtil udgangen af denne valgperiode.

5. Undertegnelse af retsakter vedtaget ved fælles beslutningstagning: se protokollen

6. Berigtigelse til en vedtaget tekst (forretningsordenens artikel 204a): se protokollen

7. Modtagne dokumenter: se protokollen

8. Mundtlige forespørgsler og skriftlige erklæringer (modtagne dokumenter): se protokollen

9. Bortfaldne skriftlige erklæringer: se protokollen

10. Andragender: se protokollen

11. Arbejdsplan

Formanden. – Det endelige forslag til dagsordenen for dette møde, som blev vedtaget på Formandskonferencens møde torsdag den 16. oktober 2008 i henhold til forretningsordenens artikel 130 og 131, er omdelt.

Mandag, tirsdag og torsdag:

Ingen ændringer.

Onsdag:

Regionaludviklingsudvalget har anmodet om, at den mundtlige forespørgsel til Kommissionen om EU's Solidaritetsfond udskydes til næste mødeperiode.

Lambert van Nistelrooij (PPE-DE). - (NL) Hr. formand! Det er korrekt, at forhandlingen om Solidaritetsfonden på Regionaludviklingsudvalgets anmodning er sat på onsdagens dagsorden. Det viser sig dog nu, at den ansvarlige kommissær, fru Hübner, som vi meget gerne vil have til at deltage i drøftelserne om dette spørgsmål, er ude af stand til at deltage.

Derfor foreslår både Kommissionen og de forskellige gruppers koordinatore, at denne forhandling, som er så vigtig for Parlamentet, gennemføres på plenarmødet i november. Vi anmoder derfor om at flytte forhandlingen til mødeperioden i november. Det er den anmodning, som jeg gerne vil fremsætte.

(Parlamentet vedtog forslaget)

(Parlamentet fastsatte arbejdsplanen)

o o o

Philip Bradbourn (PPE-DE). - (EN) Hr. formand! Jeg ville bare lige tage op med Dem, at mindst to medlemmers kontorer på ottende sal i Tower Building har været åbnet, og effekter er blevet taget, siden vi sidst var i Strasbourg. Jeg vil gerne vide, om dette bare er et enkeltstående tilfælde, eller om der er andre tegn på, at medlemmers kontorer har haft besøg og skal vi sige "er blevet lettet" for effekter i den periode, hvor vi ikke var i Strasbourg. Jeg finder dette meget foruroligende. Hvis vi ikke kan garantere, at vores kontorer er sikre, når vi ikke er her, er det en meget dårlig aftale.

Formanden. – Mange tak, hr. Bradbourn. Sagen vil blive undersøgt. Det vil generalsekretæren sørge for.

12. Indlæg af et minuts varighed om politisk vigtige sager

Formanden. – Næste punkt på dagsordenen er indlæggene af et minuts varighed om politisk vigtige sager.

Petya Stavreva (PPE-DE) – (BG) Hr. formand, mine damer og herrer! En af de største udfordringer, som Bulgarien står over for, er at anvende midler fra de europæiske fonde på gennemsænkkelig vis. Bulgarien har udvist alvorlige mangler i arbejdet med førtiltrædelsesprogrammerne, hvilket har medført, at flere hundrede millioner euro er blevet blokeret under Phare-, Ispa- og Sapardprogrammerne. Blokeringen af disse midler er et alvorligt signal fra Kommissionen, som den bulgarske regering skal forstå rigtigt, og den skal iværksætte de hasteforanstaltninger, som den har lovet.

Ligesom vores europæiske partnere skal alle bulgarske borgere udvise større beslutsomhed i bekæmpelsen af korruption og organiseret kriminalitet og i opnåelsen af pålidelig, effektiv kontrol med, hvordan europæiske midler anvendes. Vi har ikke råd til nogen startvanskeligheder i forbindelse med håndteringen af økonomiske ressourcer fra EU's strukturfonde, da det vil være fatalt for udviklingen af Bulgariens økonomi, landbrug, infrastruktur, sektoren af små og mellemstore virksomheder og i den sidste ende for den yderst vigtige stigning i bulgarernes levestandard. Desværre er det almindelige borgere og ikke dem, der leder landet, som er de primære ofre for disse fejl og mangler i Bulgariens anvendelse af europæiske midler.

Vores medlemskab af Fællesskabet gav os mulighed for at arbejde med europæiske midler, men vi skal gøre det i overensstemmelse med EU-reglerne. Det er også i vores nationale interesse. Vi må derfor ikke narre os selv til at tro, at vi kan rette op på vores fejl uden at reformere systemet.

Iliana Malinova Iotova (PSE) – (BG) Hr. formand, mine damer og herrer! Verden står over for en finanskriser, hvis omfang og konsekvenser ingen endnu kan forudsige præcist. Den bliver endda sammenlignet med 1920'ernes store depression i USA. På nuværende tidspunkt er det tvingende nødvendigt, at vi gør en fælles indsats for at overvinde krisen. Her ét år før valget og midt i en krisesituation er vi sat på en alvorlig prøve. Borgerne vil enten blive overbevist om det europæiske projekts formål og rolle, eller også vil vi se den modsatte effekt, og borgernes skepsis vil blive styrket. På dette tidspunkt har vi mere end noget andet brug for, at Lissabontraktaten bliver undertegnet.

Vores fælles indsats indtil nu har allerede skabt de første positive resultater. Vi bør fortsætte denne indsats i mindst tre retninger, for selv om en stabilisering af banksektoren har den højeste prioritet, er det ikke nok i sig selv. I øjeblikket behandler vi udelukkende symptomerne uden at tage fat på årsagerne. Fremtidig europæisk lovgivning skal styrke de mekanismer, der kontrollerer og regulerer finansmarkederne. Vi har behov for en omfattende pakke med konkrete foranstaltninger, som kan afbøde krisens indvirkning på økonomien, på industrien og særligt på det sociale område.

Og sidst, men ikke mindst har vi behov for et særskilt, specielt program med foranstaltninger for de nye medlemsstater, som endnu ikke har nået samme udviklingsniveau som Europas finansmarkeder, men som er truet af krisens indirekte konsekvenser, nemlig faldende investeringer, de stigende kreditomkostninger og faldende eksport.

Alexander Alvaro (ALDE). – (DE) Hr. formand! Både før og efter valget til Europa-Parlamentet kommer vi til at høre den sædvanlige beklagelige vurdering, nemlig at Europa er for fjern fra borgerne. Jeg spørger mig selv om, hvad Europa-Parlamentet gør ved det.

For et stykke tid siden startede en kollega og jeg en underskriftsindsamling på nettet, som bliver behandlet i udvalg præcis ligesom andre underskriftsindsamlinger. Ca. halvanden million mennesker har underskrevet denne underskriftsindsamling, hvilket omtrent svarer til hele Estlands befolkning. Under pres fra formanden for Udvalget for Andragender, hr. Libicki, blev denne sag indbragt for Formandskonferencen med anmodning om, at der skulle tillades en drøftelse i Parlamentet om, hvordan underskriftsindsamlinger på nettet i princippet skal håndteres. Det burde være irrelevant, at den pågældende underskriftsindsamling omhandler Parlamentets hjemsted, da vi ofte drøfter kontroversielle emner – og jeg er klar over, at ikke alle deler min holdning. Men den manglende tilladelse af sådan en drøftelse og klagerne over, hvor fjernt Europa er fra sine borgere, er indbyrdes uforenelige.

Jeg vil gerne bede Formandskonferencen gøre noget ved dette og måske huske på det, når der igen klages over afstanden mellem Europa og dets borgere.

Hanna Foltyn-Kubicka (UEN). – (PL) Hr. formand! Den økonomiske krise, der påvirker de europæiske og globale økonomier, kan tjene til at få visse overentusiastiske personer til at komme til fornuft. Krisen giver endnu en grund til ikke at bygge en nordlig gasrørledning. Jeg er sikker på, at de økonomiske data endelig vil overbevise dem, der nægter at lade sig anfægte af geopolitiske argumenter om, at det er uklogt at blive afhængig af en enkelt leverandør af energiresourcer, at der er behov for intern solidaritet mellem EU's medlemsstater, eller der er en reel trussel mod Østersøens økosystem.

Det er almindeligt kendt, at anlægningen og anvendelsen af en rørledning langs havbunden er langt dyrere end det landbaserede alternativ, der er foreslået. Gazprom har ikke overvejet en alternativ rute, der løber gennem politisk og økonomisk stabile lande, der alle er medlem af NATO eller EU. Det tyder på, at investorerne har, hvad der i bedste fald kan beskrives som tvivlsomme intentioner. Moskvas fondsbørs er blevet påvirket særlig negativt under de voldsomme kursfald på verdens fondsbørser. Dens vanskeligheder kan ikke desto mindre udrette mere end alle de fornuftige argumenter, der fremsættes, herunder Europa-Parlamentets udtalelse, hvori der opfordres til nøje overvejelse af den landbaserede rute til dette projekt. Der er et polsk ordprog, der minder meget om "oven over skyerne er himmelen altid blå", men i dette tilfælde er den faktisk helt kulsort.

Tunne Kelam (PPE-DE). – (EN) Hr. formand! I sidste uge berettede Amnesty International om et muligt attentatforsøg mod den russiske advokat og menneskerettighedsforkæmper Karina Moskalenko. Der blev fundet små kviksvølvkugler i hendes bil. Karina Moskalenko har vundet omkring 30 sager for russiske borgere mod den russiske stat ved Menneskerettighedsdomstolen i Strasbourg, og det var her i Strasbourg, at hun blev forsøgt forgiftet. Den følgende dag skulle hun have repræsenteret familien til den myrdede Anna Politkovskaya ved et retsmøde i Moskva. Det ser nu ud til, at det efter rækken af mord på uafhængige journalister i Rusland er blevet de uafhængige advokaters tur. Det haster derfor med at vise vores solidaritet så tydeligt som overhovedet muligt for at forsvare de mennesker, der hjælper andre, som ikke kan hjælpe sig selv.

Ioan Mircea Paşcu (PSE). – (EN) Hr. formand! En hvilken som helst institutionel struktur, herunder EU, skal stå sin virkelige prøve i krisetider, og vi er i en krisetid. Integrationen af de såkaldt nye medlemmer er ikke afsluttet, Lissabontraktaten er endnu ikke ratificeret af alle medlemsstaterne, og vores afhængighed af importeret energi stiger.

Trods den absolutte nødvendighed af fælles tiltag er disse desværre ofte langsommelige og vanskelige at få i stand, fordi medlemmerne foretrækker den individuelle tilgang. Hvis vi lader sidstnævnte gå forud for førstnævnte, er Unionen i stor fare – uanset det moralske aspekt, at de, der har draget størst fordel af den, har en større forpligtelse til at sørge for, at den bliver stærkere og ikke svagere. Og det samme gælder for NATO. Vi har nu mere end nogensinde behov for fælles analyser, fælles opfattelser, fælles holdninger og fælles tiltag i forhold til de voksende udfordringer, som vi står over for.

Lad os gøre dette, så vi ikke bliver anklaget for at ødelægge det mest bemærkelsesværdige eksempel på vellykket samarbejde på et kontinent, der har været hærget af krige i alt for lang tid.

Fiona Hall (ALDE). - (EN) Hr. formand! I betragtning af, at forbedring af energieffektiviteten er den mest effektive måde til at reducere CO₂-udledning, og i betragtning af at den offentlige sektor i henhold til direktivet fra 2006 skal spille en eksemplarisk rolle i dette henseende, er jeg skuffet over, at der ikke er foretaget nogen energieffektive forbedringer i forbindelse med de omfattende reparationer, som er udført på Parlamentets bygning i Strasbourg. Jeg vil gerne vide, hvor bygningens energiattest kan ses.

Desuden er det helt inkonsekvent af myndighederne at tillade parlamentsmedlemmerne at underskrive en model af en ko i naturlig størrelse i Parlamentets korridorer til støtte for den skriftlige erklæring mod tyrefægtning, men ikke tillade dem at underskrive et banner til støtte for den skriftlige erklæring, der opfordrer til et fast hjemsted for Europa-Parlamentet. Et fast hjemsted er den måde, hvorpå vi bedst kan reducere vores energiforbrug og spare 200 mio. EUR årligt.

Seán Ó Neachtain (UEN). - (GA) Hr. formand! Kommissionen bør nu gennemgå forvaltningen af habitatdirektivet i EU. Dette direktiv bliver efter min mening håndhævet for strengt, og der er nu behov for større fleksibilitet.

Gennemførelsen af direktivet hæmmer væsentlig infrastrukturudvikling i det vestlige Irland, og det har fået konsekvenser for Galway bys ydre omfartsvej. Der er et presserende behov for denne vej, og Galway og dens befolkning vil lide under det, hvis denne udvikling ikke kan gå i gang.

Det var aldrig hensigten med dette direktiv, at det skulle hindre store offentlige bygge- og anlægsarbejder. Kommissioner Dimas må nu gribe til handling og gennemgå dette direktiv for at sikre, at det ikke forstyrrer vigtig udvikling, der kan forbedre regionens økonomi.

Brigitte Fouré (PPE-DE). - (FR) Hr. formand! I flere uger har verden befundet sig i en alvorlig finanskriser. Det er ofte blevet sagt, at den stammer fra overdreven og ukontrolleret kapitalisme, jagten på fortjeneste, der ikke er baseret på noget konkret, og den manglende regulering af vores finansielle system. Og denne analyse er selvfølgelig helt korrekt! Der er imidlertid blevet lagt mindre vægt på den hvirvelvind, som vores valuta ville have befundet sig i uden EU's økonomiske og monetære politik. Euroen har – som det er blevet påpeget – modstået krisen meget bedre end D-marken, francen eller liren kunne have gjort det. Det er også tydeligt, at de beslutninger, der blev truffet af Eurogruppen for otte dage siden på initiativ fra formandskabet for Rådet for den Europæiske Union, har haft en øjeblikkelig virkning på finansmarkederne. Der er selvfølgelig behov for at træffe foranstaltninger til at hindre en yderligere finanskriser fra at opstå i fremtiden. Hvis de skal være effektive, skal de imidlertid træffes på europæisk niveau. Denne krise viser os, at EU er stærkere, når den taler med én stemme. Det viser os, hvis anskueliggørelse er nødvendig, at de institutionelle forbedringer, som Lissabontraktaten sikrer, er vigtigere end nogensinde. Det er derfor mere Europa og et bedre Europa, som vi har behov for.

Antonio Masip Hidalgo (PSE). - (ES) Hr. formand! Atlético Madrid, deres fans og oven i købet det spanske politi bliver behandlet dårligt af UEFA. Problemet er imidlertid mere omfattende end dette, da disse føderative organer har en tendens til at skærpe sanktionerne, når borgerne tyer til de almindelige domstole.

Dette middelalderlige begreb med ulighed for loven er i modstrid med vores lovgivning og de europæiske institutioner. Vi skal derfor reagere. Faktisk vil vi ende med at være nødt til at reagere, da disse egenrådige middelalderlige tyranner skal overholde lovgivningen og opfylde de almindelige proceduremæssige garantier i Europa.

Magor Imre Csibi (ALDE). - (RO) Hr. formand! Det lovforslag, som Kommissionen fremsatte sidste uge vedrørende ulovlig skovning, burde have markeret en stor sejr for alle dem, der gennem årene har kæmpet aktivt mod ulovlig rydning. Kommissionen har imidlertid valgt at vedtage en minimalistisk, endda idealistisk, løsning for at håndtere dette meget reelle problem.

Der findes ingen standard til at certificere lovligheden af træ. Leverandørerne har ikke pligt til at bevise deres produkters lovlighed. Selv besiddelse og salg af ulovligt træ opfattes ikke direkte som strafbare forhold. Hvis enhver kan skabe en standard, som det passer dem, og der ikke er nogen uafhængig offentlig mekanisme til at overvåge denne aktivitet, er det eneste, som EU gør, at fremme de nuværende ulovlige fremgangsmåder. Det er en skændsel for os at give os selv et klap på skulderen og sige, at vi har gjort et godt stykke arbejde, når faktum er, at kontrollen med lovligheden af træ fra EU-markedet forbliver ekstremt slap.

Parlamentet skal anlægge en mere håndfast holdning i kampen for at standse ukontrolleret rydning. Jeg opfordrer således kolleger fra alle politiske grupper til at arbejde sammen om at forbedre Kommissionens forslag betydeligt. Det er kun ved at vedtage en klar, effektiv lovgivning, at vi vil være i stand til at sende et stærkt budskab til leverandørerne om, at vi ikke vil tolerere handelen med ulovligt træ i EU.

Ioannis Varvitsiotis (PPE-DE). - (EL) Hr. formand! Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedoniens premierminister, hr. Gruevski, forsøgte i sidste uge at skabe et stort postyr, endda i Bruxelles. Kendsgeneringerne er enkle. Fire journalister fra Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien, som prøvede at optage reaktionerne fra en lille gruppe på de militærøvelser, der blev afholdt i området, blev eskorteret til politistationen for at få deres identitet bekræftet, da de ikke havde deres identitetskort på sig. De blev kun tilbageholdt på politistationen i 20 minutter. Jeg mener, at hr. Gruevskis handlinger er fuldstændig uacceptable.

Jeg vil også gerne fordømme hr. Gruevskis handlinger, fordi han forhindrede græske militærenheder, som var en del af NATO-styrken, på vej til Kosovo i at passere gennem Skopje for et par dage siden. Og samtidig ønsker han NATO-medlemskab.

Evgeni Kirilov (PSE). - (EN) Hr. formand! I sidste uge besøgte jeg Aserbajdsjan sammen med EP-delegationen for at overvåge præsidentvalget, der i det store hele blev afholdt i overensstemmelse med demokratiske standarder. Vi havde en række møder med parlamentsmedlemmer og højtstående embedsmænd, herunder udenrigsministeren. Jeg bliver derfor nødt til at sige, at min oprindelige frygt for, at der praktisk talt intet var blevet gjort for Nabuccoprojektet, voksede. Aserbajdsjan har end ikke kendskab til rammerne for projektet.

Kommissionen har indtil videre ikke gjort andet end at underskrive en generel samarbejdsaftale inden for energiområdet. Jeg synes, at det er latterligt hele tiden at høre forskellige kommissærer med store ord omtale, hvor vigtigt dette projekt er for hele Europa, og så samtidig overlade det til de enkelte EU-lande at forhandle betingelserne. I mit land, Bulgarien, siger vi ofte, at der aldrig går røg af en brand, uden der er ild i den. Tja, i dette særlige tilfælde er der alt for meget røg og ingen ild, og vi ved alle sammen, at vi står over for meget hård konkurrence. Hvis Kommissionen ikke går i gang hurtigt nok, vil hele projektet gå op i røg.

Eoin Ryan (UEN). - (EN) Hr. formand! Jeg tror, at vi alle sammen glæder os over, at der begynder at ske en vis form for normalisering på finansmarkederne. Desværre er dette imidlertid ikke en ensidet krise, og der er andre områder, som vi bliver nødt til at se på. Et af disse er hele kreditkortområdet.

Den aktuelle kreditadfærd har vist sig at være uholdbar, både på et individuelt og på et bredere plan. Tv-programmer, aviser og blade har gennem de senere år sat fokus på farerne ved, at folk, der har svært ved at afdrage på bare ét kreditkort, har flere kreditkort. Det er selvfølgelig op til den enkelte at handle ansvarligt i denne henseende, men det er også op til de finansielle institutioner og i stigende grad detailhandlen at handle ansvarligt, når de reklamerer for og udsteder disse kort.

Det er op til os som offentlighedens repræsentant at sikre, at vores borgere modtager tilstrækkelig information. Vi kan stabilisere vores markeder, prøve at give markederne en likviditetsindsprøjtning, men hvis vi ikke tager fat på spørgsmålet om ansvarlig kreditaktivitet, ikke kun på nationalt og internationalt niveau, men på alle niveauer i det økonomiske system, vil økonomisk fremgang i den sidste ende sandsynligvis være begrænset og uholdbar. For at sætte dette i perspektiv er det securitiserede marked for kreditkort omtrent lige så stort som markedet for højrisiko-realkreditlån.

Livia Járóka (PPE-DE). - (EN) Hr. formand! Hvert år bliver tusindvis af bedstemødre, mødre og døtre ramt af brystkræft. Europæerne er særligt angrebet af denne sygdom, for den mest almindelige form for kræft blandt europæiske kvinder er brystkræft, og der diagnosticeres omkring 430 000 nye tilfælde hvert år.

Det første skridt i retning af at bekæmpe denne frygtelige sygdom er viden. I denne måned skal europæerne fokusere på tidlig opdagelse som den primære forebyggelsesmetode. Opdagelse er et meget væsentligt, centralt spørgsmål i denne sammenhæng. I f.eks. USA diagnosticeres 41 % af de amerikanske tilfælde på et meget tidligt stadie sammenlignet med 29-30 % i Europa.

Hver tiende kvinde i EU vil imidlertid udvikle brystkræft, inden hun fylder 80 år, og for hvert to et halvt minut får endnu en kvinde diagnosticeret brystkræft. Den barske realitet ved brystkræft er, at der hvert syv et halvt minut dør en kvinde af sygdommen. I Europa døde 132 000 kvinder af brystkræft i 2006. I oktober måned i år skal der komme tiltag for at øge viden om brystkræft, tidlig opdagelse og forebyggelse fra alle beslutningsniveauer.

Richard Corbett (PSE). - (EN) Hr. formand! Særligt i en tid med økonomisk krise kan offentligheden i mange af vores medlemsstater ikke forstå, hvordan vi kan bruge næsten 200 mio. EUR årligt på at komme her til Strasbourg, særligt efter at vi netop ikke har gjort det i tre måneder, hvor vi på vellykket vis har afholdt vores møder i Bruxelles.

Desuden er det tit Parlamentet, der får skylden, selv om det selvfølgelig er medlemsstaterne, de nationale regeringer, der har kompetence til at rette op på denne situation.

Eftersom det franske formandskab er til stede, vil jeg gerne opfordre regeringerne til at genoverveje spørgsmålet, og da vi alle ved, at vi er nødt til at nå frem til en løsning, der er acceptabel for Frankrig og Strasbourg, vil jeg gerne foreslå, at Det Europæiske Råd måske til gengæld for, at parlamentsmøderne flytter til Bruxelles, kunne mødes i Strasbourg? Det ville have en vis institutionel logik. Kommissionen, Parlamentet og det ordinære Ministerråd, som interagerer dagligt, bør være i den samme by, nemlig Bruxelles. Det Europæiske Råd, som er et strategisk organ, bør holde en vis distance til de daglige aktiviteter. Det kunne mødes i Strasbourg, hvilket ville give Strasbourg lige så meget prestige som Parlamentets møder.

Philip Bradbourn (PPE-DE). - (EN) Hr. formand! Gennem årene er det blevet mere og mere tydeligt, at EU-skatteyderne er lede og kede af at betale 200 mio. EUR hvert år, så vi kan arbejde fire dage om måneden i Strasbourg. Men alene miljøpåvirkningen af disse ture svarer ifølge mine oplysninger på årsbasis til 13 000 ture over Atlanten i jumbojet – og det på et tidspunkt, hvor Parlamentet selv prøver at indføre meget strenge miljøregler for det europæiske erhvervsliv. Det er helt sikkert et eksempel på "gør som jeg siger, ikke som jeg gør".

Forholdene i august og september har vist, at der ikke er behov for at rejse hertil, og at Parlamentets bygning i Bruxelles sagtens kan klare vores officielle møder, og at EU-borgerne vil være langt mere tilfredse, hvis vi afskaffede dette månedlige pendleri. Jeg synes, at det er ret meningsløst, at Parlamentet i så lang tid ikke har været i stand til at gøre noget ved problemet og lægge pres på Rådet for at gøre en ende på dette flyvende cirkus.

Formanden. – Tak – der er altid nye argumenter.

Glyn Ford (PSE). - Hr. formand! Det vil glæde Dem at høre, at jeg ikke vil tale om Strasbourg, eller om, at Deres syn er blevet ringere, for ca. halvdelen af de medlemmer, som De har kaldt op, har vist sig ikke at være i lokalet.

Det, jeg gerne vil tale om, er Penhallow-branden – som jeg har nævnt før her i Parlamentet – en brandulykke, der skete den 17. og 18. august sidste år i min valgkreds. Der er for nylig blevet fremlagt et nyhedsbrev, hvoraf det fremgår, at de fire døre ikke var tilstrækkelig sikre, at sprinklere faktisk kunne have reddet hotellet fra at brænde ned, og at branden faktisk var påsat. Dette er en – ganske vist uerfaren – brandmands overvejelser, men problemet er, at hverken brandvæsenet eller politiet har offentliggjort den officielle rapport.

Da kommissær Kuneva for øjeblikket er i gang med at se på forslag til forbedring af brandsikkerheden på hoteller i hele Europa, vil jeg gerne bede hende om at opfordre Det Forenede Kongeriges myndigheder til faktisk at offentliggøre en rapport, så vi kan komme til bunds i denne sag.

Anna Záborská (PPE-DE). – (SK) Hr. formand! Vi hører ofte i disse dage, at ingen kan få træerne til at vokse ind i himmelen. Bankerne overbeviste de svage og trængende om, at de med lån på 1 % kunne leve det gode liv, men de undlod at påpege, at disse 1 % kun gjaldt i en begrænset periode og snart ville stige. Denne jagt på fortjeneste for enhver pris har ført det finansielle system på sammenbruddets rand. Jeg vil overlade det til finanseksperterne at undersøge sagen mere dybdegående. Det eneste, jeg gerne vil, er at advare mod uhæmmet frihed på et område, der berører mig, og som jeg er blevet betroet her i Parlamentet.

I samfund, hvor der er milliarder af mennesker, bliver piger i dag myrdet i millionvis. Kvinders valgfrihed er sammen med prænatal diagnostik blevet et redskab til at eliminere kvindekønnet. Vi er alle sammen nu tydeligt klar over, at fortjenesterne ikke kan fortsætte med at stige i det uendelige, og det samme kan helt sikkert siges inden for det moralske område. Uhæmmet frihed vender sig mod os. Vi må lære at erkende, hvornår et træ har nået sin naturlige højde og at respektere det for det, det er.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE). - (HU) Hr. formand! To af Ungarns naboer, Østrig og Slovenien, har afholdt valg, og i begge lande er socialdemokraterne kommet ud som sejrherre. De nævnte, at Borut Pahor, vores kollega, har opgivet sit mandat og sandsynligvis vil blive Sloveniens næste premierminister. Samtidig, og det er grunden til, at jeg har bedt om ordet, er det, der er sket i Østrig, ekstremt bekymrende, nemlig at det yderste højre har fået næsten 30 % af stemmerne i det seneste valg. Dette udfald vækker bekymring hos enhver europæisk borger. Ud over at overvinde finanskrisen er den vigtigste opgave i Europa at imødegå tilfælde af ekstremisme i hele Europa. Jeg glæder mig over, at den socialdemokratiske leder og fremtidige kansler, hr. Fayman, stod stærkt fast på, at der ikke kan blive noget samarbejde med det yderste højre i Østrig. Alle demokratiske kræfter til højre og til venstre må stå sammen over for den "brune" fare.

Csaba Sógor (PPE-DE). - (HU) Hr. formand! Flersprogethed og interkulturel dialog udelukker ikke muligheden for, at personer fra samme kultur og med samme sprog kan mødes og danne internationale organisationer og rådgivende organer. Den internationale organisation, der repræsenterer fransktalende på fem kontinenter og i 55 medlemsstater, støtter det politiske, kulturelle og økonomiske samarbejde mellem de næsten 200 mio. mennesker, der taler fransk. Den verdensomspændende sammenslutning af jødiske organisationer, World Jewish Congress, har siden 1936 koordineret forsvaret af medlemmernes interesser i 100 lande. Der findes også et internationalt råd af jødiske parlamentarikere. Rumænien har et departement i udenrigsministeriet, der tager sig af udlandsrumæneres interesser. Det var med samme formål, at forummet af ungarske parlamentsmedlemmer fra Karpaterbækkenet blev dannet. De politiske repræsentanter for ungare, der er spredt ud over otte lande, mødes en gang om året for at diskutere problemerne i og fremtiden for deres samfund og lande. Det er uforeneligt med europæiske normer for et hvilket som helst samfund – uanset som det er fransk, jødisk, rumænsk eller ungarsk – at blive angrebet for sine fredelige bestræbelser på at forsvare sine interesser, som det sker i denne tid i Slovakiet.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). - (RO) Hr. formand! TEN-T-nettet (det transeuropæiske transportnet) står i øjeblikket over for en række store udfordringer. På den ene side er der blevet noteret forsinkelser i implementeringen af nogle af de 30 prioriterede projekter på grund af mangel på penge fra de involverede medlemsstater, samtidig med at der på den anden side helt siden 2005 har været et ønske om at udbygge TEN-T-nettet for at integrere Europas transportsystem med systemerne i EU's nabostater.

Det seminar, som Kommissionen arrangerede for nylig, satte gang i en hel række debatter og høringer angående gennemgangen af oversigten over prioriterede TEN-T-projekter i 2010. Efter min mening har vi brug for højhastighedstog, der forbinder Bukarest, Constanța og Sofia med de andre europæiske hovedstæder. Derudover skal udviklingen af havne og lufthavne i Rumænien og gennemførelse af transportprojekter på tværs af grænserne ved grænsen mellem Rumænien, Moldova og Ukraine igen være blandt de prioriterede TEN-T-områder.

Desuden støtter TRAN-udvalgets delegation, som besøgte Rumænien i begyndelsen af oktober, behovet for at give Donau en højere prioritet i udviklingen af europæisk transportpolitik.

Kathy Sinnott (IND/DEM). - (EN) Hr. formand! For tre uger siden begyndte den globale finanskrisen, der har truet USA's bankverden med krak, at kræve sine ofte på denne side af Atlanten. For mange af mine vælgere havde den økonomiske katastrofe været teoretisk, men siden er den blevet til hårde realiteter snarere end en fjern trussel, for folk mister deres job, huspriserne styrtdykker, og de sociale ydelser bliver beskåret.

Jeg er glad for Kommissionens og medlemsstaternes hurtige tiltag for at sikre indskud og bankernes kapital, fordi det ikke tager lang tid for en global krise at blive til en national krise.

Zita Pleštinšá (PPE-DE). - (SK) Hr. formand! De kommunistiske styre i Centraleuropa opfattede kirken som en intern fjende og begyndte særligt at frygte den 16. oktober 1978, da Karol Wojtyła fra Polen blev valgt til pave.

Jeg vil gerne benytte denne lejlighed til at takke mine polske kolleger for at opfordre mig til at være med i den gruppe, der arrangerer den begivenhed, hvor Parlamentet skal mindes 30-årsdagen for begyndelsen af Johannes Paul II's pontifikat og 20-årsdagen for hans tale i Europa-Parlamentet i Strasbourg. Hans ord "Frygt ikke!" spillede en central rolle i at indgyde folk, særligt kristne, det mod, som førte til den religiøse revolution, der førte til sammenbruddet af de totalitære kommunistiske styre i Centraleuropa.

I dag befinder menneskeheden sig endnu engang ved en korsvej. Vi vil enten forvandle vores verden til en blomstrende have eller skabe vores egen undergang. Jeg tror fuldt og fast på, at vi i dag mere end nogensinde skal være opmærksomme på Johannes Paul II's budskab.

Harlem Désir (PSE). – (FR) Hr. formand! Jeg vil gerne svare på de taler, som hr. Corbett og andre har holdt vedrørende vores tilbagevenden til Strasbourg og de driftsomkostninger, som det indebærer.

Det er sandt, at Europa ikke bare handler om det, der er fornuftigt. Selv om det prøver på at være rationelt, fungerer det også på grundlag af symboler. Det er ikke en enhedsstat, og vi har ikke kun én hovedstad, hvor alle vores institutioner ligger. Nogle er i Strasbourg, Centralbanken er i Frankfurt, og jeg mener, at Lægemeddelagenturet ligger i Det Forenede Kongerige.

Alt dette har sin pris. Men vi kender også den pris, der skal betales for ikke at have et Europa, og den har vi betalt så rigeligt gennem historien. Derfor er 200 mio. EUR – hvis det er et af de elementer, der kan sikre, at institutionerne fungerer ordentligt, og f.eks. gør Europa i stand til få bedre fat i problemerne på finansmarkederne og måske i fremtiden spare over 1 000 mia. EUR på redningsplaner for de finansielle institutioner – efter min mening en pris, der er værd at betale for at have et velfungerende demokrati.

Rareș-Lucian Niculescu (PPE-DE). – (RO) Hr. formand! Jeg har bedt om ordet for at henlede Parlamentets opmærksomhed på et alvorligt problem i forbindelse med tildelingen af europæiske midler til udvikling af landdistrikter i Rumænien. Jeg er ked af at måtte sige, at de rumænske myndigheder systematisk overtræder princippet om at give de potentielle modtagere af disse midler korrekte, gennemskuelige oplysninger.

For nylig blev ansøgervejledningen til to vigtige tiltag fra Rumæniens nationale program for udvikling af landdistrikter offentliggjort uden så meget som den mindste lancerings- og oplysningskampagne kun én dag før startdatoen for indlevering af ansøgninger om støtte. Det bureaukrati, der er involveret i tildelingen af midler til udvikling af landdistrikter, er helt forfærdeligt for enhver borger. Det tager mindst en måned at fremskaffe nogle af de fornødne dokumenter, men den relevante tidsfrist for at indsende projekter er sat til at udløbe i slutningen af den igangværende måned.

Jeg synes, at Fællesskabets lovgivning bør opstille klarere og strengere bestemmelser for at undgå situationer af denne art. Ellers bliver de europæiske midler ikke brugt til at nå de relevante målsætninger.

Britta Thomsen (PSE). – (DA) Hr. formand! Hr. kommissær, mine damer og herrer! Jeg vil gerne henlede Parlamentets opmærksomhed på, at den danske regering ikke har implementeret direktiv 2002/73/EF om ligebehandling. Kommissionen har den 21. marts 2007 sendt en åbningsskrivelse til den danske regering, hvori det blandt andet påpeges, at Danmark ikke lever op til direktivets bestemmelser om at udpege et organ til fremme, evaluering og overvågning samt til støtte af ligebehandling af kvinder og mænd. Danmark har under den tidligere regering haft et sådant organ, men den nuværende regering nedlagde samme år, som direktivet blev indført, dette organ. Og nu må Kommissionen altså reagere og pålægge den danske regering at få etableret et organ, der sørger for, at danske kvinder ikke sakker yderligere bagud, når det handler om ligebehandling og ligeløn.

Colm Burke (PPE-DE). – (EN) Hr. formand! Kommissionens forslag vedrørende patienters rettigheder til sundhedsydelser på tværs af grænserne søger at udvide patienternes rettigheder til at få behandling i udlandet, hvis de oplever unødigt lang ventetid i hjemlandet.

Jeg er for nylig blevet opmærksom på et forfærdeligt eksempel på unødigt lang ventetid i min egen valgkreds. Børn i det nationale irske sundhedsvæsens sydlige region tvinges til at vente op til 48 måneder på tandbehandling. Derudover er ventetiderne blevet endnu længere over de sidste tre år. Det er mit oprigtige håb, at vi med dette grænseoverskridende forslag kan bevæge os hen imod at reducere disse lange ventetider ved at gøre det lettere for patienterne at rejse for at få kvalitetsbehandling til tiden. Alle patienter skal i den sidste ende have ret til at få behandling af høj kvalitet tæt på deres hjem, men i tilfælde af åbenlys mangel på denne mulighed bør vi have ret til at rejse frit for at modtage den nødvendige behandling i udlandet.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). – (EL) Hr. formand! Den seneste krise har lært os, at vi bliver nødt til at satse på solidaritet, ikke individualisme, og at vi bliver nødt til at ændre vores levevis og gennem EU lægge særlig vægt på, hvordan hver medlemsstat kan håndtere sine egne problemer effektivt.

Dette bør dog vedrøre alle dele af livet i EU og ikke kun økonomiske problemer. Det bør også indebære respekt for national levevis, og her henviser jeg til søndagen som en hviledag. Søndag blev valgt som en hviledag i det fjerde århundrede, og vi skal ikke ud i en europæisk model, der afskaffer dette.

Jeg har tillid til, at noget sådant aldrig vil ske i Europa.

Pál Schmitt (PPE-DE). – (HU) Hr. formand! Det er nøjagtig tre år siden, at Kroatien påbegyndte tiltrædelsesforhandlinger med EU. På det ottende møde i Det Blandede Parlamentariske Udvalg, der blev

afholdt for et par dage siden, konstaterede vi, at Kroatien siden det tidspunkt har gjort store fremskridt på alle områder. Der er nu blevet indledt forhandlinger om 21 af de 35 kapitler. Derudover gør landet en enorm indsats for at gennemføre de nødvendige reformer og for at opfylde kriterierne for medlemskab. Jeg er overbevist om, at Kommissionen sammen med den statusrapport om Kroatien, der offentliggøres den 5. november, vil fremlægge en tidsplan, som giver den kroatiske regering en klar køreplan for, hvordan tiltrædelsesforhandlingerne kan afsluttes med udgangen af 2009, dvs. med udgangen Barroso-Kommissionens mandatperiode. Denne tidsplan er dog kun mulig, hvis det lykkes os at fremskynde forhandlingerne, og hvis Rådet er villigt til at indlede nye kapitler inden årets udgang. Jeg er overbevist om, at Kroatiens tiltrædelse vil fungere som et eksempel for dets nabolande og samtidig fungere som en vigtig stabiliserende faktor i regionen.

James Nicholson (PPE-DE). - Hr. formand! Som et af de tre nordiske parlamentsmedlemmer, der var med til at sikre den oprindelige Peace-støtte i 1994, som jeg synes har ydet en enormt bidrag til Nordirlands sociale og økonomiske velfærd, vil jeg gerne personligt takke for og rose det hårde arbejde, som er udført af dem, der gennem årene siden da frivilligt har brugt deres tid og lagt betydelige anstrengelser i arbejdet med de lokale strategiske partnerskaber. De har båret byrden for gennemførelsen, som jeg ved var en meget stor opgave.

I december i år skal de træde tilbage, og de har stort set ikke fået nogen tak for det, de har opnået. Mange har kritiseret Peace-programmet og påpeget, at det ikke har målelige resultater. Men jeg vil sige til kritikerne, at de tager fejl. Det, som programmet lavede, var samarbejde og partnerskab på lokalt niveau, og det ville ikke være sket uden Peace-støtte. Der blev samlet folk, som aldrig ville have haft mulighed for at arbejde sammen, hvis det ikke havde været for Peace-programmet.

Jeg vil gerne bede formanden skrive til den overordnede bestyrelse for de strategiske partnerskaber og udtrykke Parlamentets tak – for vi spiller en central rolle i det, der er blevet opnået – til de mennesker, der på uformel vis er trådt tilbage efter alle disse år, hvor de har arbejdet og frivilligt givet deres bidrag til de mennesker i håb om at kunne hjælpe.

Ioannis Gklavakis (PPE-DE). - (EL) Hr. formand! Den 16. oktober fejrede vi verdens fødevarer dag. Da denne dag blev indført i 1980, var formålet at mindske sult. I dag står vi imidlertid i den paradoksale situation, at vi skal beskæftige os med to plager, nemlig sult og fedme, hvor sult rammer udviklingslandene og fedme industrilandene.

I dag truer sult ca. 850 mio. mennesker på denne planet, og ca. 40 mio. dør hvert år af sult. Det anslås, at 2 mia. mennesker lider under sult, og at 55 % af børnedødeligheden i udviklingslandene skyldes ringe kost.

På den anden side har den vestlige verdens model medført sygdomme såsom fedme, forskellige typer kræft og diabetes, og det er sygdomme, som vi anslår vil være ansvarlige for 72 % af alle dødsfald i 2020. Jeg foreslår, at Parlamentet indleder en kampagne om at gå over til middelhavskost.

Avril Doyle (PPE-DE). - (EN) Hr. formand! Det er tvingende nødvendigt, at den udpegede kommissær Catherine Ashton, hvis hun bliver godkendt i denne uge, opnår den rette balance mellem EU-fødevarer sikkerhed og fødevarer afhængighed på den ene side og hjælp til udviklingsmarkederne ved at fremme frihandel på den anden side, uanset vores nuværende forhold til AVS-landene, som har været ekstremt vigtigt for dem og for os.

Det multilaterale handelssystem har været vigtig faktor for global fremgang ved at åbne disse markeder, og Verdenshandelsorganisationen (WTO) har været yderst effektiv til at skabe mere lige vilkår for de fattige nationer.

Fremtidige WTO-aftaler må dog ikke sætte vitale sektorer af vores EU-økonomi under unødvendigt pres. De forslag, der ligger på bordet i dag, truer EU's landbrugsproduktion. Det forudses, at værdien af kvægsektorens produktion i Irland alene kan falde med 120 mio. EUR årligt, og at faldet i landbrugsproduktionens værdi i alt i Irland kan løbe op i 450 mio. EUR pr. år.

Vi må aldrig gå med til at true EU's strategiske fødevarer sikkerhed, og kommissæren vil i sit krævende nye job gøre klogt i at lytte nøje til Parlamentets bekymringer og overholde det mandat, hun har fået af EU's regeringer.

Formanden. – Hermed afsluttes dette punkt på dagsordenen. Jeg vil bede medlemmerne om kun at bede om ordet, hvis de planlægger at være til stede.

13. Vikararbejde (forhandling)

Formanden. – Næste punkt på dagsordenen er indstilling ved andenbehandling (A6-0373/2008) fra Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender om Rådets fælles holdning med henblik på vedtagelse af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om vikararbejde (10599/2/2008 – C6-0327/2008 – 2002/0072(COD)) (ordfører: Désir)

Harlem Désir, ordfører. – (FR) Hr. formand, hr. kommissær, mine damer og herrer! Jeg håber, at rådsformandskabet vil slutte sig til os – det er nu mere end seks år siden, at vedtagelsen af direktivet om vikararbejde blev udskudt, ikke på grund af Parlamentet, som kom med sin udtalelse, så snart Kommissionens forslag blev henvist til Parlamentet i 2002, men netop på grund af det dødvande, der blev skabt af visse medlemsstater i Rådet.

Vi har i dag efter vedtagelsen af en fælles holdning mellem medlemsstaterne mulighed for at nå frem til denne vigtige sociallovgivning på et tidspunkt, hvor forventningerne til et socialt Europa er høje, og det er en mulighed, som vi må benytte os af. Vikararbejde tegner sig for mere end 3 mio. job i EU. Der er vikaransatte i omkring 20 000 virksomheder, hvilket repræsenterer en omsætning på 75 mia. EUR.

Det er en sektor, der naturligvis er meget følsom over for vækstudsving, og vikaransatte er i dag de første, der bliver påvirket af den økonomiske afmatning og stigningen i arbejdsløshed. Ligesom andre typer usikker og atypisk beskæftigelse har vikararbejde dog i de seneste par år oplevet strukturel vækst, og denne udvikling er blevet vurderet til næsten 60 % over de sidste fem år. Det er en udvikling, der er fortsat med særlig styrke i de nye medlemsstater.

Vikararbejde berører et meget stort antal sektorer, som varierer fra medlemsstat til medlemsstat, nemlig industri i nogle lande, service i andre og byggeri, landbrug og transport i andre lande. Dets andel varierer også en hel del fra et land til et andet. Det kan være helt op til 5 % af alle arbejdstagere i lande såsom Det Forenede Kongerige. Udsendelsernes varighed varierer også. I nogle lande er den kort med udsendelser, der varer omkring 10 dage i f.eks. Frankrig, mindre end en uge i Spanien eller omkring 20 dage i Finland. I andre lande såsom Irland, Belgien og Nederlandene kan den dog være på flere måneder, endda på et år eller mere i Østrig.

Vikaransatte er, som vi ved, mere udsatte for fysiske risici, hårdt arbejde og arbejdsulykker. Deres uddannelse er ofte mindre omfattende. Stress, der er forbundet med usikkerheden i deres job, er også ekstremt almindelig.

Faktum er, at lovgivningen og de lovgivningsmæssige rammer for deres situation er meget forskellige i de forskellige medlemsstater – så meget, at vikaransatte f.eks. kun er sikret reel ligebehandling, særligt i forhold til aflønning, i 10 af de 27 lande i EU. Deres adgang til uddannelse, social beskyttelse, barselsorlov – disse spørgsmål er omfattet på forskellig vis og er på ingen måde sikret på samme måde i alle medlemsstaterne.

Derfor ønskede Kommissionen på anmodning fra arbejdsmarkedets parter og med støtte fra Parlamentet en lovgivning, der kunne garantere en sådan ligebehandling. Efter at have modtaget et indledende forslag i november 2002 styrkede Parlamentet på baggrund af den betænkning, som min kollega, fru van den Burg, som stadig sidder i Parlamentet, og som jeg gerne vil rose, dette lovgivningsforslag ved at gøre det muligt at sikre ligebehandling fra dag ét, særligt i forhold til aflønning.

Da Rådets fælles holdning blev vedtaget i juni sidste år, lod det sig til sidst overtale til at følge Parlamentets holdning. Det mente derfor, at ligebehandling fra dag ét skulle være den generelle regel, og at enhver afvigelse fra det princip skulle aftales af arbejdsmarkedets parter ved kollektive forhandlinger eller gennem aftaler, der var indgået med arbejdsmarkedets parter på nationalt niveau. Parlamentets ændringsforslag vedrørende definitionen af de væsentlige arbejds- og ansættelsesvilkår, særligt med inddragelsen af aflønning i artikel 3, er også blevet indarbejdet i den fælles holdning.

Endelig har Rådets fælles holdning bevaret ændringsforslagene vedrørende adgang til beskæftigelse, kollektive faciliteter og erhvervsuddannelse og vedrørende vikaransattes ret til repræsentation på de samme betingelser som de fastansatte hos brugervirksomheden.

Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender har drøftet Parlamentets oprindelige forslag om ændring af Kommissionens forslag for at tilføje elementer vedrørende sundhed, sikkerhed og hygiejne på arbejdspladsen, som ikke er blevet vedtaget af Rådet. Disse garantier findes dog allerede i henhold til bestemmelserne i et andet direktiv, Rådets direktiv af 25. juni 1991 om supplerende foranstaltningerne til

forbedring af sikkerheden og sundheden på arbejdsstedet for arbejdstagere, der har et tidsbegrænset ansættelsesforhold eller et vikaransættelsesforhold.

Som De ved – og jeg vil slutte denne første tale med dette – ønsker Den Europæiske Faglige Samarbejdsorganisation på den ene side og de faglige organer, der repræsenterer vikarbureauerne, på den anden side, at vi vedtager denne lovgivning. Vedtagelse af denne lovgivning i dag er ensbetydende med at sikre, at Parlamentets holdninger under førstebehandlingen i fremtiden bliver til lov, at disse rammer til beskyttelse af vikaransatte kan gennemføres inden for de næste tre år, og at Pandoras æske af usikre forhandlinger i Rådet ikke kan åbnes igen. Derfor besluttede Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender den 7. oktober at anbefale vedtagelsen af den fælles holdning uden ændringsforslag for at beskytte denne, den mest usikre sektor i Europa.

FORSÆDE: Mechtild ROTHE

Næstformand

Vladimír Špidla, *medlem af Kommissionen*. – (CS) Fru formand, mine damer og herrer! Først vil jeg gerne takke ordføreren, Harlem Désir, for det arbejde, han har gjort. Jeg synes ikke, at jeg har noget at tilføje til de hovedpunkter, der er blevet fremlagt, men jeg vil gerne lige sætte fokus på resultaterne af den politiske aftale af 10. juni og understrege de vellykkede resultater, som er blevet opnået inden for en række nøgleområder, der er i Parlamentets interesse. Vi har nu direkte anvendelse af ligebehandlingsprincippet for vikaransatte fra dag ét i en udsendelse uden nogen undtagelse for kortvarige udsendelser, "udelukkelsesperioder", afklaring af definitioner, høringer med arbejdsmarkedets parter eller inddragelse af disse i forslag til undtagelser, som sikrer bestemte fravigelser fra ligebehandlingsprincippet. Kommissionen er tilfreds med den enighed om den fælles holdning, som Rådet har givet udtryk for i Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender, og jeg takker på ny ordføreren og de politiske grupper for at bekræfte deres villighed til at vedtage en fælles holdning uden yderligere ændringsforslag.

Respekt for arbejdsmarkedets parter er et centralt element i EU's politiske idé, og jeg bemærker derfor med stor tilfredshed de holdninger, som både fagforeningerne og arbejdsgiverne har givet udtryk for. Jeg mener, at vi har betingelserne for at vedtage forslaget ved førstebehandlingen.

Xavier Bertrand, *formand for Rådet*. – (FR) Fru formand, hr. kommissær, mine damer og herrer! Selv om jeg ikke kunne høre hr. Désir, tror jeg, at hans og kommissærens bemærkninger er blevet refereret pålideligt til mig.

Den 9. juni nåede Rådet i Luxembourg frem til en aftale om to tekster, som EU's medlemsstater har drøftet i adskillige år. Den første er, som De ved, et forslag til revision af arbejdstidsdirektivet, som har været genstand for forhandlinger siden 2004. Det er ikke genstand for denne aftens forhandling.

Den anden er et direktivforslag om arbejdsforholdene for vikaransatte, der er blevet drøftet siden 2002. Hensigten med dette forslag er at øge vikaransattes beskyttelse og forbedre kvaliteten af vikararbejde. Det er med henblik på dets endelige vedtagelse, at vi mødes i dag.

Allerførst vil jeg gerne sige til Dem, at vedtagelsen af denne tekst om vikaransatte efter min mening vil sende et meget stærkt signal til alle europæere om, at 2008 kan blive det år, hvor det sociale Europa blev genoplivet. I årevis har vi ventet på, at der skulle komme væsentlige lovgivningsmæssige fremskridt inden for det sociale område. Med den endelige vedtagelse af direktivet om vikararbejde begynder vi at bevæge os ud af disse års dødvande.

Europas befolkninger har ventet på dette signal, et signal for et mere beskyttende Europa. Deres forventninger er, som vi ved, endnu højere i den nuværende kontekst med finanskrisen og dens konsekvenser for økonomien. Det er nu mere end nogensinde tid til at give dem håndgribelige beviser på vores evne til at forene målsætningen om økonomisk velstand med målsætningen om social sammenhørighed og vores vilje til at forsvare og fremme den europæiske sociale model.

Det direktivforslag, som vi drøfter i aften, er en yderst vigtig tekst, til at begynde med på grund af det antal europæere, som det vil påvirke. I 2006 var der 3,4 mio. vikaransatte i Europa. Hvis vi medregner det antal mennesker, som på det ene eller andet tidspunkt er at finde på listen hos et vikarbureau, når vi imidlertid op på 6 mio. mennesker, som bliver påvirket.

Dertil kan jeg tilføje, at vikararbejde i løbet af de sidste 20 år er den type atypisk arbejde, der er steget mest. Derudover er det ifølge Det Europæiske Institut i Dublin mindst fordoblet i næsten alle medlemsstaterne og

femdoblet i Danmark, Italien, Spanien og Sverige, hvilket skyldes, at et stigende antal europæiske virksomheder griber til dette for at skaffe arbejdskraft, der lever op til deres specifikke krav.

Derfor taler vi i dag om en central sektor i den europæiske økonomi, og det er i forhold til denne sektor, at hr. Désir har forelagt os en særdeles vigtig tekst, som vil give reelle yderligere garantier til europæiske arbejdstagere.

Den første af disse garantier er princippet om ligebehandling fra dag ét mellem fastansatte og vikaransatte. Denne forandring er et stort fremskridt for vikaransatte i Europa, en gruppe, der ikke tidligere var omfattet af beskyttende bestemmelser af denne art. Disse arbejdstagere vil fremover under deres udsendelser være omfattet af de samme arbejdsbetingelser som de arbejdstagere, der er rekrutteret direkte af virksomheden til den samme stilling. Det gælder i forhold til arbejdstid, overarbejde, pauser, hviletid, natarbejde, betalt ferie, beskyttelse af arbejdstagernes sundhed, ret til ikkeforskelsbehandling og beskyttelse af gravide kvinder.

Dette er af afgørende betydning, for vi ved også, at vikaransatte på disse områder i øjeblikket udsættes for fysiske risici, der er mindst lige så store som dem, fastansatte udsættes for, og for et arbejdstempo, der til tider er højere.

Princippet om ligebehandling fra dag ét gælder også aflønning. Fra starten af deres udsendelse vil vikaransatte få den samme aflønning som personer, der er rekrutteret direkte af brugervirksomheden til at udføre det samme arbejde.

Undtagelser fra dette princip og særligt indførelse af ekspektanceperioder er kun muligt, hvis der foreligger en aftale mellem arbejdsmarkedets parter, dvs. i form af godtgørelse til arbejdstagerne.

Endelig vil direktivet sørge for nye garantier i forhold til vikaransattes adgang til fast arbejde, adgang til kollektive faciliteter, restaurationsydelse, børnepasningsfaciliteter og transportydelser og i forhold til adgang til erhvervsuddannelse eller repræsentation.

Jeg vil gerne som formand for Rådet sige til Dem, at jeg er glad for at konstatere, at betingelserne er til stede for at kunne vedtage denne tekst i dag. Det er også korrekt, at denne tekst indeholder et stort antal af de ændringsforslag, som Parlamentet vedtog under førstebehandlingen i november 2002. Det forklarer uden tvivl også, hvorfor Udvalget for Beskæftigelse og Sociale Anliggender – praktisk talt alle dets medlemmer – besluttede ikke at ændre det, og jeg vil gerne endnu engang takke ordføreren for teksten og alle de medlemmer, der har arbejdet aktivt på den, for deres konstruktive tilgang.

Denne praktisk talt enstemmige støtte er også et tydeligt tegn på tekstens nytte og kvalitet, og jeg vil også gerne her i Parlamentet takke hr. Špidla, som hele tiden har støttet dette initiativ, og som indvilligede i ikke at trække teksten tilbage, selv om drøftelserne tilsyneladende stod i stampe i december 2007, f.eks. i Bruxelles.

Som De ved, var det under det slovenske formandskab, at det lykkedes os at nå frem til et positivt resultat. Jeg vil også gerne fremhæve den indsats, som Det Forenede Kongerige har gjort i denne sag ved at rose den aftale, der blev indgået mellem arbejdsmarkedsparterne i Det Forenede Kongerige den 19. maj 2008. Den var et vigtigt element. Endelig vil jeg gerne nævne den støtte, som de europæiske arbejdsmarkedsparter har givet den fælles holdning, der blev vedtaget den 9. juni vedrørende afsnittet om vikararbejde.

Vi kan derfor i dag sige, at der er opnået aftale mellem alle aktørerne i denne sag. Dette viser også, at vi med vedholdenhed, kreativitet og dialog kan klare situationer, der tilsyneladende er gået i stå, selv på det sociale område, selv i Europa, selv for at vedtage direktiver.

Elisabeth Morin, for PPE-DE-Gruppen. – (FR) Fru formand, hr. Bertrand, hr. Špidla! Først og fremmest ser vi her afslutningen af et ekstremt konstruktivt stykke arbejde mellem de europæiske institutioner på den ene side og medlemsstaterne på den anden, men også mellem de politiske grupper og arbejdsmarkedets parter. Den tekst, vi er nået frem til, hviler på en konsensus med arbejdsmarkedets parter. Dette direktivforslag fastlægger nu generelle rammer for vikaransatte i de 27 medlemsstater, og det er et ekstremt vigtigt fremskridt, der er baseret på princippet om ikkeforskelsbehandling mellem fastansatte og vikaransatte.

I dette har vi inkluderet en forpligtelse til gennemsigtighed – gennemsigtighed vedrørende de betingelser, der gives arbejdstagerne – men også en forpligtelse til fortrolighed mellem arbejdstagere og arbejdsgivere. Arbejdstagernes sikkerhed og den fleksibilitet, der kræves af virksomhederne, er ekstremt vigtig. Derfor har Gruppen for Det Europæiske Folkeparti (Kristelige Demokrater) og De Europæiske Demokrater – som er baseret på dette ligebehandlingsgrundlag, på adgang til erhvervsuddannelse og på procedurerne for

repræsentation af vikariansatte i overensstemmelse med kollektive aftaler – forsøgt også at gøre fremskridt med dette arbejde og nå til enighed.

I dag beskytter Europa disse arbejdstagere. Dette rammedirektiv om beskyttelse af vikariansatte fastsætter nye arbejdsbetingelser. Vi tror fuldt og fast på, at vi sammen gør fremskridt i forhold til det sociale Europa. Derfor vil vi selvfølgelig enes om at stemme for dette direktiv uden ændringer, som det er blevet fremlagt i dag.

Ieke van den Burg, for PSE-Gruppen. – (EN) Fru formand! Nogle ting, som man arbejder meget hårdt for, sker aldrig, og andre ting sker først meget sent. Det var tilfældet med dette direktiv. Der var ikke længere forventninger om, at det ville blive til noget.

I 2002, for seks år siden, arbejdede jeg meget hårdt som Deres ordfører under førstebehandlingen af dette kommissionsforslag efter de forhandlinger, der var led i den sociale dialog inden for arbejdsmarkedsparternes områder.

Det lykkedes os at overbevise Kommissionen og langt størstedelen af Rådet om at vedtage 95 % af vores ændringsforslag til og forbedringer af teksten, og kun et blokerende mindretal, på det tidspunkt fire ud af 15 medlemsstater, ønskede ikke at følge det flertal. Flere formandskaber prøvede meget hårdt på at løse den fastlåste situation, men efter nogle år var forslaget, hvis ikke egentlig dødt, så i det mindste i koma.

Det var en skam, for de problemer, som direktivet behandler, var langt fra forsvundet – tværtimod – i EU's udvidelsesfase. Med dette direktiv er problemerne med udnyttelse af vandrende arbejdstagere heller ikke fuldt ud løst, så vi skal fortsætte med at arbejde på dette, men et direktiv om vikararbejde er første skridt. Det skaber klarhed om vikariansattes status og rettigheder ved at underbygge ligebehandlingsprincippet som det grundlæggende princip i arbejdsmarkedslovgivningen, men samtidig – og mindst lige så vigtigt – ved at understrege den rolle, som kollektive forhandlinger og ordentlige industrielle forhold spiller i sektoren for vikararbejdskraft, der vokser og modnes.

Jeg lægger vægt på dette, og det hænger sammen med de negative konnotationer, der forbindes med udnyttelse foretaget af gangstere fra den organiserede professionelle sektor for vikararbejdskraft. I dette direktiv har sektoren virkelig mulighed for at udvise modenhed og for at indgå i en god social dialog med fagforeningerne og dermed hjælpe med at opnå meget vidtgående aftaler i forhold til fleksibilitet og sikkerhed på arbejdsmarkedet.

Ona Juknevičienė, for ALDE-Gruppen. – (EN) Fru formand! Jeg taler i dag på vegne af min kollega Liz Lynne, som er skyggeordfører for ALDE-Gruppen for dette direktiv, da hun ikke kan være her hos os i dag på grund af problemer med flyvninger til Strasbourg.

Jeg deler hendes generelle bekymring i forhold til dette dokument og særligt hendes overbevisning om, at direktivet er langt fra ideelt, men at det kunne være værre. Mange vikarbureauer i Det Forenede Kongerige ønsker nu, at direktivet bliver vedtaget, men kun fordi det er den "mindst slemme" mulighed. Vi har altid argumenteret for, at dette ikke skulle have været gjort på europæisk niveau på grund af de store forskelle og de forskellige traditioner, der findes i hver medlemsstat. Vi forstår dog formålet med vikarbureauer, som er at skabe flere arbejdspladser til folk og gøre arbejdsmarkedet mere fleksibelt.

Direktivet blev selvfølgelig af Rådet bundet sammen med et arbejdstidsdirektiv, og ALDE-Gruppens skyggeordfører mener, at disse to spørgsmål også vil være forbundet fremover. Under de givne omstændigheder støtter ALDE-Gruppens skyggeordfører dette dokument, og vores politiske gruppe følger hendes anbefalinger under afstemningen.

Jean Lambert, for Verts/ALE-Gruppen. – (EN) Fru formand! På vegne af min gruppe vil jeg også gerne hilse denne aftale velkommen. Vi tror ikke, at vi får mere ud af det, hvis den bliver overdraget til forligsproceduren, så vi har støttet ordføreren i dette.

Jeg indrømmer, at i forhold til det, at formandskabet opfatter dette som et skridt fremad mod et socialt Europa, vil vi gerne synes, at det er et skridt i den retning. Jeg glæder mig – helt sikkert som britisk medlem – over, at der for en gangs skyld er blevet sagt nogle varme ord om holdningen i Det Forenede Kongeriges regering. Jeg håber, at de vil være lige så konstruktive i andre sager inden for det område, som Parlamentet behandler for øjeblikket. Jeg synes, at det er meget vigtigt, at vi under de nuværende omstændigheder faktisk gør fremskridt inden for arbejdstagernes rettigheder frem for at antyde, at de mennesker, der arbejder på vikarbasis, på en eller anden måde er mindre vigtige som individer eller mindre vigtige økonomisk set. Som det blev sagt, arbejder nogle på den måde, fordi de har valgt det, og andre, fordi de ikke har noget valg. I f.eks.

en række landdistrikter er der begrænsede beskæftigelsesmuligheder, hvor en enkelt arbejdsgiver grundlæggende står for de fleste job. Hvis man som vikaransat vover at stille spørgsmålstejn ved de vilkår, man arbejder under, kan man faktisk opleve, at man aldrig bliver ansat af det pågældende selskab igen.

Så jeg synes, at den retlige sikkerhed, som denne aftale sikrer, er ekstremt vigtig. Den kan måske til dels hjælpe en person, som jeg stødte på i London: den eneste person, der arbejdede i et hotelkøkken, som ikke var ansat i henhold til en tidsbegrænset kontrakt, var den, som havde til opgave at rense ovnene og kravle ind i dem og rense dem med stærke kemikalier uden nogen form for uddannelse eller beskyttelsestøj, fordi den pågældende arbejdstager kun var vikar, og derfor betød sundhed og sikkerhed ikke så meget. Så for sådan nogle mennesker er denne lovgivning ekstremt vigtig, og vi ser frem til, at den hurtigt bliver gennemført.

Ewa Tomaszewska, for UEN-Gruppen. – (PL) Fru formand! De seneste års konstant høje arbejdsløshedsprocent har ført til en ubalance i arbejdsgivere og arbejdstageres respektive position på arbejdsmarkedet. Arbejdstagerne befandt sig i en meget vanskelig situation og var nødt til at acceptere en hvilken som helst slags arbejde for at kunne forsørge deres familie. De indvilligede derfor i såkaldt fleksible ansættelsesforhold, der ikke sikrede dem ordentlige arbejdsvilkår og -betingelser. Størstedelen af arbejdsgiverne udnyttede skånselsløst situationen.

Direktivet, der sikrer ligeløn, sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen, betalt barsel og muligheder for erhvervsuddannelse for vikaransatte, repræsenterer et vigtigt skridt frem mod at genindføre civiliserede betingelser på arbejdsmarkedet. Det er vigtigt, at disse lige betingelser gælder fra den første dag på arbejdet. Den aftale, der er indgået mellem arbejdsmarkedets parter, giver dette direktiv en vigtig værdi. Vikaransatte skal ikke fratages beskyttelse.

Derfor opfatter vi det som yderst vigtigt at vedtage dette dokument uden yderligere ændringer. Den retlige beskyttelse skal på plads så hurtigt som muligt.

(Bifald)

Pedro Guerreiro, for GUE/NGL-Gruppen. – (PT) Fru formand! Det nye direktivforslag, som vi nu drøfter, tillader trods erklæringen om princippet om ligebehandling mellem arbejdstagere med hensyn til arbejdsbetingelser, en øvre grænse for arbejdstid og ugentlig hviletid, en række undtagelser, der i praksis kan bringe selve disse principper i fare, og derfor er der så meget desto mere behov for at bekæmpe og begrænse spredningen af vikarbureauer for at gøre en ende på usikkert arbejde, og således at arbejdstagernes rettigheder ikke konstant drages i tvivl.

Gennem en række ændringsforslag vil vi derfor sikre, at f.eks. brug af vikararbejde begrænses til usædvanlige situationer såsom tidspunkter med ekstraordinær aktivitet og perioder med midlertidig hindring hos fastansatte. Vikaransatte skal nyde de samme arbejdstagerrettigheder og sociale rettigheder som andre arbejdstagere, herunder de rettigheder, der er nedfældet i kollektive overenskomster for den relevante sektor, vikararbejde må ikke anvendes til at hindre strejkeretten, og vikaransatte dækkes af de samme sundheds- og sikkerhedsbestemmelser på arbejdspladsen som brugervirksomhedens ansatte.

Derek Roland Clark, for IND/DEM-Gruppen. – (EN) Fru formand! Dette forslag er blevet kastet frem og tilbage mellem Kommissionen og Rådet lige siden 2002, dvs. i seks år. De er først nået frem til en fælles holdning i juni i år – men nu sender de sagen videre til Parlamentet som en varm kartoffel

Er denne pludselige holdningsændring mon et udtryk for den nuværende økonomiske afmatning? Uanset om det er tilfældet eller ej, så hjælper det ikke i disse tider med stigende arbejdsløshed, fordi det i betænkningen hedder, at vikaransatte skal modtage samme aflønning som fastansatte arbejdstagere på fuldtid. Forkert! I den ene ende af skalaen bruger vikarbureauer dette til at give unge mennesker en start i livet eller et nyt forsøg. I den anden ende vil uerfarne arbejdstagere modtage samme aflønning som erfarne arbejdstagere med mange års ansættelse hos virksomheden, hvilket går direkte imod almindelig praksis. Det modvirker den arbejdstagerloyalitet, som alle virksomheder har brug for. Mere erfaring er lig med bedre kvalifikationer, som igen er lig med højere løn. Det er et dårligt træk. Forkast det.

Roger Helmer (NI). – (EN) Fru formand! Dette er et dårligt stykke lovgivning – ikke så dårligt, som det kunne have været, men ikke desto mindre dårligt. Ligesom så meget anden beskæftigelseslovgivning i Parlamentet lanceres den med arbejdstagernes rettigheder som den forkromede målsætning, og alligevel vil den primære virkning være at nægte tusinder og atter tusinder af mennesker retten til at arbejde overhovedet. Det gør vores arbejdsmarkeder mindre konkurrencedygtige og mindre fleksible. Det skader vores økonomier på lige netop det tidspunkt, hvor vi mindst har råd til, at det sker.

Vikararbejde er almindeligt og helt korrekt anerkendt som en vej tilbage til fastansættelse for de arbejdstagere, der af en eller anden grund midlertidigt har været væk fra arbejdsmarkedet.

Det, vi gør her i Parlamentet i dag, er at fjerne den vej, der har hjulpet arbejdstagere tilbage i beskæftigelse. Den britiske regering har modsat sig dette tiltag i lang tid, men har til sidst erkendt, at den ikke kan forhindre det. Man finder ikke et tydeligere eksempel på den måde, hvorpå EU undergraver demokratiet i medlemsstaterne.

José Albino Silva Peneda (PPE-DE). – (PT) Fru formand, hr. Bertrand, hr. kommissær, mine damer og herrer! Jeg er meget tilfreds med denne betænkning, som afslutter et spørgsmål, der har været genstand for drøftelser siden 2002. Efter min mening er dette et afbalanceret resultat, der beskytter de vikaransatte, øger arbejdsmarkedets fleksibilitet og respekterer subsidiaritetsprincippet.

Dette forslag sikrer ligebehandling fra dag ét for arbejdstagere, der skaffes via vikarbureauer. Det giver dog samtidig arbejdsmarkedets parter mulighed for at indgå andre aftaler, hvis de ønsker det. Under hensyntagen til den forskellige praksis og lovgivning i medlemsstaterne på dette område er det positivt, at Parlamentet, Rådet og Kommissionen er nået til enighed. Aftalen sikrer en stabil ramme for vikarbureauer, hvis rolle på det europæiske arbejdsmarked ikke kan benægtes. Den øgede lovgivningsmæssige gennemsigtighed kan hjælpe med at skabe arbejdspladser og muliggøre nye og mere fleksible arbejdsformer.

Jeg ved, at økonomisk udvikling forudsætter et mere fleksibelt arbejdsmarked, men denne fleksibilitet kommer kun til at gavne alle, hvis den opnås, samtidig med at arbejdstagernes rettigheder respekteres på alle områder, særligt i forhold til sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen. Efter min mening er dette direktivs endelige tekst et godt eksempel på sådan en balance. Jeg håber, at jeg vil kunne sige det samme næste måned om arbejdstidsdirektivet.

Jeg vil gerne takke hr. Désir for hans arbejde og også skyggeordføreren, fru Morin, som er fra min politiske familie. Jeg lykønsker hende med at have bidraget så væsentligt til slutresultatet.

Richard Falbr (PSE). – (CS) Fru formand! Jeg vil gerne begynde med at sige, at jeg vil stemme for forslaget, da den nuværende version uden tvivl er det bedste, vi kan klare. Jeg mener, at det næste skridt er nøje at overvåge, hvordan det bliver omsat til praksis af medlemsstaterne. Nogle medlemsstater har egentlige lovgivningsmæssige ordninger, der regulerer vikaransattes position, men ordningerne for akkreditering af nystiftede bureauer er sørgeligt utilstrækkelige. Med andre ord kan alle og enhver ansætte folk, og der er så godt som ingen kontrolforanstaltninger i forhold til aktiviteterne hos visse tvivlsomme vikarbureauer. Jeg henviser selvfølgelig til situationen i Den Tjekkiske Republik. For at øge deres indtjening ansætter bureauer ikke ofte arbejdstagere på grundlag af ansættelseskontrakter, men på grundlag af aftaler om udført arbejde, så de kan undgå at betale til sociale sikringsordninger og sygeforsikringer for deres ansatte. Resultatet er, at lønningerne kan fastlægges til mindstelønnen, men arbejdstagerne kan helt tydeligt mærke det på pengepungen, når deres bidrag er blevet betalt. Det er generelt mistænkeligt, når antallet af vikaransatte hele tiden stiger på bekostning af fastansatte arbejdstagere på fuldtid. Det er derfor de lokale arbejdstilsyns og fagforeningers opgave at henlede opmærksomheden på den svindlerpraksis, der foregår i visse lande, og ikke tillade nogen restriktioner i vikaransattes ret til at være medlem af en fagforening. Trods de gode intentioner, der er tydelige i direktivforslaget i den nuværende version, mangler der stadig meget i forhold til at få det gennemført. Og som svar på det, der er blevet sagt her af visse medlemmer af Europa-Parlamentet, vil jeg gerne sige, at det ville være mig en stor glæde at ansætte dem som vikaransatte, så de selv kan opleve, hvor sjovt det er.

Siiri Oviir (ALDE). – (ET) Fru formand, mine damer og herrer! I Estland har vi et ordsprog, der siger "Bedre sent end aldrig", og det er en positiv udvikling, at vi nu endelig vedtager direktivet om vikararbejde. Vikararbejde bliver mere og mere udbredt, og det er derfor meget vigtigt, at området bliver reguleret. Direktivet har også stor betydning for de lande, der endnu ikke har adgang til unionslandenes arbejdsmarked, og hvis arbejdstagere ofte udnyttes uanstændigt, idet deres lige rettigheder krænkes.

Vi ved i dag, at beskyttelsen af vikaransatte sikres på meget forskellige måder i de forskellige medlemsstater. Der er medlemsstater, hvor beskyttelsen er fuldstændig ikkeeksisterende. Jeg mener således, at direktivforslaget i sin nuværende ordlyd vil hjælpe med at sikre i det mindste et minimumsniveau af grundlæggende beskyttelse af vikaransatte i Europa, som vil sætte en stopper for forskelsbehandling af arbejdstagere, der benytter sig af denne ansættelsesform sammenlignet med andre ansættelsesformer.

Jeg håber, at vi vedtager dette direktiv, og jeg håber også, at vi ikke giver det en særlig lang gennemførelsesperiode.

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (UEN). – (PL) Fru formand! I forbindelse med forhandlingen om direktivet om vikaransatte vil jeg gerne påpege, at antallet af vikaransatte i EU er steget betydeligt, særligt i de seneste år. Sådant en stigning skyldes ofte den økonomiske situation, og det er derfor af afgørende betydning, at vi fremskynder den lovgivningsmæssige regulering af fænomenet på europæisk niveau. En anden problemstilling, som jeg gerne vil nævne, er, hvor uheldigt det er, at selv om Kommissionen fremsatte forslag om dette emne, forslag, der efterfølgende blev ændret af Parlamentet tilbage i 2002, nåede Rådet først i juni 2008 frem til et kompromis om forslagene. Der er gået mere end seks år siden da.

Vi skal særligt støtte de løsninger i direktivforslaget, der vedrører ligebehandling af vikaransatte og andre arbejdstagere i forhold til status og sikkerhed og respekt for de sociale standarder, som virksomhederne er forpligtet til at overholde inden for ligebehandling, aflønning og arbejdsbetingelser for vikaransatte og andre arbejdstagere.

Kyriacos Triantaphyllides (GUE/NGL). – (EL) Fru formand! Vikaransatte lider under udnyttelse fra arbejdsgivernes side, og de har behov for ligebehandling og for, at der bliver værnet om deres sikkerhed. Kommissionen ønsker imidlertid at deregulere ansættelsesforholdene og udvikle fleksible arbejdsformer.

Ifølge Kommissionens officielle statistikker nåede arbejdsløsheden i 2007 op på 4,7 %, hvoraf langtidsledigheden stod for 2,8 %. Ved at fremme fleksibilitets- og sikkerhedsmodellen får arbejdsgiverne et stærkt våben til at øge andelen af vikararbejde, hvilket fører til dårligere arbejdsforhold og udvander kollektive aftaler. Formålet med at fjerne muligheden for, at disse spørgsmål let kan reguleres af medlemsstaterne, og overføre dem til det sociale niveau er at opnå finansiel integration af det europæiske arbejdsmarked.

Vi er modstandere af de skridt, der konstant bliver taget i den retning, fordi de styrker EU's mulighed for let at fremme neoliberal politik på bekostning af arbejdstagerne. Vores hovedmålsætning skal være at beskytte alle arbejdstagere. Vikaransatte har brug for beskyttelse, men de vigtigste prioriteter bliver ikke desto mindre nødt til at være fred og sikkerhed på arbejdspladsen og beskyttelse af alle de rettigheder, som arbejdstagerne har opnået.

Philip Bushill-Matthews (PPE-DE). – (EN) Fru formand! Jeg vil gerne lægge ud med at lykønske ordføreren med hans betænkning, ikke kun i forhold til det, han har sagt, men også for betænkningens længde – eller rettere betænkningens kortfattetthed. I mine ni år som parlamentsmedlem er det den korteste betænkning, jeg nogensinde har set fra en socialdemokrat i Udvalget for Beskæftigelse og Sociale Anliggender, og jeg håber, at han vil være et eksempel til efterfølgelse for hans kolleger – men det vender vi tilbage til senere.

Jeg var også glad for, og jeg takker ham for dette, at han sagde, at årsagen til betænkningens kortfattetthed var – helt korrekt – at de vigtigste interesser begge havde sagt, at de gik ind for denne fælles holdning, hvilket fik Rådet til at støtte den. Fagforeninger og virksomheder – ikke bare virksomheder generelt, men de specifikke virksomheder, der er ansvarlige for vikaransatte – sagde alle sammen kollektivt af forskellige grunde ja, de kunne tilslutte sig dette.

Jeg tror, at der er en morale for os som politikere her i, at når interesserne selv siger, at det er det her, de vil have, så tror jeg virkelig, at det er vores ansvar at forsøge at lette gennemførelsen, hvis det er muligt, så jeg takker ham for at bruge argumentet om enighed for at få det igennem.

Til sidst vil jeg gerne takke ministeren for hans påmindelse til dem, der har brug for dette, om, at når Rådet sammenstykker denne fælles holdning, er det en del af en pakke sammen med arbejdstidsdirektivet. Faktisk har vores gruppe kort overvejet, om vi måske i koordineringen af det parlamentariske arbejde skulle slå begge betænkninger sammen og drøfte dem i december. Efter at have overvejet det yderligere, og fordi jeg ved, at det franske formandskab er meget opsat på at få denne affære sat på skinner, er vi dog meget glade for at acceptere dette, så vi faktisk kan komme videre. Det er efter min mening budskabet i denne sag, nemlig lad os komme videre. Når vi kommer til anden del af pakken vedrørende arbejdstidsdirektivet, håber jeg, at vi fra vores side også vil vise ansvarlighed og komme videre.

Harald Ettl (PSE). – (DE) Fru formand! Særligt arbejdsgivere benytter sig af enhver mulighed for at opfordre til mere og mere mobilitet og fleksibilitet på det europæiske arbejdsmarked. Ligebehandling og sociale minimumsstandarder er den eneste måde, hvorpå vi kan mindske arbejdstagernes utryghed i forhold til åbne arbejdsmarkeder og deregulering. EU har behov for forebyggende foranstaltninger på arbejdsmarkedet, der heldigvis åbner mere og mere op.

Det foreliggende udkast til betænkning om vikararbejde viser, hvor svært det er at gøre fremskridt på dette område. I seks år er direktivet blevet blokeret i Rådet med argumenter af meget forskellig gyldighed. Dette

forslag sikrer, at vikaransatte får samme behandling som andre ansatte fra den første arbejdsdag og frem, dog underlagt visse begrænsninger. Retten til at nyde godt af arbejdsmarkedsløvgivningen og lige løn for lige arbejde – det er hovedprincipperne i ligebehandling. De bestemmelser i medlemsstaterne med deres meget forskellige grundlag, som er bedre end det foreliggende direktiv, svækkes ikke af det, hvilket er afgørende. Den rette kurs er blevet fundet i denne henseende under det franske formandskab.

De, der har blokeret arbejdstidsdirektivet – og dette gælder også for direktivet om overførsel af supplerende pensionsrettigheder – må ligeledes ændre deres fejlopfattelse i forhold til sociale anliggender og forstå, at et socialt Europa har brug for minimumsstandarder. Det er den eneste måde at forbedre billigheden og forståelsen af og endda identifikationen med EU på.

Csaba Óry (PPE-DE). - (HU) Fru formand, hr. minister, hr. kommissær, mine damer og herrer! Ud fra synspunktet om at skabe et enkelt europæisk arbejdsmarked og sikre lige muligheder for alle arbejdstagere i EU, udgør det direktiv, vi drøfter, et væsentligt fremskridt. Dette er selvfølgelig ikke det samme som at sige, at dette stykke EU-lovgivning vil resultere i en harmoniseret, fælles ramme for ansættelse af vikaransatte. Det er heller ikke nødvendigt eller ønskværdigt, for i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet vil den grundlæggende regulering på beskæftigelsesområdet i denne sammenhæng fortsat falde ind under medlemsstaternes kompetence. Indsatsen for at indføre klare og utvetydige minimumskrav over hele EU, som vil beskytte vikaransatte i hele fællesskabet, hilses dog helt sikkert velkommen og er et skridt i den rigtige retning.

Jeg mener, at vi uden nogen ideologiske undertoner og uafhængigt af partimæssigt tilhørsforhold alle sammen kan enes om, at beskyttelse af gravide kvinder, sikring af ligebehandling mellem mænd og kvinder, bekæmpelse af enhver forskelsbehandling baseret på etnisk oprindelse, religion, overbevisning, alder eller tilhørsforhold til en minoritet er målsætninger af grundlæggende betydning. Alle disse overvejelser begrundes indsatsen for at regulere disse spørgsmål på en ensartet måde i hele EU. Det er med dette mål for øje, at EU-lovgiverne har udarbejdet dette system med minimumskrav. Det er vigtigt, at direktivet ud over at fremme individuel faglig udvikling også tjener Europas økonomiske interesser ved at sikre, at vikaransatte også har lige muligheder, hvad angår adgang til uddannelse, børnepasning og andre infrastrukturprogrammer. Dette gælder også for intervallerne mellem udsendelserne. Det er i vores alles interesse, at vikaransatte ikke udsættes for forskelsbehandling, at de også har mulighed for at øge deres viden, og at opnåelse af en balance mellem arbejdsliv og privatliv ikke bliver et uoverstigeligt problem for dem. På dette område har vi helt sikkert brug for en samlet holdning, og jeg støtter derfor personligt vedtagelsen af dette direktiv.

Dumitru Oprea (PPE-DE). - (RO) Fru formand! På grundlag af det, som ordføreren, hr. Désir, har gjort, kan vi beskrive det med en sætning på latin "Multum in parvum" (mange i én). Det er sådan, vi kan kategorisere dagens direktivforslag, da det giver garanti for retten til at arbejde, selv når det arbejde, som arbejdstageren udfører, er midlertidigt på grund af visse særlige aspekter ved det specifikke arbejde. Jeg mener, at professioner, som er sjældne eller næsten ikke benyttes på en bestemt arbejdsplads, takket være foranstaltninger af denne art fremmes ved, at de kombineres af arbejdstagere med disse færdigheder og i henhold til efterspørgslen på markedet. Det vil give en faglig mosaik, som tilbydes af arbejdstagere, der kan beskrives som "homo universale" fra renæssancen.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). - (RO) Fru formand! Jeg vil gerne takke ordføreren, hr. Désir. Denne forhandling er led i de foranstaltninger, som vi skal træffe for at skabe en europæisk ramme, som kan garantere europæiske borgere ordentlige arbejds- og levevilkår. Garantien for et minimumsniveau af beskyttelse for vikaransatte er en del af opbygningen af et socialt Europa. For at EU kan blive den mest konkurrencedygtige, videnbaserede økonomi, skal europæiske virksomheder kunne vælge det personale og de færdigheder, de har behov for.

Jeg mener personligt, at hvis vi sikrer vikaransatte de samme betingelser som brugervirksomhedernes arbejdstagere, beskytter vi ikke kun de vikaransatte, men frem for alt lokale fastansatte. Disse lige betingelser angår arbejdstider, hviletid, betalt ferie, lønramme, status og sikkerhed. Ved at sikre ordentlige arbejdsbetingelser for vikaransatte er det muligt at slippe af med illegalt arbejde og social dumping. Jeg synes personligt, at det sociale Europa styrkes, hvis fagforeningerne er med til at træffe beslutning om at indføre visse undtagelser gennem brug af kollektive arbejdskontrakter.

Elisabeth Schroedter (Verts/ALE). - (DE) Fru formand! Som min kollega fru Lambert allerede har sagt, er det et meget vigtigt gennembrud på vejen mod et socialt Europa, selv om det kun er et første skridt. Borgerne forventer, at vi tager reelle skridt fremad mod et socialt Europa og sikrer, at arbejdstagerrettigheder på det indre marked og lige løn for lige arbejde på samme sted spiller en rolle.

Det er lykkedes Parlamentet at indarbejde dette princip om ligestilling i direktivet, hvilket manglede i det oprindelige kommissionsforslag. Det er meget vigtigt, at Rådet har støttet os i dette, da det er afgørende, at konkurrencen på det indre marked er baseret på kvalitet frem for løn.

Afslutningsvis vil jeg gerne tilføje en enkelt ting. Noget, der er lige så vigtigt som dette gennembrud, er et gennembrud i forhold til arbejdstidsdirektivet, dog ikke af den slags, som hr. Bushill-Matthews har foreslået, men helt uden undtagelser som foreslået under Parlamentets behandling. Jeg kan kun opfordre Rådet til også at støtte os i dette.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Fru formand! Vi taler om et yderst vigtigt emne. Jeg er klar over, at der er mange bekymringer i forhold til vikaransattes status og situation. Jeg tænker på formelle og juridiske spørgsmål samt ansættelsesforhold. Dette er særligt iøjnefaldende i forhold til beskæftigelsen af et stort antal personer fra de nye medlemsstater. Disse mennesker er klar til at tage et hvilket som helst jobtilbud i hjemlandet eller i udlandet på grund af den høje arbejdsløshedsprocent. Arbejdsvilkår og -betingelser må ikke fastlægges på grundlag af situationen på arbejdsmarkedet og adgangen til arbejde. Jeg vil gerne understrege, at de skal overholde gældende arbejdsstandarder og -krav. Det gælder sikkerhed, sociale vilkår, forsikring og aflønningsniveau.

Richard Howitt (PSE). – (EN) Fru formand! Jeg er meget stolt over at have deltaget i afstemningen i udvalget om dette direktiv og over at deltage i forhandlingen i dag om afstemningen om at gennemføre direktivet om vikararbejde. Det var en central prioritet for Labourregeringen i mit eget hjemland, Storbritannien, en del af en aftale med vores fagforeninger, der er kendt som Warwick-aftalen, og i dag bliver det løfte indfriet.

Jeg er glad for at støtte det og har arbejdet for dette direktiv af tre grunde.

Den ene er, at vikaransatte er sårbare arbejdstagere – uanset protesterne fra visse folk på den anden side. I en undersøgelse fra britisk LO (TUC) sagde 80 procent, at de blev behandlet ringere i forhold til aflønning, uddannelse og betalt arbejdsfrihed, og de ønsker bedre forhold.

Den anden grund er, at det største antal migranter fra Østeuropa, som er kommet for at arbejde i Storbritannien siden udvidelsen, er kommet til mit område, det østlige England, ofte gennem vikarbureauer, som ureguleret ofte har været ansvarlige for misbrug. Dette misbrug vil stoppe.

Den sidste grund er, at vi har en social partnerskabsaftale, som sjældent er set i Storbritannien, mellem det britiske TUC og den britiske arbejdsgiverorganisation CBI, og den aftale bliver omsat til lov ved denne afstemning.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). – (EL) Fru formand! Jeg vil også gerne lykønske ikke kun formandskabet og Kommissionen, men også ordføreren og alle andre, der har hjulpet med at gennemføre direktivet og markere en ny bedrift for EU til gavn for borgerne. Jeg vil også gerne minde Parlamentet om, at størstedelen af vikaransatte er kvinder.

Det er særligt glædeligt at vide, at kvindelige vikaransatte også får faste rettigheder fra den allerførste dag, og det samme gælder forældre generelt, og de vil derfor ikke stå dårligere, fordi formålet med dette nye forslag fra EU for både borgere, arbejdsgivere og arbejdstagere er at indføre menneskelig behandling ud fra den betragtning, at en enkelt dags arbejde eller flere dages arbejde er af samme værdi og skal have den samme respekt.

Jeg håber, at det bliver muligt at håndhæve alt det, der er blevet aftalt, for det er i håndhævelsen af loven, at vi kommer til kort. I f.eks. Grækenland er loven blevet indført i lovbogen og foreskriver ligebehandling for vikaransatte og fastansatte. Problemet ligger imidlertid i håndhævelsen af loven.

Xavier Bertrand, formand for Rådet. – (FR) Fru formand! Jeg vil gerne gentage det, som nogle af de tidligere talere har sagt, ved at bekræfte, at vedtagelsen af dette nye direktiv om vikararbejde vil være et reelt skridt fremad. Der var en, der kaldte det et "gennembrud", og jeg tror, at det er det helt rigtige ord.

Det eneste er, at det ikke, hvilket jeg godt er klar over, betyder en afslutning af vores arbejde. Vi vil få andre muligheder i de kommende uger for at vise, at vi kan gøre flere fremskridt i forhold til et socialt Europa. Her tænker jeg selvfølgelig på arbejdstidsdirektivet, som er den anden side af den fælles holdning, der blev vedtaget i Luxembourg den 9. juni.

Jeg er bekendt med de problemer, som nogle af medlemmerne har med denne tekst, men jeg vil gerne her i aften minde Dem om, at den eneste måde, hvorpå vi kunne opnå Rådets godkendelse af den tekst, De skal til at vedtage, som vil styrke vikaransattes rettigheder, var ved at knytte den til arbejdstidsdirektivet.

Jeg tænker også på direktivet om det europæiske samarbejdsudvalg, som bør revideres. 14,5 mio. europæere arbejder i virksomheder, der har etableret sådanne udvalg. De venter på, at direktivet skal blive revideret for at forbedre beskyttelsen af deres sociale rettigheder i fremtiden, og for at være ærlig betyder det nuværende økonomiske klima, at denne revidering er så meget mere relevant, så meget mere nødvendig og så meget mere presserende.

Dette emne bliver vores første mulighed for at vise, at Rådet og Parlamentet er villige til at påtage sig rollen som medlovgivere. Som De ved, har de europæiske arbejdsmarkedsparter allerede vist, at de forstår, hvad der er på spil, ved, at de sidst på sommeren fremlagde otte fælles forslag, og på baggrund af disse er de parat – de har sagt, at de er parat – til at acceptere Kommissionens forslag. Det er nu op til os at vise, at vi er lige så besluttede på at handle.

Indtil nu er væksten i vikarsektoren i Europa ofte foregået i et fuldstændigt juridisk tomrum uden nogen rigtige beskyttelsesforanstaltninger for arbejdstagerne. Fra i overmorgen vil vi kunne sige, at denne situation er fortid. I overmorgen vil vi også kunne sige, at vi som politikere på et tidspunkt, hvor vores kontinent står over for alvorlige økonomiske og finansielle problemer, er villige til at stå sammen og gøre noget for at puste nyt liv i det sociale Europa.

Vladimír Špidla, medlem af Kommissionen. – (CS) Fru formand, mine damer og herrer! Forhandlingen har efter min mening tydeligt vist, hvor vigtigt dette direktiv er i kraft af det store antal arbejdstagere, det påvirker, og de store forbedringer, det vil medføre. Det har også vist, hvordan direktivet har opnået en virkelig stærk konsensus, der er fremkommet efter omfattende drøftelser og aftalen med og støtten fra arbejdsmarkedets parter. Vi har også under forhandlingen hørt, at direktivet burde have været en kendsgerning for længst, men "Bedre sent end aldrig", som man siger på mange sprog. På tjekkisk har vi et lignende ordsprog, og jeg er sikker på, at der er lignende ordsprog på andre sprog. Efter vores vedvarende bestræbelser har vi gjort reelt fremskridt, fordi dette direktiv er lige så relevant, hvis ikke mere relevant, i dag som for seks år siden.

Der er endnu en ting, som jeg gerne vil nævne, og som jeg synes er værd at bemærke. Dette direktiv, dette meget udfordrende direktiv, som virkelig åbner døren til et socialt Europa, er blevet vedtaget i et Europa med 27 medlemmer efter at have været kørt fast i årevis i et Europa med 15 medlemmer. Efter min mening er det et tydeligt eksempel på, at et Europa med 27 medlemmer kan opnå sociale fremskridt.

Mange af Dem har nævnt de andre direktiver, der drøftes her i Parlamentet. Jeg synes, at det skridt, vi tager i dag, er et lovende tegn på, hvordan vi også kan gribe fremtidige direktiver an. Udfordrende og komplekse spørgsmål står selvfølgelig stadig tilbage, men trods dette tror jeg på, at der nu er blevet skabt en vis dynamik, og at vores chancer for at opnå positive resultater er bedre end nogensinde før.

Harlem Désir, ordfører. – (FR) Fru formand, mine damer og herrer! Jeg vil gerne starte med at takke mine kolleger for deres kommentarer og skyggeordførerne, koordinatorene og alle andre, der har været indblandet i denne forhandling, for den støtte, de har givet mig og samtidig afslutningen af denne proces.

Det er korrekt, at denne betænkning kan koges ned til en begrundelse og en enkelt opfordring, nemlig "lad os sige ja". Den forhåbentligt forestående vedtagelse om to dage af dette direktiv er en sejr for Parlamentet og en sejr for arbejdsmarkedets parter, og jeg vil gerne benytte denne lejlighed til at svare medlemmerne af Den Europæiske Vestrefløj's Fællesgruppe/Nordisk Grønne Venstre, som fremsatte en række ændringsforslag. Jeg forstår, hvor disse ændringsforslag i bund og grund kommer fra, men jeg vil ikke desto mindre gerne understrege, at Den Europæiske Faglige Samarbejdsorganisation endnu engang talte med formændene for de politiske grupper for et par dage siden for at sige, at vedtagelsen af dette direktiv i uændret form ville sende et stærkt signal om, at sociale fremskridt på EU-plan er både nødvendige og mulige, og at det sociale Europa stadig er i live.

På et tidspunkt, hvor vikarsektoren vokser ligesom andre atypiske ansættelsesformer, er vi nødt til at have en retlig ramme, og det er den beslutning, vi nu er ved at træffe. Europa er et retligt område, og sådan skal det være til gavn for borgerrettighederne og også i økonomisk og social henseende. Vi har allerede i flere forskellige direktiver nedfældet den beskyttelse og de rettigheder, som alle arbejdstagere har. Nu hvor flere og flere mennesker er vikaransatte, skal vi sikre, at de har de samme rettigheder, og at vikararbejde ikke kan misbruges til at omgå rettighederne for enten de pågældende arbejdstagere eller for de andre arbejdstagere, som derfor ville lide under pres og social dumping.

Vi vil også gerne ved at vedtage dette direktiv vise, at det sociale Europa kan bevæge sig fremad, og at det kan have reel substans i modsætning til det, vi nogle gange har hørt fra Kommissionen – ikke fra hr. Špidla, men fra andre kommissærer. Vi kan også være lovgivere – vi kan også være medlovgivere – i sociale spørgsmål og dermed vise medlemmerne af Rådet, som i alt for lang tid har blokeret for vedtagelsen af denne og anden lovgivning, at de ikke skal være bange for det sociale Europas fremskridt, og at hvis vi kan vise, at Europa forsvarer borgere og arbejdstagere, kan det bidrage til at skabe forsoning mellem borgerne og EU's institutioner og til at mindske de bekymringer, der er blevet udtrykt i Irland, Nederlandene og mit eget land, Frankrig.

Jeg mener, at yderligere fremskridt inden for sociale direktiver også vil hjælpe med at fremme yderligere fremskridt for det politiske Europa og for folks støtte til fremskridtene i det politiske Europa.

Formanden. – Forhandlingen er afsluttet.

Afstemningen finder sted den 22. oktober 2008.

Skriftlige erklæringer (artikel 142)

Petru Filip (PPE-DE), skriftlig. – (RO) Brug af et direktiv til at fastlægge rettighederne for de europæiske borgere, der er involveret i vikararbejde i EU-landene, har været en virkelig succes for det sociale Europa. Problemet er, hvorvidt EU's medlemsstater og arbejdsgivere overholder direktivets bestemmelser, fordi specifikke eksempler fra arbejdsmarkedet i mange tilfælde går imod teorien. Et specifikt eksempel på dette er den manglende anerkendelse af rumænske og bulgarske borgers eksamensbeviser efter begge landes tiltrædelse af EU, selv om det relevante direktiv krævede noget andet. Spørgsmålet er, hvad der kan gøres for at hindre, at borgere fra de nye lande, som er tiltrådt EU, mister tilliden og siger, at én ting er at være godkendt i Bruxelles, men det er noget andet, der er besluttet af regeringerne i de europæiske hovedstæder. Det skal også tages i betragtning, at der er økonomisk krise lige nu, som under alle omstændigheder vil påvirke håndhævelsen af arbejdsrelaterede direktiver inden for Europas nationale områder. Kommissionen bør straks etablere et egentligt system til at overvåge håndhævelsen af arbejdsrelateret lovgivning og uden forskel gøre brug af sanktioner i forhold til de pågældende lande.

14. Lovvalsregler i ægteskabssager – Ændring af forordning om kompetence og om indførelse af lovvalsregler i ægteskabssager (forhandling)

Formanden. – Næste punkt på dagsordenen er forhandling under ét om:

– betænkning (A6-0361/2008) af Gebhardt for Udvalget om Borgernes Rettigheder og Retlige og Indre Anliggender om forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 2201/2003 for så vidt angår kompetence og om indførelse af lovvalsregler i ægteskabssager (COM(2006)0399 – C6-0305/2006 – 2006/0135(CNS)) og

– mundtlig forespørgsel af Gebhardt og Deprez for Udvalget om Borgernes Rettigheder og Retlige og Indre Anliggender til Kommissionen om Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 2201/2003 for så vidt angår kompetence og om indførelse af lovvalsregler i ægteskabssager (O-0106/2008 – B6-0477/2008).

Evelyne Gebhardt, ordfører. – (DE) Fru formand, mine damer og herrer! Vi drøfter i dag et emne, som er af største betydning for borgerne. Europa er et dejligt sted, hvor folk kan glæde sig over øget mobilitet. Det er et sted, hvor ægteskaber i stigende grad indgås mellem borgere fra forskellige lande, og hvor ægtepar flytter til et andet land. Det er naturligvis en god ting og er en af EU's bedrifter. Der er desværre også en ulempe ved denne bedrift, nemlig at disse ægteskaber ofte ender med separation, og det rejser spørgsmålet om den nødvendige skilsmisse.

Den gældende lovgivning er så utilfredsstillende i visse henseender, at et par kan være ude af stand til at finde en kompetent dommer eller lov i forbindelse med deres skilsmisse. Det er naturligvis en meget ubehagelig situation for disse borgere, og vi må finde en løsning og et svar. Det handler om folks liv, hvilket er af største betydning.

Jeg er derfor glad for, at Kommissionen har taget hånd om emnet, og jeg vil gerne straks gentage, at der ikke vil ske nogen harmonisering af lovgivningen inden for dette område – det er faktisk ikke tilladt, og det fremgår meget tydeligt af traktaten om Den Europæiske Union og den traktat, der grundlagde Det Europæiske Fællesskab, at lovgivningen i disse sager hører under medlemsstaterne.

Men vi skal sikre, at der er gennemsigtighed, og at borgerne er i stand til at bruge denne lovgivning. Når alt kommer til alt, er lovgivningen meget forskellig fra land til land. Der er på den ene side Malta, hvor der slet ikke findes skilsmisse, og på den anden side Sverige, hvor det er muligt at opnå skilsmisse inden for seks måneder. Der er Nederlandene, hvor homoseksuelle ægteskaber er tilladt, og Polen, hvor sådan noget ville være helt utænkeligt. Disse er alle sammen spørgsmål, der opstår, og som der er behov for svar på.

Vi har gjort et godt stykke arbejde i Parlamentet og haft et konstruktivt samarbejde på dette område med Kommissionen og også med Rådet. Rådet er nøglen – det skal enstemmigt beslutte, hvad der skal gøres på dette område i fremtiden. Det er desværre der, problemet nu ligger, men det vender jeg tilbage til senere. Det svar, som Kommissionen er kommet med til os, er meget positivt. For det første vil Kommissionen gerne øge valgmulighederne i forhold til den lovgivning, som et par kan opnå skilsmisse under, forudsat at begge parter er enige – selv om det selvfølgelig siger sig selv, at hvis dette reelt skal være anvendeligt, skal der være en sammenhæng i forhold til parrets liv, bopæl eller vielsested eller andre aspekter.

Spørgsmålet opstår også i forhold til, hvad der sker, hvis et par eller kun den ene af parterne ønsker skilsmisse, og parret ikke kan blive enige om, hvilken lov der skal anvendes. Under disse omstændigheder mener vi, at der ikke kan være så stor valgfrihed, da vi skal sikre, at der er et katalog. Vi kan ikke acceptere "forum-shopping". Vi kan ikke acceptere en situation, hvor den stærke part vælger den lovgivning, der er mest gunstig for ham eller hende selv, og hvor den anden er dårligere stillet. Det er uacceptabelt. Derfor har vi to forskellige svar i forhold til disse sager.

Ét særligt vigtigt princip gælder meget klart i begge sager, nemlig at vi skal sikre, at begge parter er velorienterede om konsekvenserne – både de sociale og de lovgivningsmæssige – af valget af lov. Det drejer sig f.eks. om spørgsmål om forældreansvar, underholdsbidrag og alle sådan nogle spørgsmål, der også hænger sammen med sagen. De berørte parter skal være klar over dette, før de træffer en beslutning. Vi ønsker, at dommerne skal kontrollere, at parterne virkelig er klar over konsekvenserne af deres valg.

Det er også vigtigt, at vi forhindrer anvendelse af fremmede love, der er uacceptable i henhold til EU's principper – f.eks. sharialov, kinesisk lov eller hvad det nu kan være. I den henseende skal vi også nå frem til en klar ordlyd – særligt i ændringsforslag 25 og 30, som jeg har forsøgt at styrke med mit ændringsforslag 36 – som nemlig fastslår, at den respektive lovgivning skal være i overensstemmelse med EU's grundlæggende principper. Ellers kan den ikke anvendes. Det er indlysende for os.

Gruppen for Det Europæiske Folkeparti (Kristelige Demokrater) og De Europæiske Demokrater har fremsat en række ændringsforslag, som jeg synes er fuldstændig umulige at acceptere. Disse indfører en total grænse for noget, vi allerede har, og ville derudover krænke eksisterende international lov, f.eks. Haagerkonventionen. Vi kan ikke acceptere dette. Vi har brug for yderligere dialog, og jeg håber, at det lykkes os at nå frem til en løsning på problemet inden i morgen. Under alle omstændigheder vil jeg gerne takke hr. Demetriou for hans samarbejde med mig. Det har været meget konstruktivt.

Rådet har et stort problem, nemlig at det skal træffe en enstemmig beslutning, og der er i øjeblikket kun én medlemsstat, som simpelthen står i vejen for denne enstemmighed. Derfor fremsatte vores udvalg denne mundtlige forespørgsel til Rådet og Kommissionen. Jeg synes, at det er meget beklageligt, at Rådet ikke er til stede på dette tidspunkt til at svare på forespørgslen. Ministeren er lige taget af sted. Det er afgørende, at vi ved, hvad vi skal gøre nu, både for vores egen, for borgernes og for EU's fremtids skyld.

Det første spørgsmål til Kommissionen – jeg er glad for, at kommissær Barrot er til stede for at svare – er, om den agter at tage sit forslag tilbage. Det andet er, om den agter at forelægge Rådet et forslag om iværksættelse af proceduren med forstærket samarbejde i overensstemmelse med EF-traktatens artikel 11 og EU-traktatens artikel 43-45? Jeg ville gerne have haft Rådet til at fortælle mig, om det virkelig har til hensigt at følge denne kurs, da det er det store spørgsmål, vi nu står med.

FORSÆDE: Luisa MORGANTINI

Næstformand

Jacques Barrot, medlem af Kommissionen. – (FR) Fru formand, mine damer og herrer! Jeg vil starte med at forsøge at svare på fru Gebhardts betænkning og vil derefter gå videre til den mundtlige forespørgsel, som De meget belejligt har kædet sammen med denne betænkning. Jeg er glad for at se, at hr. Deprez også er til stede.

Jeg vil gerne sige mange, mange tak til fru Gebhardt for hendes betænkning, som er ret bemærkelsesværdig, ikke mindst på grund af hendes fremragende samarbejde med Kommissionen om et så ømtåleligt og følsomt emne.

Rom III-forslaget ligger virkelig vores hjerter meget nær, og det gælder ikke kun for Kommissionen – jeg ved, at det også i høj grad interesserer Parlamentet. Jeg mener, at det på betydningsfuld vis vil støtte borgernes frie bevægelighed inden for EU.

Jeg vil gerne lige gennemgå nogle af de oplysninger, der er tilgængelige for os. Der er i øjeblikket 2 200 000 bryllupper hvert år i EU, hvoraf 350 000 er internationale ægteskaber. Det er allerede et betydeligt antal, og det er tydeligt, at det er et stigende fænomen. Omkring 170 000 skilsmisser bliver hvert år påvirket af dette forslag, hvilket er omtrent 19 % af de samlede ca. 875 000 årlige skilsmisser i EU. 20 % – det er et stort tal!

Derfor deler Kommissionen i store træk fru Gebhardts holdning i forhold til Rom III-forslagets vigtighed, nemlig at det giver større forudsigelighed og retssikkerhed for de berørte par. Som De påpegede, ender parrene i fravær af en ramme med "forum-shopping" eller med, at den dominerende part får det sidste ord.

Kommissionen støtter derfor i store træk Parlamentets betænkning om det oprindelige Rom III-forslag, men med visse forbehold. Kommissionen støtter Parlamentets ændringsforslag, der søger at sikre, at ægtefæller kan træffe et oplyst valg. Kommissionen er derfor enig med Parlamentet i, at der er behov for at stramme op på de formelle betingelser for ophør af ægteskab og for at beskytte den svage ægtefælle, men vi skal også være opmærksomme på forskellene i medlemsstaternes retssystemer i denne henseende. Som De med rette har understreget, er det ikke et område, der kan harmoniseres.

På samme måde glæder Kommissionen sig over Parlamentets forslag, der søger at forbedre offentlighedens viden om nationale og europæiske love om ægteskab og skilsmisse. Det er ét punkt, hvor vi er uenige. Kommissionen mener ikke, at der er behov for at inkludere et nyt kompetencekriterium, der er baseret på det sted, hvor ægteskabet blev indgået, da forbindelsen mellem det sted, hvor brylluppet foregår, og parrets situation, når de bliver separeret, kan være meget spinkel.

Ikke desto mindre støtter Kommissionen Parlamentets ændringsforslag om, at ægtefællerne skal have mulighed for at gå til denne domstol som en sidste udvej, hvis det viser sig at være umuligt at opnå skilsmisse fra den domstol, hvor parret har deres sædvanlige opholdssted, men vi opfatter mere dette som et usædvanligt tilfælde.

Kommissionen vil også gerne lade det være op til Domstolen at fortolke udtrykket "sædvanligt opholdssted". Udtrykket forekommer allerede i en række instrumenter og er til dato ikke blevet formelt defineret, men de nationale dommere virker ikke til at have haft særlig mange problemer med at anvende det. Vi mener, at vi for at respektere mangfoldigheden i medlemsstaternes retssystemer kan sætte vores lid til Domstolen.

Vi synes heller ikke, at det er nødvendigt at begrænse Rom III udelukkende til medlemsstaternes lovgivning. Det er et vigtigt spørgsmål, fordi medlemsstaterne vil ønske at fortsætte med at anvende tredjelandes skilsmisselovgivning, når disse lande deler vores demokratiske værdier. Hvis f.eks. en tysk eller fransk kvinde gifter sig med en schweizisk mand, forekommer det rimeligt, at det også skulle være muligt at anvende de regler, vi har opstillet for os selv, i forhold til dette ægteskab eller denne skilsmisse.

Det er dog vigtigt at være opmærksom på, at Kommissionen selvfølgelig er enig med Parlamentet i behovet for, at Rom III skal omfatte en bestemmelse om ikkeforskelsbehandling, hvilket vil gøre det muligt for europæiske dommere at se bort fra fremmed lovgivning, der er uforenelig med princippet om lighed mellem ægtefæller. Der er ingen tvivl om, at denne bestemmelse om ikkeforskelsbehandling stadig vil lade os anvende lovgivningen i forbindelse med ægteskaber mellem en EU-borger og f.eks. en schweizer eller en nordmand.

Jeg vil nu gå videre til spørgsmålet om, hvordan vi kan gøre Rom III til en succes, og jeg vil igen gerne takke fru Gebhardt og hr. Deprez for deres mundtlige forespørgsel, så jeg kommer på højde med Rom III's udvikling. Jeg beklager selvfølgelig ligesom Dem dødvandet i Rådet med hensyn til forhandlingerne om Rom III. Sidste år i juli drøftede justitsministrene muligheden for forstærket samarbejde om Rom III, og i slutningen af juli præsenterede ni medlemsstater Kommissionen for en anmodning om forstærket samarbejde. Det er mere end hver tredje af de medlemsstater, der er involveret i vedtagelsen af Rom III. Det er derfor klart, at Kommissionen skal se nærmere på denne anmodning om forstærket samarbejde, men hvis vi vil have dette til at blive en succes, skal vi, som De vil forstå, være opmærksomme på sammenhængen i sin helhed.

Nu vil jeg gerne svare på de tre spørgsmål, som De stillede til Kommissionen. For det første kan jeg fortælle Dem, at der ikke er planer om at trække Kommissionens oprindelige "Rom III"-forslag tilbage. Hvis

Kommissionen enes om at forelægge et forslag om forstærket samarbejde inden for rammerne af "Rom III" for Rådet, kan det dog af hensyn til den juridiske klarhed trække sit oprindelige forslag tilbage for at ændre det, når beslutningen er blevet truffet, men det vil kun ske, hvis vi virkelig havde mulighed for at introducere forstærket samarbejde. Under alle omstændigheder er det ikke på dagsordenen at trække forslaget tilbage.

Jeg vil gerne benytte denne lejlighed til hurtigt at sammenfatte den procedure, der fører frem til mekanismen for et forstærket samarbejde. Først skal en anmodning indgives til Kommissionen af mindst otte medlemsstater, som det er sket i denne sag. Hvis anmodningen lever op til de andre kriterier, der er fastlagt i traktaten om Den Europæiske Union – hvis den overholder reglerne for det indre marked – kan Kommissionen indgive anmodningen til Rådet. Hvis den vælger ikke at gøre det, skal den fremlægge sine grunde for det. Forstærket samarbejde skal derefter godkendes af Rådet efter høring af eller samtykke fra Parlamentet, afhængigt af situationen.

Anmodningen om forstærket samarbejde rejser selvfølgelig visse spørgsmål, både i juridisk og i politisk henseende. Vi må se vores ansvar i øjnene i forhold til behovet for at fortsætte vores fælles indsats inden for familieretten så tæt på borgerne som muligt og for at skabe balance mellem dette behov og risikoen for opsplitning af det europæiske retlige område, hvilket kan følge af en række aftaler om forstærket samarbejde. Før jeg fremsætter en erklæring, vil jeg naturligvis gerne høre parlamentsmedlemmernes synspunkter, og jeg vil bestemt gerne have medlemsstaterne til at præcisere deres holdning.

Under alle omstændigheder vil jeg gerne forsikre Parlamentet om, at det er min intention – og ikke kun min intention, men også mit stærke ønske – at fremme det retlige samarbejde i civilretlige sager i Europa. Familieretten skal ikke være civilrettens fattige slægtning – det ville være ret paradoksalt, i betragtning af at de emner, den dækker, er tættest på borgernes dagligdag. Heldigvis er der gjort fremskridt med hensyn til cirkulationen af skilsmisseafgørelser, forældreansvar og samværsrettigheder.

I forhold til dette emne vil jeg gerne, nu hvor vi har teksterne, sige, at jeg som kommissær har brug for med Deres hjælp til at sikre, at reglerne bliver fulgt. Jeg tænker særligt på områderne samværsrettigheder og forældreansvar, hvor den nuværende situation i Europa ikke er helt tilfredsstillende.

Kort sagt kan vi bestemt komme med et lovforslag om lovvalsreglerne i disse sager. Jeg vil også gerne tilføje, at vi samtidig er ved at udarbejde en lov, der gælder i forhold til ægteskabssystemer, som kan vedtages i begyndelsen af 2010.

Det er, hvor vi står i forhold til dette spørgsmål. Jeg kan selvfølgelig ikke foregribe resultatet af den høring, som vi meget snart vil gennemføre med medlemsstaterne. Men jeg kan sige, at Kommissionen ønsker at opnå reelle fremskridt, samtidig med at vi endnu engang også sikrer, at vi kan få størstedelen af medlemsstaterne til at støtte op om det. Det er kort sagt mit synspunkt, men jeg håber ligesom Dem – selv om jeg vil lytte nøje til Dem – at der vil ske fremskridt på dette område.

Carlo Casini, ordfører for udtalelsen fra Retsudvalget. – (IT) Fru formand, hr. kommissær, mine damer og herrer! Det pågældende forslag til forordning er blevet undersøgt grundigt af Retsudvalget, og det glæder mig at være ordfører for dette.

De forslag, der er fremsat i den udtalelse, som blev godkendt enstemmigt af Retsudvalget, blev dog kun delvist godkendt i Udvalget om Borgernes Rettigheder og Retlige og Indre Anliggender. Alligevel vil jeg gerne sige, at vi sammen har forsøgt i videst muligt omfang at rationalisere Rådets oprindelige forslag ved at tilføje elementer af retssikkerhed.

De kompromisændringsforslag, som er blevet godkendt af de to udvalg med hjælp fra fru Gebhardt, som jeg gerne vil takke, er blevet hilst velkommen og har støttet de principper, vi nævnte, med det formål at få denne forordning på skinner. I denne henseende skal myndighederne i en stat, der ikke har regler for skilsmisse, og som ikke anerkender den pågældende ægteskabstype, ikke være forpligtet til at opløse dette ægteskab.

På ét punkt er der dog stadig meningsforskelle, hvilket tidligere blev nævnt af fru Gebhardt. Den grundlæggende problemstilling er, at valg af lov er noget helt nyt i den juridiske verden, da det normalt ikke er muligt at vælge lovgivning, kun at vælge en dommer, hvilket gør dette til et helt nyt koncept. Med dette valg af lov, hvilken lovgivning ønsker vi at henvise til? Til lovgivningen i et af de 27 EU-lande eller til lovgivningen i et hvilket som helst land i verden? Det er sandt, at der er en grænse. Grænsen er den, der allerede er fastlagt i offentlige politikker, og det faktum, at love, der muliggør en ægteskabstype, der ikke betragtes som eksisterende i en given stat, ikke finder anvendelse i den pågældende stat.

Jeg mener, at hvis vi virkelig ønsker retssikkerhed – min indvendig er af teknisk karakter – hvis vi virkelig ønsker at indføre muligheden for at "shoppe rundt" i forhold til lovvalg, hvis vi virkelig ønsker at rette os efter det svageste lovkodeks – for lad os ikke glemme, at man skal være enige om valg af lov, og at det at opnå enighed også kan være forbundet med betydeligt pres – hvis vi virkelig ønsker at opbygge et europæisk juridisk område, så er det efter min mening godt for alle disse ændringsforslag, hvis valget af lovgivning begrænses til lovgivningen i de 27 EU-lande.

I denne forstand er de, selv om vi har stillet flere ændringsforslag, i det store og hele ens, og da det er et teknisk ændringsforslag, der ikke ændrer på vores overordnede holdning til forslaget, appellerer vi til alle medlemmernes sunde fornuft, så dette ændringsforslag kan blive vedtaget.

Panayiotis Demetriou, for PPE-DE-Gruppen. – (EL) Fru formand! Først vil jeg gerne takke ordføreren for den lange samarbejdsperiode, der har ført frem til den betænkning, som er til forhandling hos os i dag, og bemærke, at vi har holdt adskillige møder, hvor vi har drøftet hele materialet.

Familieret er en alvorlig sag og det særlige aspekt, som vi behandler i forbindelse med skilsmisse, dvs. kompetence og valg af lov, er og har altid været et af de mest alvorlige aspekter af familieretten.

Jeg vil gerne minde om, at vores politik skal støtte familien som institution, ikke opfordre til opløsning af ægteskab. Men skilsmisse er et socialt fænomen i dag, og vi skal håndtere det i virkelighedens verden. Vi ønsker ikke at gøre det lettere, men når et ægteskab når til et punkt, hvor det ikke kan fortsætte, skal vi være i stand til at skaffe rimelige veje ud, så ingen af parterne skal lide en masse kvaler og få en hård medfart.

Jeg mener ikke, at der findes en let måde til at afgøre lovvalg i forbindelse med skilsmisse, men vi kan være tydeligere i forhold til offentlig politik og menneskerettigheder for at give domstolene skønsmæssige beføjelser til at afvise love, der ikke er i overensstemmelse med europæiske normer, menneskerettigheder eller offentlige politikker.

Hvad angår forstærket samarbejde, synes jeg, at Kommissionen – og jeg glæder mig over kommissærens standpunkt i dag – skal fremme dette spørgsmål yderligere, så vi om muligt kan nå det punkt, hvor forstærket samarbejde er acceptabelt.

Inger Segelström, for PSE-Gruppen. – (SV) Fru formand! Jeg vil gerne begynde med at takke fru Gebhardt for det konstruktive arbejde, hun har udført, og sige, at jeg er meget ked af, at det ikke var muligt at nå frem til samme synspunkt, som Sverige og jeg selv har. Derfor kunne jeg ikke stemme for betænkningen, hverken i udvalget eller på plenarmødet. For mig som svensk socialdemokrat er dette forslag et tilbageskridt for lighed mellem kvinder og mænd. Disse problemstillinger burde derfor også løses på nationalt niveau i fremtiden.

Jeg synes, det ville have været nok, hvis der kun ville kunne bevilges skilsmisse, når begge parter var fuldstændig enige. Forslaget betyder, at den svage part, som oftest er kvinden, nu kan påtvinges løsninger af manden, enten fordi han handler først, eller fordi han anvender tvang. Domstolene kan på denne måde blive tvunget til at anvende love, som vi er yderst kritiske over for – love, der er skadelige, og som har et forældet og gammeldags syn på kvinder, ægteskab og skilsmisse. For mig er hurtig skilsmisse mindre vigtigt end lighed og sikkerhed for kvinder. Jeg fortsætter derfor min indsats og bliver ved med at stemme mod dette forslag, indtil vi får en anden løsning.

Sophia in 't Veld, for ALDE-Gruppen. – (NL) Fru formand! Før jeg tager fat på det egentlige emne, vil jeg gerne foreslå, at vi for fremtiden beder hvert rådsformandskab om at anbringe en voksdukke eller en oppustelig dukker her i Parlamentet, da Rådet selv altid er fraværende ved denne slags forhandlinger, og jeg synes, det er rart, når der er nogen at tiltale. Måske kan De lade denne anmodning gå formelt videre til formandskabet. Jeg antager, at mine kolleger er enige med mig.

For det første vil jeg gerne lykønske og også på vegne af min gruppe udtrykke min støtte til ordføreren, som har gjort et fremragende stykke arbejde hen over det forgangne år. Hun fortjener virkelig anerkendelse.

Fru formand, EU beskæftiger sig naturligvis ikke med ægteskabsetik, men med at sikre EU-borgernes rettigheder, uanset hvor de er, og uanset hvem de vælger at gifte sig med. Det er bestemt ikke vores sag, hvem de vælger at gifte sig med, men vi bliver nødt til at beskytte borgernes rettigheder. Set i dette lys er det ekstremt uheldigt, at det ikke er lykkedes medlemsstaterne at nå til enighed.

Jeg vil gerne sige til min svenske kollega, at jeg har på fornemmelsen, at der er sket en stor misforståelse. Jeg mener, at menneskerettighederne, særligt kvinders, vil blive styrket, ikke svækket, af dette. Jeg er faktisk glad

for, at folk her i det 21. århundrede kan træffe individuelle beslutninger om deres eget liv – og skilsmisse er uløseligt knyttet til dette.

Derudover vil jeg gerne ligesom ordføreren sige, at min gruppe også vil stemme mod de ændringsforslag, der er blevet fremsat af Gruppen for Det Europæiske Folkeparti (Kristelige Demokrater) og De Europæiske Demokrater, og jeg er også uenig i hr. Casinis argumenter.

Det er også en principsag, for jeg mener, at vi selv skal bestemme, hvad vi ønsker for vores borgere, og vi bør ikke lade vores frygt for sharia tage magten. Der er tilstrækkelige garantier indbygget i det nuværende forslag og i det yderligere ændringsforslag fra Den Socialdemokratiske Gruppe i Parlamentet, som vi vil støtte. Dette har været emnet i tidligere drøftelser.

Derudover vil jeg gerne sige følgende – og med det reagerer jeg på de kommentarer, som hr. Casini kom med – at det faktisk er meget strengt, at de samme argumenter, der bruges til at udelukke visse lovsystemer – f.eks. sharia – også anvendes eller henvises til inden for EU for ikke at anerkende fuldstændigt lovlige ægteskaber, der er indgået i EU, alene på grund af parrets seksuelle orientering. Det er efter min mening helt paradoksalt.

Jeg vil gerne gentage, at jeg synes, at det er ekstremt uheldigt, at det ikke er lykkedes medlemsstaterne at nå til enighed.

Hvis jeg har forstået det rigtigt, satser Kommissionen for øjeblikket på en europæisk løsning. Det gør mig rigtig glad. Jeg er klar over, at det er meget svært. Hvis dette problem på trods af hr. Sarkozys enorme handlekraft ikke er blevet løst, så må det virkelig være vanskeligt.

Til sidst kan jeg kun udtrykke det håb, at alle 26 medlemsstater, der er blevet enige, herunder min egen, vil rette ind, hvis et forstærket samarbejde mod alle odds skulle blive opnået.

Kathalijne Maria Buitenweg, for Verts/ALE-Gruppen. – (NL) Fru formand! Ifølge en undersøgelse fra Kommissionen, der blev offentliggjort i denne uge, har langdistancependlere ofte problemer med hovedpine, søvnmangel og dårlige forhold, og dermed er der sandsynligvis i alle disse internationale miljøer, inklusive vores, en meget større skilsmisseprocent. Under alle omstændigheder antyder de tal, som kommissær Barrot nævnte for et øjeblik siden endnu engang, at internationale forhold har langt større risiko for at ende i skilsmisse.

Det er dog langt sværere at formalisere disse skilsmisser, selv om de har en stor indvirkning, for en af parterne bør nødvendigvis i et fremmed land, hvor de ikke har et socialt sikkerhedsnet eller ikke kender tilstrækkeligt til situationen i det pågældende land, hvilket gør det meget vanskeligt at nå frem til en rimelig ordning.

Derfor vil jeg gerne udtrykke min taknemmelighed for ordføreren, fru Gebhardts, arbejde. Jeg synes, at hun har været meget samvittighedsfuld og har sikret, at særligt rettighederne for den svage eller mindre velorienterede part styrkes, og at alle parter oplyses behørigt om deres rettigheder og ved, hvad der er bedst for dem.

Det, som jeg synes er vigtigt i denne henseende, er, at webstedet ikke kun indeholder en slags oversigt over økonomien, og hvor hurtigt man kan opnå skilsmisse, men at der f.eks. også sættes fokus på de mulige løsninger vedrørende forældreskabet. Jeg er af den holdning, at børnenes rettigheder skal beskyttes, selv om det er op til forældrene. Selv om det er forældrene og ikke regeringen, der skal bestemme, hvad der er rigtigt og i barnets interesse, skal det være muligt at nå frem til en egnet løsning, helst en, hvor begge forældre tager sig af børnene. Der bør under alle omstændigheder komme en aftale på bordet. Alt skal ikke bare lægges over på kvindens skuldre, men der bør være en aftale om, hvordan begge forældre håndterer spørgsmålet.

Jeg fandt også den kommentar, som vores svenske kollega kom med, forvirrende, for hvis en kvinde ønsker at komme ud af et ægteskab, er det da helt sikkert også ubehageligt, hvis hendes mand ikke er enig.

Jeg vil gerne afslutte med at sige til ordføreren, at der ikke findes homoseksuelle ægteskaber i Nederlandene. Vi har et ægteskab, der er åbnet for alle par, uanset køn. Det er ganske enkelt ét ægteskab, og det er derfor kun EU og ikke Nederlandene, der trækker en grænse i vores nederlandske ægteskab.

Eva-Britt Svensson, for GUE/NGL-Gruppen. – (SV) Fru formand! Hensigten med forslaget er at sikre, at folk, der blevet skilt, virkelig kan håndhæve deres rettigheder og opnå de oplysninger, de har behov for. Retten til oplysninger og viden er imidlertid ikke afhængig af fælles bestemmelser. De øger ikke i sig selv folks viden eller gør folk mere veloplyste.

Reglen i mit hjemland, Sverige, er, at folk, medmindre de har små børn sammen, kun behøver at indgive meddelelse om skilsmissem. Der er også eksempler på andre EU-lande, hvor skilsmisse er fuldstændig forbudt. Hvis der er noget, der kan understrege behovet for lovgivning på dette område, er det tingenes tilstand her. Lissabontraktaten flytter helt sikkert visse aspekter af civil- og familieretten op på et overnationalt niveau, men vi har for øjeblikket ingen Lissabontraktat. Jeg sætter spørgsmålstegn ved, at Kommissionen fremsætter forslag inden for et område, der indtil nu har hørt ind under medlemsstaternes nationale kompetence. Min gruppe vil ikke stemme for forslaget. Jeg synes også, at min kollega fra Den Socialdemokratiske Gruppe i Parlamentet, fru Segelström, fremførte nogle ekstremt gode argumenter.

Johannes Blokland, for IND/DEM-Gruppen. – (NL) Fru formand! International privatret er forbundet med to spørgsmål. Det første spørgsmål er, hvilken domstol der har bemyndigelse. Det andet spørgsmål er, hvilken lovgivning domstolen skal anvende.

Det er efter min mening forståeligt, at det første spørgsmål håndteres på europæisk niveau. Det garanterer, at alle europæiske borgere kan få deres sag for en domstol.

Det andet spørgsmål vedrører et område, der typisk behandles og også bør behandles af medlemsstaterne selv. Eksisterende national lovgivning er underlagt mange nationale principper, og disse bør overholdes.

Kommissionens forslag har dog også til hensigt at harmonisere disse kolliderende regler. I fru Gebhardts betænkning respekteres det meste af Kommissionens analyse, og der gøres ikke forsøg på at fjerne kapitel IIa fra forslaget. Derfor stemmer jeg mod betænkningen og mod forslaget. Jeg vil derfor bede Rådet om også at forkaste Kommissionens forslag.

Daciana Octavia Sârbu (PSE). – (RO) Fru formand! Først vil jeg gerne takke ordføreren, fru Gebhardt, for det fremragende arbejde, hun har udført. Hvad angår forslaget til forordning, er det glædeligt at se, at der er ved at blive etableret en klar, komplet retlig ramme, som både dækker regler om kompetence, anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i ægteskabssager og lovvalgsregler ved at indføre større selvbestemmelse for parterne.

Kommissionens forslag giver parterne mulighed for at aftale værneting og lovvalg. Det, at ægtefællerne får denne ret i skilsmisseproceduren, øger parternes grad af autonomi og gør det muligt for dem at vælge frit i overensstemmelse med visse frivillige kriterier. Vi skal sikre, at det valg, parterne træffer, er et oplyst valg. Begge ægtefæller skal med andre ord være blevet behørigt oplyst om de praktiske konsekvenser af deres valg. I den forbindelse er det vigtigt for os at overveje den bedste måde til at sikre, at fuldstændige oplysninger gøres tilgængelige, før værnetingsaftalen underskrives. Tilsvarende skal det sikres, at ægtefællerne har adgang til oplysninger, uanset den enkelte ægtefælles økonomiske situation.

Gerard Batten (IND/DEM). – (EN) Fru Formand! Dr. Johnson blev engang spurgt, hvilket råd han ville give et ungt par, der overvejede at gifte sig. Hans svar var "lad være". Han beskrev også ægteskab nummer to er "håbets triumf over erfaringerne".

Denne betænkning bør resultere i tilsvarende svar. Hvilket råd skal man give til nationer, der overvejer at få deres skilsmisselovgivning udarbejdet af EU? Svaret er naturligvis "lad være". At sige ja til det, i betragtning af alle fortilfældene af ubrugelig og skadelig EU-lovgivning, er helt sikkert håbets triumf over erfaringerne for at sige det mildt. Forbløffende nok virker det også til at være Rådets konklusion på denne sag. Rådet vil ikke have de forslag, der er udarbejdet af Kommissionen. Rådet ser ud til at være fornuftigt og trække sig væk fra kanten og lytte til det gamle mundheld om at gifte sig i hast og fortryde i ro og mag. Hvor bliver det morsomt, når Kommissionen fremlægger forslag om at harmonisere homoseksuelt ægteskab og sharialov!

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Fru formand! Vi lever i en tid, hvor grænserne er ved at forsvinde, og vores borgere kan bevæge sig og gifte sig frit. Ikke desto mindre har vi indtil videre ikke været i stand til at gøre tingene lettere for de mennesker, der har besluttet at gå fra hinanden. Ét eksempel på de problemer, der vedrører manglen på ensartet skilsmisselovgivning i Europa, er sagen om ægteskaber mellem polakker og tyskere. Der er blevet registreret omkring 100 000 af sådanne par siden 1990. Mange af dem klarede ikke tidens test.

Sidste år modtog Parlamentet adskillige polakker, der havde mistet kontakten med deres børn som følge af afgørelser fra de tyske myndigheder, der er ansvarlige for børn og unge. Påstande om kidnapning og et forbud mod at bruge det polske sprog er bare to eksempler på den ydmygende behandling, som disse forældre og deres børn har oplevet. Som reaktion på de overtrædelser af menneskerettighederne, som denne institution har begået, blev der dannet en polsk forening af forældre mod diskrimination af børn i Tyskland. Hvis det

lykkes os at indføre de foreslåede ændringer, vil vi hjælpe mange af vores borgere med at lukke et kapitel i deres liv på en civiliseret måde. Vigtigst af alt vil vi ikke skulle tillade, at børn bliver adskilt fra en af deres forældre.

Carlos Coelho (PPE-DE). – (PT) Fru formand, kommissær Barrot! I Udvalget om Borgernes Rettigheder og Retlige og Indre Anliggender har jeg været vidne til det arbejde, der er blevet lagt i denne betænkning af fru Gebhardt og også af min kollega, hr. Demetriou. Fru Gebhardt har allerede påpeget, at øget mobilitet fører til et øget antal ægteskaber, men også til et øget antal skilsmisser. Forskellene i national lovgivning medfører retlig usikkerhed og navnlig forskellige muligheder, da den mest veloplyste ægtefælle kan gå til de domstole, som er undergivet den lovgivning, der bedst tjener hans eller hendes interesser. Jeg støtter derfor dette initiativ, som efter min mening er ekstremt vigtigt, for det fastlægger en klar og komplet retlig ramme for kompetence, anerkendelse og fuldbyrdelse af disse retsafgørelser.

Jeg må sige, at efter min mening sikrer alt, hvad der mindsker unødige konflikter, ikke alene mere retfærdighed for folk, men det skaber også især mere tillid mellem dem, der er involveret i den juridiske proces. Det skaber også det område med frihed, sikkerhed og retfærdighed, som vi alle ønsker.

Konrad Szymański (UEN). – (PL) Fru formand! Så vidt jeg ved, er der ikke nogen bestemmelser nogen steder i traktaterne om, at ægteskabslovgivning, dvs. familieret, skal håndteres på unionsniveau. Jeg mener derfor, at Kommissionens forslag er et typisk eksempel af en vis hyperaktivitet, der er totalt unødvendig og kun vil tjene til at skabe forvirring om beskaffenheden af EU's reelle kompetencer.

Jeg synes, at det repræsenterer en bevidst indtrængen på dette område for at iværksætte yderligere arbejde med ægteskabslovgivning og harmonisering deraf. Sådan en aktivitet er helt unødvendig, da eksisterende international privatret klarer ægteskabsproblemer og også skilsmisser på internationalt niveau rigtig godt.

Ljudmila Novak (PPE-DE). – (SL) Fru formand! Jeg vil gerne kunne sige, at antallet af skilsmisser i Europa er faldende. Beklageligvis er det ikke tilfældet, så vi bliver nødt til at behandle spørgsmålet om, hvordan vi kan forbedre stillingen for dem, der er det mest sårbare led i kæden, nemlig børn.

Desværre er børn de primære ofte, særligt i lande hvor der forekommer store forsinkelser i retssager. Mit eget land, Slovenien, er et eksempel på et land, hvor børn i høj grad lider, før domstolene kan afgøre, hvilken forælder barnet skal bo hos. Det fører også til store familietragedier og har alvorlige psykologiske virkninger på mange børn.

Jeg kender til en række sådanne sager, og jeg håber, at dette fælles direktiv også vil bidrage til en forbedring af situationen i de enkelte medlemsstater.

Dumitru Oprea (PPE-DE). – (RO) Fru formand! I de tidligere kommunistiske lande var det at blive gift én måde, hvorpå piger fra denne region kunne undslippe den undertrykkende stat, de var underlagt, nogle gange faktisk af kærlighed, men i de fleste tilfælde for vindings skyld. Det har dog medført en række kidnapninger, episoder, der indebærer fysisk og psykisk tortur, og ødelagte mennesker. Konsekvensen af hele denne saga er, at børnene af disse ægteskaber er dem, der lider mest. Uvidenhed om lovgivningen bruges som undskyldning, men det er helt forkert. Lad os i denne slags sager overveje at anbefale, at når ægteskabet først er slut, og selv om der måtte herske en stemning af kærlighed, forståelse og venlighed, bør der udarbejdes meget klare skilsmissevilkår, der tager hensyn til børnene af ægteskabet.

Jacques Barrot, næstformand i Kommissionen. – (FR) Fru formand! Jeg er alle talerne taknemmelig. Jeg vil gerne bekræfte over for fru Segelström, at jeg unægtelig har indledt forhandlinger med de svenske myndigheder. Ikke desto mindre har vi meget svært ved at forstå Deres lands holdning. Som fru Gebhardt sagde, er hensigten om at beskytte den svage ægtefælle, når ægteskabet ophører, virkelig i centrum i Rom III. Det er virkelig i denne ånd, og det er sandt – måske skal vi fortsætte vores dialog – at det ikke er lykkedes os at forstå, at vi i tilfælde af et par, hvoraf den ene er svensk, også skal tage hensyn til, at det i fravær af andre regler, ja, er princippet "magt er ret", der er gældende. Det er der, vores forståelsesproblemer opstår. Vi tager dog endnu engang Deres holdning til efterretning, og der samme gælder Deres svenske kollegas.

I forbifarten vil jeg også gerne rette op på visse misforståelser. Det ligger ikke inden for vores kompetence, er det blevet sagt. Disse spørgsmål er udelukkende en national kompetence. Se, der er et paradoks her. En medlemsstat kan ikke udøve sin nationale kompetence i spørgsmål, der involverer to individer, hvor en af dem er statsborger i den pågældende medlemsstat, og den anden ikke er. Det er logisk, at EU da bør prøve at organisere tingene en smule, specielt fordi international privatret i modsætning til, hvad der er blevet sagt, ikke har noget reelt svar på denne type problem, og i lyset af at vi har et område, hvor der er fri bevægelighed,

og det område vil naturligvis give flere og flere problemer. Hvis dette anliggende allerede optager Kommissionen, som det optager Parlamentet, er det ikke selvbedrag at tage fat på hele problemet. Det er i stedet et svar på forventningerne hos et stigende antal par, som ønsker at undgå at ende i en situation med mange konfrontationer i tilfælde af uenighed eller samlivsophør. Det er der, problemet ligger. Jeg kan helt sikkert ikke lade det stå uimodsagt, at Rådet har sagt nej. Det har ikke sagt nej – det har udsendt forskellige holdninger! Der er dog ni medlemsstater, der har bedt om forstærket samarbejde. Afslutningsvis ønsker jeg at sige følgende. Jeg vil minde om, at Rom III indeholder en bestemmelse om ikkeforskelsbehandling, der tillader, at fremmed lovgivning, som ikke garanterer lighed mellem ægtefællerne, omgås. Så meget står klart. Her taler vi ikke om sharia. Det er et spørgsmål om dette princip om lighed mellem mænd og kvinder, og teksten forbedrer integrationen af kvinder, der bor på europæisk jord, ved at prioritere lovgivningen i det land, hvor de har deres sædvanlige opholdssted. Disse kvinder vil kunne bede en dommer anvende europæisk lovgivning på deres sag, hvis den er i bedre overensstemmelse med princippet om lige rettigheder. Efter min mening er det det, vi skal huske.

På den baggrund har dette været en interessant forhandling, og jeg takker alle talerne. Jeg vil også gerne takke fru Gebhardt og hr. Deprez, der har benyttet denne mulighed for at finde ud af, om vi her umiddelbart før en ny høringsrunde med medlemsstaterne er ved at forpligte os til at udøve forstærket samarbejde. Denne forhandling er ved at nærme sig sin afslutning, og jeg takker Parlamentet mange gange, for jeg tror på, at langt de fleste medlemmer virkelig ønsker, at vi skal fortsætte processen, samtidig med at vi gør alt for at opnå den størst mulige konsensus.

FORSÆDE: Marek SIWIEC

Næstformand

Evelyne Gebhardt, ordfører. – (DE) Hr. formand! Jeg vil gerne takke alle talerne. Jeg vil gerne endnu engang understrege, at vi har skærpet de bestemmelser, som Kommissionen har foreslået, og som allerede er fastsat i Rom III, yderligere ved meget klart at angive følgende, f.eks. i ændringsforslag 25: Hvis den lov, der er valgt [...], ikke anerkender separation eller skilsmisse, eller hvis den anerkender disse på en måde, der er diskriminerende over for den ene ægtefælle, finder domslandets lov (lex fori) anvendelse.

Det betyder, at kompetencen i sådanne tilfælde i f.eks. Sverige er i Sverige. Vi har meget tydeligt angivet, at hvis sådan nogle sager skulle opstå, er der et klart svar. Faktisk kunne dette umuligt være opstillet mere tydeligt i en tekst – og derfor forstår jeg ikke, hvad problemet er. Vi bør dog bestræbe os på at forstå, hvad det er – og jeg vil gerne takke kommissær Barrot for, at han udtrykte sine synspunkter så klart, og for hans villighed til at tale med vores politikerkolleger i Sverige endnu engang – for jeg begriber det stadigvæk ikke.

Når alt kommer til alt, er hensigten med denne forordning at forbedre alle de eksisterende bestemmelser yderligere. Det at nå frem til et positivt svar er meget vigtigt for mig som en kvinde, der altid har spillet en rolle i udformningen af kvindepolitik, da den svage part har en tendens til at være kvinden. Vi skal være særligt opmærksomme på at sikre, at der skabes en god holdning.

Jeg håber også, at det med den kompromisvilje, som vi har stræbt efter gang på gang – jeg vil gerne takke hr. Demetriou i denne henseende – endnu kan lykkes os at overbevise hr. Casini om, at vi har en god holdning på dette område. Det findes også et grundlag for dette i ændringsforslag 38, hvor vi endnu engang gør det klart – selv om det allerede fremgår af teksten – at det naturligvis kun er lovgivning, der virkelig er i overensstemmelse med principperne i EU og i chartret om grundlæggende rettigheder, der skal anvendes i medlemsstaterne, hvilket efter vores mening siger sig selv. Alt andet ville være udelukket. Ingen domstol i EU ville på nogen måde anvende lovgivning, der ikke levede op til de kriterier. Jeg finder det helt utænkeligt – hvilket selvfølgelig er gjort helt klart.

Formanden. – Forhandlingen er afsluttet.

Afstemningen finder sted på tirsdag.

Skriftlige erklæringer (artikel 142)

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (PSE), skriftlig. – (PL) Øget social mobilitet har ført til et større antal blandede ægteskaber, og det samme gælder skilsmisser. Der er ofte opstået vanskeligheder vedrørende valg af lov, når parret stammer fra hver sin EU-medlemsstat, eller når den ene part er EU-borger, og den anden ikke er. Derfor er der et presserende behov for harmonisering af bestemmelserne vedrørende blandede ægteskaber for at komme forskelsbehandling under skilsmisssagen i forkøbet.

Valget af værneting bør træffes på grundlag af begge parter adgang til fuldstændige oplysninger om de vigtigste aspekter af national lovgivning og EU-lovgivning. De bør også oplyses om de procedurer, der vedrører skilsmisse og separation. Muligheden for at vælge passende værneting og lovgivning må ikke krænke ægtefællernes rettigheder eller lige muligheder. Derfor skal lovvalget i et bestemt land være et valg mellem lovgivningen i den stat, hvor ægteskabet blev indgået, eller lovgivningen i den stat, hvor ægtefællerne har haft deres sædvanlige opholdssted de sidste tre år eller lovgivningen i oprindelseslandet.

Derudover virker det passende at anvende det såkaldte princip om landets lov i forhold til, hvor domstolen ligger, når der er fare for forskelsbehandling af en af ægtefællerne. Et eksempel kunne være i tilfælde med kvinder fra tredjelande, hvor skilsmisse ikke anerkendes, men hvor disse kvinder har bopæl i EU og søger om skilsmisse eller separation. I sådanne situationer bør de fordele, som den enkelte opnår ved skilsmisse eller separation som et udtryk for deres uafhængighed som person, opveje argumenterne for gennemførelse af national lovgivning.

Gyula Hegyi (PSE), skriftlig. – (HU) Den offentlige opinion i Ungarn optændes fra tid til anden af sager, hvor børn med en ungarsk forælder tages med til udlandet af en ikkeungarsk ægtefælle. Den offentlige opinion sympatiserer først og fremmest med den mor, hvis barn er blevet taget fra hende, men har også ondt af den far, der er blevet berøvet sit barn, hvis barnet ender under fremmede og ugunstige forhold. Der er et stigende antal "blandede" ægteskaber i EU, men de regler, der gælder for opløsning af ægteskab og forældreansvar, er ofte kaotiske og tvetydige. EU-lovgivning har hidtil kun reguleret rammerne for tvister såsom spørgsmålet om jurisdiktion, dvs. hvilken domstol der har kompetence til at høre skilsmisse- eller forældreansvarssagen. Den har dog ikke fastsat løsninger i forhold til lovvalg i ægteskabssager – med andre ord i forhold til at bestemme, hvilken stats lovgivning domstolene skal anvende i retssagen. De store forskelle mellem medlemsstaternes lovgivning gav derfor anledning til retlig usikkerhed, hvilket ofte fik parterne til at indlede processen så hurtigt som muligt, så de mest gunstige lovregler kunne anvendes. Den forordning, der nu er under udarbejdelse, sigter mod at rette op på denne situation, først og fremmest ved at støtte indgåelsen af en aftale mellem parterne. Det kan være hensigtsmæssigt i forbindelse med skilsmisse efter fælles overenskomst, men når man ved, hvordan tingene ofte ser ud i praksis, er jeg bange for, at det kun vil løse få retlige tvister. Den rette løsning vil være, hvis det på lang sigt lykkes os at udvikle et fælles europæisk regelsæt for forældreansvar.

Antonio Masip Hidalgo (PSE), skriftlig. – (ES) Vi støtter mekanismen for et forstærket samarbejde i dette tilfælde, da det vil sikre større retlig sikkerhed og stabilitet, hindre "forum-shopping" og bringe europæisk integration fremad.

Derudover er det nye system gavnligt, da det fastsætter lovgivningen på ægtefællernes fælles sædvanlige opholdssted som det første lovvalg. I Spaniens tilfælde vil det erstatte lovkriteriet om fælles nationalitet, som når man tænker på antallet af indvandrerpår, der bor i Spanien, er meget praktisk for domstolene og borgere, der søger retfærdighed.

15. Evaluering af aftalen EU/Australien om passageroplysninger (PNR) – EU-passagerliste (PNR) (forhandling)

Formanden. – Næste punkt på dagsordenen er forhandling under ét om:

– betænkning (A6-0403/2008) af in 't Veld for Udvalget om Borgernes Rettigheder og Retlige og Indre Anliggender om indgåelse af aftalen mellem Den Europæiske Union og Australien om luftfartsselskabers behandling og overførsel af passagerliste (PNR)-oplysninger med oprindelse i Den Europæiske Union til det australske toldvæsen [2008/2187(INI)] og

– mundtlig forespørgsel (B6-0476/2008) af in 't Veld, Roure, Bradbourn og Kaufmann for Udvalget om Borgernes Rettigheder og Retlige og Indre Anliggender til Kommissionen om Den Europæiske Union og PNR-oplysninger (O-0100/2008).

Sophia in 't Veld, ordfører. – (EN) Hr. formand! Jeg vil gerne lægge ud med endnu en kommentar om Rådets fravær, for i noterne til min tale havde jeg nogle bemærkninger om godt samarbejde mellem Parlamentet og Rådet, dialog, Lissabontraktatens ånd osv., men Rådet er også fraværende ved disse forhandlinger. Jeg synes, at det er helt skandaløst, fordi det er Rådet, som er ved at udarbejde en PNR-politik og skal svare på spørgsmål, og så er det ikke repræsenteret her. Rådet har i al offentlighed højtideligt lovet at involvere Parlamentet, men nu ser vi, hvad Rådets løfter er værd – intet. Jeg synes, at det er en fornærmelse, ikke af Parlamentet, men af

borgerne, som har ret til svar og til en gennemsigtig beslutningsproces. Så jeg vil gerne bede formanden om at viderebringe min utilfredshed til formandskabets repræsentanter.

Det er en forhandling under ét om forslagene om en EU-passagerliste på den ene side og aftalen om passageroplysninger mellem EU og Australien på den anden side. De rejser grundlæggende de samme problemstillinger, og disse er allerede blevet taget op i forbindelse med aftalen med USA og senere med Canada.

Et af de primære spørgsmål er formålsbegrænsning, da alt andet følger deraf – formålsbegrænsning eller med andre ord forslaget berettigelse i udgangspunktet. Nu er det sådan, at alt er galt med berettigelsen, alt er galt med formålsbegrænsningen. Nu skal jeg beskrive det for Dem.

Først subsidiaritet: Kommissionen og Rådet angiver, at formålet med forslaget af harmonisering af nationale ordninger. Der er dog kun nogle få medlemsstater – jeg tror, at der er tre indtil nu – som enten har et PNR-system på plads eller har planer om sådan en ordning. Derfor kan forslaget umuligt harmonisere nationale systemer, for de findes ikke. Det skaber blot en forpligtelse for alle medlemsstaterne til at etablere et sådant system til indsamling af PNR-oplysninger. Jeg vil kalde dette "hvidvaskning af politik", for det, vi ikke kan opnå på nationalt niveau, prøver vi at sluse ind af bagdøren i EU. Jeg er meget proeuropæisk, men jeg bryder mig ikke om dette.

Derudover har Kommissionen foreslået en decentraliseret ordning, så den europæiske merværdi er endnu mere utydelig, og det skaber et u håndterligt kludetæppe af regler og systemer for luftfartsselskaberne og et meget uigennemsigtigt system for borgerne.

Det formål, der er angivet i Kommissionens forslag, er at identificere personer, som er eller muligvis er involveret i terrorisme eller organiseret kriminalitet samt deres hjælpere, skabe og opdatere risikoindikatorer, skaffe efterretninger om rejsemønstre og andre tendenser vedrørende terrorhandlinger til brug i kriminalefterforskninger og retsforfølgelse for terroristhandlinger og organiseret kriminalitet.

Kommissionen hævder i sit forslag, at EU har været i stand til at vurdere værdien af PNR-oplysninger og erkende deres potentiale i forhold til retshåndhævelse. Til dato har vi dog ikke set noget konkret materiale, der kan underbygge denne påstand. Alt det materiale, som USA indtil videre har fremlagt, er udokumenteret, og helt ærligt ser de oplysninger, som vi har modtaget fra forskellige amerikanske regeringsorganer i løbet af det seneste år eller deromkring, kun ud til at vise, at masseindsamling og -behandling af PNR slet ikke er anvendeligt.

Der har kun været en enkelt evaluering af den amerikanske PNR-ordning, og den vurderede ikke resultaterne. Faktisk rejser en rapport af nyere dato, der er finansieret af USA's ministerium for national sikkerhed, tvivl om adfærdsovervågningens anvendelighed som et værktøj til at identificere potentielle terrorister. Det er let at forstå, for hvordan kan man udvikle risikoprofiler for potentielle terrorister på grundlag af PNR-oplysninger? Det er åbenlyst noget vrøvl. Hvordan skal man afgøre, om en person ikke har reelle hensigter på grundlag af den pågældendes telefonnummer eller kreditkortnummer? Det kan med andre ord påvises, at det formål, der er angivet i kommissionsforslaget, er ugyldigt og ubegrundet, og alligevel er det det grundlag, som Rådet baserer sit arbejde på.

Kommissionen og Rådet virker forvirrede i forhold til, hvad der kan, og hvad der ikke kan lade sig gøre med PNR-oplysninger. PNR-lister indeholder normalt meget summariske oplysninger og har i gennemsnit ikke mere end 10 felter med meget grundlæggende oplysninger. Så det er helt uklart, hvordan disse oplysninger skulle kunne tjene til at identificere personer, der udgør en høj risiko.

De retshåndhævende myndigheder har allerede de nødvendige beføjelser til at indhente PNR-oplysninger fra sag til sag i forbindelse med efterforskning eller retsforfølgelse af mistænkte personer, der er kendte, og mulige hjælpere. Så kommissionsforslaget vil kun afskaffe forpligtelsen til at skaffe en dommerkendelse og have en gyldig grund. Så hvis de retshåndhævende myndigheder har brug for nye beføjelser, er det op til dem at vise, hvor og hvordan de eksisterende beføjelser er utilstrækkelige. Indtil videre har vi ikke fået noget svar på det spørgsmål.

Vi har allerede et direktiv om API-oplysninger, og de kan helt sikkert anvendes til personidentifikation, og de kan anvendes til at holde personer op mod en overvågningsliste. Det er ikke muligt med PNR-oplysninger. Når vi har et direktiv om API-oplysninger, hvorfor har vi så behov for mere? Det er ikke blevet bevist.

Automatiseret systematisk analyse af PNR-oplysninger for alle passagerer kan være anvendelig til andre formål, f.eks. i bekæmpelsen af narkotikasmugling eller illegal indvandring. Der kan være yderst reelle og

gyldige formål, men lad os få dem frem i lyset og ikke snakke om forebyggelse af terrorangreb, for det er noget helt andet.

Hvis Kommissionen og Rådet har til hensigt at udvide rammerne for forslaget, så det dækker de andre formål, som jeg lige har nævnt, bør de redegøre detaljeret i forhold til hvert af disse formål for, hvordan der skal gøres brug af PNR-oplysningerne. Man kan med andre ord målrettet anvende PNR-oplysninger i forbindelse med en igangværende, konkret efterforskning. Man kan anvende PNR-oplysninger til automatiseret systematisk analyse, f.eks. mod narkotikasmugling, men i den sammenhæng behøver man ikke at lagre oplysningerne. Så vi har brug for helt præcist at vide, hvad formålet er.

Det fører mig frem til spørgsmålet om, lad os kalde det retsgrundlaget, for hvis man læser det med småt skrevne i aftalen EU/Australia om passageroplysninger – og det gælder også for aftalen EU/USA om passageroplysninger – handler det ikke kun om bekæmpelse af terrorisme og kriminalitet, men også om indvandring, sundhedsrisici, administrative formål, told, indvandring, tilsyn med og ansvarliggørelse af den offentlige administration. Det har intet at gøre med kampen mod terrorisme.

Kommissionen og Rådet har valgt et retsakt fra tredje søjle til PNR-forslaget og også til aftalerne med andre lande, men den tredje søjle omhandler politi- og retssamarbejde inden for EU. Det handler ikke om sikkerhed i andre lande.

Kommissionen vil muligvis hævde, at vi indirekte, hvis vi stiller oplysninger til rådighed for amerikanerne, australierne og for f.eks. Sydkorea, vil drage fordel af det i forhold til sikkerhed. Det kan meget vel være rigtigt, men så vil jeg gerne forstå, hvor folkesundheden kommer ind i billedet? Hvor kommer indvandring ind? Hvor kommer tilsyn med og ansvarliggørelse af den offentlige administration ind? Det har ikke noget som helst at gøre med det.

Jeg vil ikke gå i yderligere detaljer med gennemførelsen, men spørgsmålet om formål og berettigelse skal besvares før noget andet, for påstanden om, at det har været så anvendeligt i kampen mod terrorisme, er endnu ikke blevet dokumenteret. Vi venter stadig på beviser, og dem vil jeg meget gerne have. Og hvis der ikke findes nogen beviser, bør vi kigge på forslaget igen.

Jacques Barrot, næstformand i Kommissionen. – (FR) Hr. formand, mine damer og herrer! Vi har hørt en livlig tale fra anklagemyndigheden. Jeg ved ikke, om jeg vil svare på alle disse spørgsmål, men jeg vil begynde med at takke fru in 't Veld, der har givet os denne lejlighed til for det første at drøfte den aftale om passageroplysninger, der blev indgået mellem Australien og EU den 30. juni.

Aftalen er resultatet af forhandlinger, der begyndte i marts i år, og som er blevet ledet af det slovenske formandskab med hjælp fra Kommissionen. Den er gyldig i syv år. Den har til hensigt at sørge for retsbeskyttelse af luftfartsselskaber og reservationssystemer inden for EU med henblik på overførsel af PNR-oplysninger til det australske toldvæsen, samtidig med at den er forenelig med EU's lovgivning om databeskyttelse.

Aftalen indeholder vigtige løfter, der tager hensyn til problemerne inden for databeskyttelsesområdet, til enkeltpersoners ret til at få adgang til personoplysninger, der er lagret som følge af aftalen, og til enkeltpersoners ret til, uanset nationalitet, at indgive en klage til den ansvarlige for beskyttelse af privatlivets fred hos de australske myndigheder i forhold til den måde, som deres oplysninger er blevet behandlet på.

Parlamentet har altid været tilhænger af at basere overførsel af PNR-oplysninger på det, der er kendt som "push-systemet". Efter en overgangsperiode vil PNR-oplysninger kun blive overført til det australske toldvæsen via dette "push-system". Det australske toldvæsen vil med andre ord ikke have autoriseret adgang til disse oplysninger direkte fra databaserne. Tilsvarende indeholder aftalen vigtige beskyttelsesmekanismer vedrørende lagring af PNR-oplysninger, overførsel af oplysningerne til andre organer eller tredjelande samt en meget klar henvisning til de formål, som oplysningerne må anvendes til.

Hvad angår formålet med PNR-oplysningerne, hævdes det i forslaget til henstilling, at det ikke er foreneligt med artikel 8 i den europæiske menneskerettighedskonvention. Som svar kan jeg sige, at aftalen fastsætter, at PNR-oplysninger kan anvendes til tre formål, som er udspecificeret. Disse er bekæmpelse af terrorisme og dermed forbunden kriminalitet, bekæmpelse af grov kriminalitet – herunder organiseret kriminalitet – af grænseoverskridende karakter og for det tredje bekæmpelse af, at personer flygter fra arrestordre og midlertidige frihedsberøvende foranstaltninger, der er udstedt for disse former for kriminalitet. Hvis De ønsker det, tror jeg godt, at De i dette tilfælde kan sige, at formålene er blevet defineret.

Med henblik på klarhed fastsætter aftalen også, at PNR-oplysninger kan behandles fra sag til sag, når dette er nødvendigt for beskyttelsen af den pågældende persons vitale interesser. Med henblik på klarhed fastsætter aftalen, at PNR-oplysninger kan behandles fra sag til sag, når en retskendelse kræver dette, f.eks. i tilfælde, hvor behandlingen foretages for at kontrollere, at PNR-oplysningerne behandles i overensstemmelse med de australske menneskerettigheder.

Jeg vil gerne sige til Dem, at jeg i fremtiden vil være meget omhyggelig med, at Parlamentet spiller sin rolle i sådanne forhandlinger. Jeg er fuldstændig klar over behovet for at holde Dem velunderrettet. På den baggrund virker det for mig, som om der er blevet opnået et vist antal garantier i forhold til oplysningerne samt brugen og lagringen af oplysningerne. På den baggrund har jeg prøvet at være objektiv, og jeg tror ikke desto mindre, at denne aftale var nødvendig. I betragtning af, at vi har en villig partner, en, der har en institution med ansvar for databeskyttelse, mener jeg virkelig, at vi har grund til at håbe, at denne aftale vil blive anvendt med fuld respekt for databeskyttelse.

Jeg går nu videre til den efter min mening yderst vigtige mundtlige forespørgsel, som De har fremsat, og som tydeligvis repræsenterer hele problemet med PNR. International terrorisme og kriminalitet udgør en alvorlig trussel, og det er sandt, at indsamling og analyse af PNR-oplysninger virker til at være et effektivt værktøj i kampen mod terrorisme og kriminalitet. PNR-oplysninger er rent faktisk kommercielle oplysninger, som passageren frivilligt giver luftfartsselskaberne. Det er de oplysninger, der indsamles af luftfartsselskaberne til at køre deres reservationssystemer.

For nylig er visse lande begyndt at kræve, at luftfartsselskaberne overfører deres PNR-oplysninger til dem som et middel til at forebygge og bekæmpe terrorisme og grov kriminalitet såsom menneske- og narkotikasmugling. Disse lande omfatter USA, Canada, Det Forenede Kongerige, Australien, New Zealand og Sydkorea. Disse er en række tredjelande, ikke Det Forenede Kongerige, der er begyndt på at kræve, at luftfartsselskaberne overfører PNR-oplysninger til dem.

Visse medlemsstater – Frankrig, Danmark, Sverige og Belgien – er gået i gang med en lovgivningsproces med det samme formål eller overvejer muligheden for at påbegynde en lovgivningsproces. Flere andre lande er begyndt at overveje idéen om at anvende PNR-oplysninger. Vi er dog kun i de indledende faser.

Vi skal være opmærksomme på, at PNR-oplysninger ganske enkelt er et værktøj, der kan anvendes af de retshåndhavende myndigheder sammen med andre værktøjer og oplysninger, for det spørgsmål, De har stillet om at finde ud af, hvilken anvendelighed sådan en anvendelse egentlig har, kan ikke rigtigt vurderes alene uden for den sammenhæng, hvor politimyndighederne anvender PNR-oplysninger sammen med andre instrumenter.

Derfor er det klart meget sværere helt præcist at fastlægge PNR-oplysningernes anvendelighed. Ikke desto mindre ser det ud til, at de i visse lande, der har anvendt PNR-oplysninger, virkelig har vist sig at være et anvendeligt våben i kampen mod terrorisme og kriminalitet. PNR-systemerne er blevet evalueret af myndighederne i hvert land. Resultaterne af disse evalueringer er i det store og hele positive og bekræfter, at brugen af PNR-systemerne har været effektiv.

Under udarbejdelsen af sit forslag om europæisk PNR var Kommissionen i tæt kontakt med medlemsstaternes politimyndigheder. Kommissionen var tydeligvis godt tilfreds med det materiale, som medlemsstaterne har fremlagt. Størstedelen af materialet var baseret på fortrolige oplysninger og kunne ikke fremlægges i et åbent forum. Parlamentet afholdt en høring om PNR, hvor fire medlemsstater og tre tredjelande præsenterede deres brug af PNR og bekræftede deres succes. I betragtning af disse oplysningers fortrolige og følsomme beskaffenhed blev høringen dog afholdt for lukkede døre.

Jeg vil gerne sige et par ord om automatiserede analysemetoder, da dette er et reelt spørgsmål. Det er korrekt, at PNR normalt analyseres automatisk på grundlag af risikoindikatorer, men jeg vil gerne understrege følgende, nemlig at Kommissionen ønsker en garanti for, at denne slags automatiseret analyse aldrig vil føre til en beslutning, der direkte berører et individ. Resultaterne af automatiseret analyse skal altid analyseres igen på manuel vis af en person med særligt kendskab til dette område.

Det foreslås i Kommissionens forslag, at PNR-oplysninger skal anvendes til at forebygge og bekæmpe terrorisme og organiseret kriminalitet og særligt narkotikasmugling og menneskesmugling, noget De helt sikkert har været parat til at anerkende. Jeg vil gerne tilføje, at PNR kan være anvendelig i bekæmpelsen af andre former for grov kriminalitet, der ikke har nogen forbindelse til organiseret kriminalitet. Til trods for dette har vi begrænset forslaget til organiseret kriminalitet af proportionalitetsårsager.

Nogle medlemslande mener, at PNR-oplysninger generelt kunne være anvendelige i bekæmpelse af illegal indvandring, til beskyttelse af folkesundheden og i forbindelse med luftfartssikkerhed. I kampen mod illegal indvandring ville PNR-oplysninger være anvendelige, da de gør oplysningerne hurtigere tilgængelige end forhåndsoplysninger om passagerer. Inden for luftfartssikkerhed kunne PNR-oplysninger være anvendelige, hvis PNR-systemet gav mulighed for at nægte kriminelle eller potentielle terrorister tilladelse til at komme om bord på et fly, men Kommissionens forslag omfatter ikke disse beføjelser.

Hvad angår folkesundhed, kunne PNR-oplysninger være anvendelige i forebyggelsen af potentielle epidemier. Hvis en passager opdagede, at han eller hun led af en sygdom, der havde potentiale for at forårsage en epidemi, kunne PNR-oplysninger anvendes til at kommunikere med andre passagerer på det samme fly og give dem den relevante rådgivning. Heller ikke her går Kommissionens forslag så langt, da der manglede bevis for proportionaliteten. Jeg beklager, at jeg ikke er helt enig med Dem, men det virker for mig, som om de formål, der er angivet i forslaget, er tilstrækkeligt præcise til at sørge for den juridiske beskyttelse, som vi alle ønsker at få etableret.

De kom også ind på spørgsmålet om subsidiaritet og overvejede, om der var behov for et europæisk initiativ. Kommissionen mener, at dette EU-forslag er nødvendigt. Tre medlemsstater har allerede indført national lovgivning om PNR-oplysninger, og flere andre medlemsstater anvender allerede PNR-oplysninger på andre måder. En sammenligning af disse systemer afslører mange forskelle med hensyn til både de forpligtelser, der pålægges luftfartsselskaberne, og formålene.

Sådan nogle forskelle gør det mere besværligt for passagererne og skaber helt sikkert også problemer for luftfartsselskaberne. Forslaget har derfor til hensigt at harmonisere luftfartsselskabernes ansvarsområder og sikre ensartede regler for medlemsstaternes brug af PNR-oplysninger. Samtidig forpligter det dem også til at overholde vores databeskyttelsesmekanismer.

Derudover muliggør forslaget et mere effektivt samarbejde mellem politistyrkerne. Frem for alt mener Kommissionen, at international terrorisme og kriminalitet i disse tider repræsenterer alvorlige trusler, og at disse forholdsregler skal træffes for at klare disse problemer, samtidig med at menneskerettighederne og borgernes grundlæggende rettigheder respekteres fuldt ud.

De har også rejst spørgsmålet om vores valg af en decentral struktur for dataindsamlingen ved at spørge: "Er det ikke i virkeligheden sådan, at vi mister overblikket ved at vælge et decentralt system?" Kommissionen har undersøgt valget mellem et centralt system og en decentral struktur, og under vores høringer med medlemsstaterne blev det klart, at behandlingen af PNR-oplysninger kræver brug af oplysninger fra ekstremt følsomme kilder. Derfor er medlemsstaterne ikke villige til at dele sådan nogle oplysninger med en central europæisk PNR-enhed.

Det er korrekt, at det centrale system ville være billigere og have visse fordele, men af realpolitiske grunde har vi valgt en decentral struktur. Ud fra et databeskyttelsesmæssigt synspunkt gør den decentrale løsning det også muligt for hver medlemsstat at etablere sine egne beskyttelsesmekanismer for adgang til og udveksling af oplysninger.

Afslutningsvis vil jeg gerne undskylde for at have optaget så meget tid, men dette er en vigtig sag, der vedrører udøvelsen af Parlamentets og de nationale parlamenters demokratiske kontrol. Kommissionen er bestemt klar over, at dens forslag først vil blive vedtaget efter en høringsproces. Kommissionen ønsker at være i tæt kontakt med Dem, med Parlamentet. De nationale parlamenter vil i vid udstrækning blive involveret i denne proces, da forslaget er under behandling eller skal behandles af de fleste nationale parlamenter. Databeskyttelsesmyndighederne vil blive involveret i PNR-systemet og vil være ansvarlige for uafhængig overvågning af systemerne.

Derfor anerkender jeg, at fru in 't Velds indvendinger er alvorlige. Jeg har gjort mit bedste for at besvare dem ærligt. Ikke desto mindre synes jeg, at den europæiske ramme er anvendelig, hvis vi ikke vil have alle medlemsstaterne til at iværksætte og lægge sig fast på helt forskellige PNR-initiativer, hvilket indebærer en afgørende risiko for, at en række databeskyttelsesregler ikke bliver overholdt.

I forhold til anvendelighed er det korrekt, at vi skal definere brugen, og at vi skal være yderst opmærksomme på, at oplysningerne bliver brugt inden for de udstukne rammer, men det er også korrekt, at vi i kampen mod organiseret kriminalitet har så stort et behov for at blive mere effektive, at en ekstra ressource fortjener ikke at blive overset. Det er ganske enkelt, hvad jeg har at sige som svar på Deres indvendinger, som jeg har lyttet meget nøje til.

Formanden. – Jeg vil gerne takke ordføreren mange gange for hendes præsentation og detaljerede forklaring. Jeg vil også gerne oplyse ordføreren om, at selv om det er Parlamentet, der fastlægger dagsordenen, foreslås den af Formandskonferencen. Beslutningen om, hvor på dagsordenen hvert punkt bliver placeret, afgør, om der vil være en repræsentant for Rådet til stede. På Formandskonferencen var der ikke noget, der tydede på, at dette emne skulle placeres på en anden dag end mandag. I reglen deltager repræsentanter for Rådet ikke i vores mandagsforhandlinger. Jeg vil derfor foreslå ordføreren, at hun, hvis hun har nogen kommentarer til sagen, stiler dem til sin gruppeleder, som kunne have grebet ind, men ikke gjorde det. Derfor er der ingen repræsentant for Rådet til stede i dag, men det er ikke tegn på, at Parlamentet bliver ignoreret. Baggrunden for dette fravær er proceduremæssig.

Sophia in 't Veld (ALDE). – (EN) Hr. formand! Jeg vil gerne have lov til at svare ganske kort på dette, for jeg synes, at det er et spørgsmål om høflighed og politisk interesse for Rådet at være her, og jeg er sikker på, at de kan afse en minister til at være til stede. Vi har haft forhandlinger inden for de sidste to måneder, hvor Rådet var til stede, men forlod salen halvvejs igennem.

Jeg synes, at det er uacceptabelt, og det er ikke noget, jeg skal indberette for min gruppe. Det er op til formandskabet for Parlamentet at videregive vores utilfredshed til EU-formandskabet.

Formanden. – Mange tak. Jeg har noteret mig Deres utilfredshed, men vær venlig at stile eventuelle kommentarer til Deres gruppeleder, som kunne have sikret, at dette emne blev drøftet i tilstedeværelse af en rådsrepræsentant, men ikke gjorde dette. Jeg stillede ikke nogen spørgsmål til ordføreren, men jeg forstår, at hun har udtrykt sin bekymring.

Philip Bradbourn, for PPE-DE-Gruppen. – (EN) Hr. formand! Selvfølgelig er passagerlisteoplysninger ikke et nyt koncept inden for flysikkerhed. Parlamentet har ved mange tidligere lejligheder drøftet både mangler og fordele.

Generelt er jeg bekymret – uanset om systemet anvendes i samarbejde med USA, Canada, Australien eller i en generel EU-struktur – over, hvem der vil bruge oplysningerne, hvad de vil bruge dem til, og hvordan de vil blive beskyttet. Efter min mening er PNR-systemer et værdifuldt værktøj i kampen mod terrorisme, men vi skal sikre, at systemet ikke bare bliver endnu et værktøj til at opbevare oplysninger om borgerne. Formålet med PNR skal være at bekæmpe terrorisme, og jeg er beklageligvis nødt til at sige, at kommissæren i sin indledning ikke fik mig overbevist om, at der ville være den formålsbegrænsning, vi alle sammen ønsker. Formålet skal begrænses til de organisationer, der har mandat til at kæmpe mod terror. Foranstaltninger til terrorbekæmpelse må ikke være en undskyldning for et omfattende system med personoplysninger. Vi skal kort sagt sikre, at sådanne systemer vedbliver med at være det, som de er konstrueret til, nemlig en hjælp til sikkerhedstjenesterne i identifikationen af og målretningen mod de mennesker, der udgør den største trussel.

Jeg byder PNR-systemerne velkommen som en del af vores tilgang til terrorbekæmpelse, men jeg mener tilsvarende, at vi skal være fleksible i vores tilgang, når vi forhandler med tredjelande. Vi skal tage fat i det vigtige spørgsmål om databeskyttelse for EU-borgerne, og om hvorvidt – og på hvilken måde – disse oplysninger skal videregives til andre.

Derfor opfordrer jeg på det kraftigste Parlamentet til at tage PNR alvorligt som en del af et globalt værktøj til at gøre vores luftrum mere sikkert. Så længe vi håndterer spørgsmålet på en forholdsmæssig måde og mindsker potentialet for misbrug, kan PNR fungere som et afgørende værktøj til at beskytte uskyldige rejsende og gribe ind over for potentielle terrorister. Afslutningsvis vil jeg gerne påpege, at jeg altid har sagt, at disse systemer ville få mig til at føle mig mere tryk i 10 kilometers højde.

Roselyne Lefrançois, for PSE-Gruppen. – (FR) Hr. formand! I dag drøfter vi to beslægtede emner, nemlig aftalen mellem Australien og EU om overførsel af passagerlisteoplysninger – PNR-oplysninger – og oprettelsen af et europæisk PNR-system. Den aftale, der er indgået med Australien, virker for os langt mere acceptabel end andre aftaler, som er indgået med lande uden for EU. Det er derfor særlig glædeligt, at oplysningerne er gjort anonyme, og at der er sat grænser for overførslen og den videre brug af oplysningerne.

Vi er også yderst tilfredse med, at de australske myndigheder har bekræftet, at det ikke er værd at indsamle følsomme oplysninger såsom fødevarerpræferencer. Vi har dog stadig de samme bekymringer, da det formål, som oplysningerne kan bruges til, ikke er defineret særlig godt. Derudover virker den periode, som oplysningerne gemmes i, og det antal af dataelementer, der kan rekvireres, overdrevne.

Endelig mener jeg, at det er afgørende at få en klarere definition af den databeskyttelse, der vil gælde for de europæiske borgere. Vi opfordrer også Rådet og medlemsstaterne til at øge den demokratiske kontrol ved at involvere Parlamentet, før aftalerne færdigbehandles.

De emner, som aftalen med Australien tager op, viser de problemer, der er forbundet med oprettelsen af et europæisk PNR-system. Vi må ikke stille os tilfredse med kun at reagere på anmodninger fra lande uden for EU. EU burde foregå med et godt eksempel ved at fortsætte sin traditionelle beskyttelse af borgernes privatliv. Vi nægter bare at vedtage en identisk kopi af den PNR-aftale, der er indgået med USA, for EU. Vi har behov for en åben debat for at fastslå, om brugen af PNR-oplysninger virkelig er anvendelig og i givet fald under hvilke betingelser.

Sarah Ludford, for ALDE-Gruppen. – Hr. formand! Jeg forstår, at der er en ny regel, i det mindste for rådsformandskabet, om, at de ikke dukker op om mandagen! Da jeg kun kommer til Strasbourg under protest, kunne jeg sådan set godt tænke på, at den regel gjaldt for mig.

Som ordføreren sagde, er ordningerne for brug af PNR-oplysninger uklare og juridisk usikre, og vi risikerer, at det kommer til at ligne en overvågningsstat for overvågningsstatens skyld. Jeg er særlig bekymret for fremgangsmåden med datamining og udarbejdelsen af adfærds- og identitetsprofiler. Ud over spørgsmålene om lovlighed og effektivitet er jeg bekymret over, hvad der sker med en person, der bliver genstand for særlig opmærksomhed.

Det kunne være, fordi den pågældende havde en bekendt, der var i politiets søgelys. Næstformand Barrot siger, at håndhævels tiltag ikke kan iværksættes alene på grundlag af automatiseret behandling, men hvad sker der med den oprindelige udskillelse af en person som værende af mulig interesse? Vi skal have fuldstændig sikkerhed for, at den pågældende sporing slettes.

Hvis oplysningerne deles og lagres, kan faren for, at den pågældende må lide en grum skæbne, som det skete for Maher Arrar, der blev overgivet til tortur i syv måneder efter at være blevet afhentet i JFK-lufthavnen i New York, ikke opfattes som fantasifuldt tankespind.

Kathalijne Maria Buitenweg, for Verts/ALE-Gruppen. – (NL) Hr. formand! Jeg vil gerne reagere på det, hr. Bradbourn har sagt. Jeg er heller ikke imod passagerlisteoplysninger (PNR-oplysninger) i sig selv, selv om man til en vis grad kan få den opfattelse. Det vigtige er, og her er jeg helt enig med ordføreren, at vi skal se meget nøje på, hvordan dette instrument bedst kan bruges, og hvornår anvendeligheden deraf og behovet derfor er ordentligt defineret.

Jeg vil i den forbindelse gerne komme med et andet forslag til Kommissionen. Kommissær Barrot sagde, at han meget gerne vil arbejde sammen med Parlamentet, og det sætter jeg pris på, men når det kommer til anvendelighed og behov, har vi stadig nogle løse ender, og det er efter min mening helt centralt i drøftelserne mellem Kommissionen, Rådet og Parlamentet om dette emne.

Hr. kommissær! De siger, at De har en hel bunke vurderinger, der viser et højt anvendelighedsniveau. Så vidt jeg ved, på grundlag af det, jeg har læst om emnet, giver systemet primært oplysninger om migration, og det løser en række problemstillinger, men mig bekendt har det ikke virkelig gjort noget, der gavner kampen mod terror. Jeg vil dog gerne undersøge dette nærmere sammen med Dem på et tidspunkt.

Jeg vil derfor foreslå, at der foretages en undersøgelse. Jeg foreslår, at De sætter Dem ned sammen med os for at fastlægge undersøgelsesspørgsmålet, at vi får foretaget undersøgelsen, og at vi så drøfter dette i detaljer. Vi har ikke noget principielt mod PNR-oplysninger, men vi ønsker, at oplysningerne håndteres med stor omhu i tråd med vores principper om sikring af privatlivets fred. Jeg håber, at De er villig til at bakke op om dette. Kunne De svare på dette?

Hvad angår Deres aftale med Australien, kan den meget vel være en tak bedre end andre aftaler, f.eks. aftalen med USA, men jeg vil gerne høre, hvilke andre aftaler der er i støbeskeen. De sagde for et øjeblik siden, at uanset hvad der sker, vil intet af dette komme undertrykkende myndigheder i hænde. I lyset af det antager jeg, at vi aldrig vil forhandle med Rusland eller Kina. Kan De under alle omstændigheder bekræfte det og måske forsyne os med en liste over de lande, der allerede pågår forhandlinger med, som vi ellers ikke vil høre om, før forhandlingerne har været flere måneder undervejs?

Giusto Catania, for GUE/NGL-Gruppen. – (IT) Hr. formand, mine damer og herrer! Det, som kommissær Barrot har sagt, overbeviser ikke mig om, at der er nogen reelle fordele at opnå ved at bruge disse PNR-oplysninger. Der er stadig ikke nogen klare beviser for, at disse oplysninger kan være et reelt bidrag til kampen mod terrorisme og organiseret kriminalitet.

Faktum er, at alle i dette vanvittige forsøg på at identificere formodede terrorister pludselig er mistænkt. Jeg mener, at der er visse punkter, der skal afklares i forhold til brugen af de oplysninger, der bliver indsamlet, og den måde, hvorpå de skal håndteres. Derimod er vi ofte – ud fra de oplysninger, vi har til rådighed – vidne til vilkårlig og hensynsløs aktivitet, hvor oplysningerne jævnligt sendes fra den ene til den anden og ikke altid overføres korrekt.

Efter min mening styrker denne iver efter at tvinge oplysninger frem ikke forsvaret af vores personlige beskyttelse. Sikkerhedens unødige forrang for frihed har ofte ført til afskaffelsen af beskyttelsesmekanismer for vores rettigheder.

Carlos Coelho (PPE-DE). – (PT) Hr. formand! Jeg vil især gerne tale om aftalen med Australien og lykønske fru in 't Veld med hendes fremragende arbejde med denne betænkning. Jeg vil også gerne lykønske kommissær Barrot med de vellykkede forhandlinger, som Kommissionen har gennemført. Aftalen med Australien er generelt positiv. Den er et godt eksempel på den lange vej, der er tilbagelagt siden de indledende drøftelser om PNR. På det tidspunkt mente Parlamentet, at overførsel af PNR-oplysninger var uacceptabel, medmindre det kunne garanteres, at de ville blive beskyttet behørigt, og at de gældende fællesskabsregler ville blive overholdt.

Denne aftale tager hensyn til de fleste af de bekymringer, vi fremlagde, og garanterer passende databeskyttelse. For det første fordi australsk lovgivning beskytter EU-borgernes privatliv. For det andet fordi der er planlagt et system, der garanterer, at borgerne uanset nationalitet eller bopælsland kan udøve deres rettigheder og få adgang til en konfliktløsningsmekanisme, der endda omfatter muligheden for at indstille dataoverførslen midlertidigt i tilfælde af databeskyttelsesmyndighedernes overtrædelse af aftalen. For det tredje fordi der er en forpligtelse til at gennemføre en fælles undersøgelse, der omfatter databeskyttelsesmyndighederne, og for det fjerde fordi jeg i forhold til følsomme oplysninger er glad for, at toldmyndighederne specifikt har udtalt, at de hverken ønsker eller behøver følsomme oplysninger. Jeg er enig med fru in 't Veld i, at det er et godt eksempel for andre lande.

Jeg kan dog kun beklage, at hverken Rådet eller Kommissionen har holdt det løfte, der blev givet i denne plenarforsamling om at samarbejde tæt med Parlamentet i denne sag. Jeg noterer mig kommissær Barrots udsagn om, at det ikke vil ske igen i fremtiden, men sandheden er, at der er blevet indgået endnu en aftale, uden at Parlamentet på noget tidspunkt er blevet orienteret, hverken om vedtagelsen af mandatet eller om indgåelsen af aftalen. Det er afgørende, at en aftale, der så direkte berører borgernes grundlæggende rettigheder, har demokratisk legitimitet. Den kan ikke opnås gennem en efterfølgende evaluering og godkendelse i de nationale parlamenter i betragtning af, at der, som det er kommissæren bekendt, kun er sørget for dette nationale tilsyn i 10 ud af de 27 medlemsstater.

Indtil Lissabontraktaten træder i kraft, og Parlamentet kan blive ordentligt tilknyttet processen med at gennemgå PNR-aftalerne, håber vi, at princippet om loyalt samarbejde mellem de forskellige institutioner i det mindst kan blive respekteret. Det er, hvad jeg appellerer til.

Stavros Lambrinidis (PSE). – (EL) Hr. formand! Hvad angår europæiske PNR-oplysninger, kom De med en chokerende udtalelse, hr. kommissær! De sagde nemlig i Deres forslag, at De nægter at anmode om oplysninger om ikkeeuropæiske passagerer, der rejser til Europa, i forhold til f.eks. illegal indvandring eller sygdomme, fordi De anser det for at være urimeligt.

Så hvorfor underskrev De en aftale med USA, der tillader, at den amerikanske regering kan få lige præcis disse oplysninger om europæiske borgere? Kort sagt har De indrømmet, at aftalen mellem Europa og USA overtræder det europæiske proportionalitetsprincip.

De sagde noget andet, der var upræcist. De gentog flere gange i Deres tale, at PNR-oplysninger er anvendelige, men uden at påvise hvordan. Europæisk lovgivning kræver imidlertid, at disse oplysninger skal være nødvendige, ikke kun anvendelige. Hvis den europæiske lovgivning er blevet ændret, så vær venlig at fortælle os det, og hvis den er uændret, er De forpligtet til at bevise, at PNR-oplysningerne er nødvendige og ikke kun anvendelige.

Hvad angår Australien, hvad er så pointen i, at vi i dag drøfter en PNR-aftale med Australien, der allerede er underskrevet og godkendt? Det er ikke et teoretisk spørgsmål. Som De ved, skete der i forbindelse med aftalen med USA det, at USA, endnu før blækket var tørt på PNR-aftalen, begyndte at lægge pres på individuelle EU-lande og parlamenter frem og tilbage for at få endnu flere oplysninger end dem, som PNR-aftalen foreskrev, til gengæld for deres optagelse i det famøse visumfritagelsesprogram. Disse oplysninger og de

personoplysninger blev efterspurgt uden for rammerne af de begrænsninger, der er fastlagt i PNR-aftalen, som, selv om de er utilstrækkelige, i det mindste eksisterer.

Præsident Bush optog seks europæiske lande i programmet ved en overdådig ceremoni for to dage siden, men udtalte, at han ikke ville optage seks andre, herunder Grækenland. Det tydelige pres, der bliver lagt på visse europæiske lande, om at acceptere vilkår, der strider mod deres forfatning og lovgivning, eller endnu værre om at tilpasse deres udenrigspolitik til et tredjeland's ønsker – som vi har hørt om i forbindelse med Grækenland – kræver omgående undersøgelse af Kommissionen og indgriben og fordømmelse fra Rådet, som desværre ikke er her i dag.

Dumitru Opres (PPE-DE). – (RO) Hr. formand! Den måde, hvorpå der gøres forsøg på at indsamle personoplysninger for at forebygge potentielle problemer eller personlige hændelser (som kommissær Barrot faktisk sagde: "kampen mod terrorister, grov kriminalitet... ting, der vil ske, ikke ting, der allerede har fundet sted"), repræsenterer en åbenlys krænkelse af menneskerettighederne for ikke at nævne en overtrædelse af lovgivningen inden for dette område om beskyttelse af personoplysninger og beskyttelse mod, at disse oplysninger kommer til at cirkulere frit.

Vi mener, at når nogen træffer beslutninger for en person, bør det enten som udgangspunkt betragtes som en krænkelse af menneskerettighederne, eller også skal det aftales, at den pågældende person skal give sit samtykke og da kun ud fra den antagelse, at det ikke indebærer nogen risiko for andres sikkerhed. Denne middelalderagtige strategi, der er blevet fremlagt under vores drøftelser, står i modsætning til den strategi, der anvendes i lufthavnene, hvor der anvendes åbne, sikre systemer.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Hr. formand! I forbindelse med beslutningen om at oprette et register indeholdende passageroplysninger nævnes det, at disse oplysninger vil blive videregivet ved flyvninger fra EU til tredjelande, som EU har indgået aftaler med om beskyttelse af personoplysninger. Hr. kommissær! De nævnte, at nogle medlemsstater allerede har gennemført den konkrete lovgivning nationalt. Det er vigtigt at vedtage denne lovgivning demokratisk, hvilket betyder, at de nationale parlamenter skal involveres.

Jeg vil gerne gøre Dem opmærksom på, at lovgivningen i én medlemsstat i denne henseende berører borgerne i andre medlemsstater. Hvis f.eks. en rumænsk borger for at flyve til Australien skal med en international afgang, der afgår fra en anden medlemsstat, bør den rumænske borger have kendskab til lovgivningen i den pågældende medlemsstat og bør især kunne give sit samtykke til, at hans eller hendes personoplysninger indsamles og behandles. Så vidt jeg ved, skal Parlamentet via komitologiproceduren være involveret i de aftaler, som Fællesskabet indgår med tredjelande på dette område.

Manfred Weber (PPE-DE). – (DE) Hr. formand! Jeg vil gerne lige komme med to korte kommentarer. For det første vil jeg bede kommissæren om at viderebringe den bekymring, der gives udtryk for her i dag, til indenrigsministrene. Vi har fået at vide, at PNR-oplysninger giver mulighed for at bekæmpe kriminalitet. Faktisk har mange her i Parlamentet bekræftet dette. Den problemstilling, der optager os, er, om det er forholdsmæssigt. Vi lagrer millioner, endda milliarder, af oplysninger i 10 år i forbindelse med måske en håndfuld sager. Er det rimeligt? Det er den bekymring, der optager os alle.

Den anden ting, jeg gerne vil sige, er, at jeg ikke forstår, hvorfor vi taler om et europæisk PNR-system. Det forslag, der ligger på bordet, indebærer udvikling af 27 nationale PNR-systemer, ikke et europæisk PNR-system. Hvis medlemsstaterne har sådan et presserende behov for dette værktøj i kampen mod kriminalitet, vil vi foreslå, at indenrigsministrene går til deres nationale parlamenter og drøfter og gennemfører det dér. Drøftelse af fælles datastandarder er én ting – men det er noget ganske andet at gøre det til et tvungent mål for Rådet for Retlige og Indre Anliggender. Personligt fornemmer jeg, at indenrigsministrene ikke har kunnet tvinge dette igennem derhjemme på nationalt niveau, og derfor forsøger de nu at gøre det via Rådet. Derfor skal vi sige nej.

Bogusław Liberadzki (PSE). – (PL) Hr. formand! Jeg er glad for at få mulighed for at drøfte tingene med Dem, også selv om De ikke længere er transportkommissær, kommissær Barrot! Ikke desto mindre har jeg mange gode minder om samarbejdet med Dem i den periode. Med hensyn til udveksling af oplysninger husker jeg dog vores drøftelser i Transport- og Turismeudvalget, når vi behandlede emner såsom sikkerhed for rejsende og beskyttelse af personoplysninger for at forhindre, at de faldt i de forkerte hænder. Dette er afgørende emner. Derfor mener jeg, at spredning af oplysninger, omstændighederne ved og modtagerne af oplysningerne, tilgængelighedsprincippet og målene alle sammen bør være af afgørende betydning for denne aftale.

Vi er følsomme, når vi samarbejder med USA. Vi ved, hvor vigtigt et land det er. Jeg opfordrer Dem dog til at huske på, at vi europæere ofte gøres ubehageligt til mode i lufthavnene. Det må vi ikke glemme.

Luis de Grandes Pascual (PPE-DE). – (ES) Hr. formand, hr. kommissær! Terrorisme og grov organiseret kriminalitet er globale fænomener. Midlerne til at bekæmpe disse skal derfor være forholdsmæssige og effektive.

Jeg noterede mig de svar, der blev givet på spørgsmålene. Disse svar var ganske korrekte. Det er sandt, at der skal kræves garantier, og at det er et følsomt emne. Men det er også sandt, at det er fuldstændig uforsvarligt at komme med en global og harmoniseret reaktion.

Disse mennesker, der ikke har ret meget føling med terrorisme, lægger større vægt på individuelle garantier. Jeg lægger vægt på både individuelle og kollektive garantier. Det er helt afgørende, at vi starter, hvor vi kan. Hvis vi må starte med lufttransporten, i betragtning af at luftfartsselskaberne allerede har disse oplysninger, så er det der, vi skal starte.

Vi vil kræve garantier, vi vil vurdere omfanget, og vi vil starte med international transport. Men bemærk, at vi derefter vil gå videre til indenlandsk transport, fordi terrorister meget ofte ikke kommer udefra, men er indenlandske. Spørg USA og alle andre, for det er sådan, det er, og det er sådan, vi skal gribe det an i fremtiden.

Jacques Barrot, medlem af Kommissionen. – (FR) Hr. formand! Jeg vil gerne takke alle de parlamentsmedlemmer, der har talt i dag, og jeg kan forsikre Dem om, at jeg helt sikkert vil være til stede ved det rådsmøde, der finder sted i denne uge, hvor jeg vil referere de kommentarer, der er blevet givet.

Jeg vil for det første gerne minde Dem om, at vi ikke mener, at PNR-systemets anvendelighed kan ignoreres i forbindelse med bekæmpelsen af terrorisme og organiseret kriminalitet. Flere af Dem anerkendte dette helt åbent. Vi kan derfor ikke klare os uden dette PNR-system, og jeg vil gerne sige, at den kommissær, der er ansvarlig for bekæmpelsen af organiseret kriminalitet, ikke er villig til at opgive anvendelige ressourcer. Vi skal dog også bruge systemet ordentligt, og her er jeg enig med Dem. Formål og proportionalitet er af afgørende betydning. Vi skal holde os inden for formålet, og som fru in 't Veld sagde, skal formålet angives præcist, og proportionaliteten skal sikres. Jeg må dog lige svare hr. Lambrinidis, som var temmelig lidenskabelig, i forhold til et specifikt punkt: I aftalen mellem USA og Europa er formålet terrorisme og kriminalitet, punktum. Vi skal altså for det først sørge for proportionalitet og formål.

Jeg havde stor forståelse for det, mange af medlemmerne sagde om behovet for at sikre, at oplysninger ikke lagres, når de først er brugt til det formål, de blev indsamlet til. De har ret i at sige, at vi skal undgå enhver form for lagring, der efterfølgende kan føre til brug, som er uacceptabel i forhold til vores grundlæggende rettigheder.

Nu vil jeg gerne gå videre til demokratisk kontrol, først i forbindelse med forhandlinger med lande uden for EU. Vi bør være helt klar over, at artikel 24 og 38 i traktaten om Den Europæiske Union angiver, at formandskabet i internationale forhandlinger fører disse, om nødvendigt med støtte fra Kommissionen. Artikel 24 forpligter ikke formandskabet til at orientere eller konsultere Parlamentet, og det er derfor op til formandskabet at orientere Parlamentet om forhandlingernes udvikling, når dette er relevant. Når det er sagt, kan Kommissionen – efter at have rådført sig med formandskabet, og hvis en passende lejlighed opstår – holde Parlamentet orienteret om udviklingen på disse områder. Jeg vil gerne forsikre Dem om, at ingen andre tredjelande har anmodet om PNR-forhandlinger, og derfor står sagen helt klar. Hvis dette skulle ske, når jeg indleder nye forhandlinger som ny kommissær på dette område, vil jeg helt sikkert anmode formandskabet om tilladelse til at holde det relevante udvalg i Parlamentet orienteret om forhandlingernes udvikling. Det vil jeg gerne love Dem.

For det tredje – og hr. Weber har lige nævnt dette – ja, der er 27 nationale systemer, men disse systemer er ikke for forskellige, og de nationale parlamenter er blevet hørt i forhold til dette. Så vidt jeg ved, har de nationale parlamenter haft mulighed for at udtrykke deres meninger og sende os deres kommentarer. Jeg ved godt, at jeg ikke har svaret på alle kommentarerne, men flere velfunderede bemærkninger vil blive taget i betragtning. Det, jeg tror, er, om De vil, at vi ikke – og jeg tolker virkelig stemningen under forhandlingen sådan – kan berøve os selv en ressource, hvis den pågældende ressource kunne være anvendelig. Det er blevet sagt, at denne effektivitet ikke er blevet dokumenteret. Selv om det er sandt, er der ikke desto mindre blevet givet visse beviser, og som jeg sagde for lidt siden, var der i de oplysninger, som blev givet for lukkede døre, en række vidner, der berettede, at PNR-systemet kan være anvendeligt. Jeg er derfor fortsat overbevist om, at det kan være meget anvendeligt i kampen mod organiseret kriminalitet.

Når det er tilfældet, skal formålene overholdes. Vi skal undgå lagring af oplysninger, og derfor har vi behov for forholdsvis streng kontrol. Af den årsag skal vi efter min mening – som jeg sagde til sidst – involvere alle databeskyttelsesorganer. I torsdags deltog jeg i et møde om databeskyttelse, der var arrangeret af størstedelen af de organer, som er ansvarlige for databeskyttelse i Europa, og jeg fik det indtryk, at der nu i medlemsstaterne reelt er et stigende ønske om at overdrage databeskyttelsesopgaven til uafhængige myndigheder, som virkelig har stor sandsynlighed for at blive hørt.

Det var, hvad jeg gerne ville sige ved afslutningen af en forhandling, som har været yderst interessant og nyttig for mig, og som jeg vil referere for medlemsstaterne og deres ministre. Det påtager jeg mig at gøre.

Sophia in 't Veld, ordfører. – (EN) Hr. formand! Jeg vil gerne takke kommissæren for hans svar, og jeg vil med glæde sætte mig ned sammen med ham og tale alle detaljerne igennem. Jeg vil kort vende tilbage til formålet, for der er mange misforståelser i forhold til, hvad der kan og ikke kan gøres med PNR-oplysninger. PNR-oplysningerne er allerede tilgængelige i dag uden en europæisk PNR-ordning, bare med en dommerkendelse og med gyldig grund. Men behovet for yderligere, ubegrænsede beføjelser er ikke blevet bevist. Så jeg bestrider ikke anvendeligheden af PNR-oplysningerne i sig selv, men derimod denne masseindsamling og automatiserede analyse.

Jeg er ikke den eneste, der mener dette. Jeg er i godt selskab. Databeskyttelsesmyndighederne er af samme holdning, men de bliver ignoreret. Luftfartsselskaberne fortæller os det samme. Sikkerhedseksperter fra sikkerhedstjenesterne i lufthavnene siger det samme til os, og jeg vil komme med et citat fra en rapport bestilt af det amerikanske ministerium for national sikkerhed – jeg vil faktisk rigtig gerne citere det for Dem. Der står, at "automatiseret identifikation ved hjælp af datamining eller andre kendte metoder ikke er en praktisk mulig målsætning". Det er ikke noget, jeg opdigter. Det er udtalelser fra sikkerhedseksperter i den rapport, der var bestilt af ministeriet for national sikkerhed.

Hr. kommissær! Der er dokumentation for systemets anvendelighed, som De sagde, men det er anvendelighed i forhold til bekæmpelse af narkotikasmugling eller illegal indvandring eller andre formål. Det overrasker Dem måske, men jeg er i princippet ikke modstander af at bruge PNR-oplysninger til disse formål. Men vi skal være meget præcise i vores definition af formålene for at sikre proportionalitet og for at sikre tilstrækkelig juridisk beskyttelse.

Jeg vil gerne slutte med en meget personlig bemærkning. Jeg er meget ked af den måde, som vi har diskuteret PNR på i efterhånden fem år, og Rådet og Kommissionen tromler bare derudaf. Jeg vil gerne sige til mine irske EU-medborgere, at hvis De deler mit ønske om at gøre en ende på udemokratiske og uigennemsigtige beslutningsprocesser, så sig ja til den nye EU-traktat.

Formanden. – Forhandlingen er afsluttet.

Afstemningen finder sted på onsdag.

16. Programmet Erasmus Mundus (2009-2013) (forhandling)

Formanden. – Næste punkt på dagsordenen er betænkning (A6-0294/2008) af De Sarnez for Kultur- og Uddannelsesudvalget om forlag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om oprettelse af et program, der skal højne kvaliteten af de videregående uddannelser og fremme den mellemfolkelige forståelse gennem samarbejde med tredjelande (Erasmus Mundus) (2009-2013. [COM(2007)0395 – C6-0228/2007 – 2007/0145)COD])

Marielle De Sarnez, ordfører. – (FR) Hr. formand! I aften drøfter vi Erasmus Mundus-programmet 2009-2013, som vi endelig er nået til enighed om med Rådet. Det er derfor muligt for programmet at træde i kraft i januar 2009 og dermed gavne de studerende, der starter fra begyndelsen af det akademiske år i september. I den forbindelse vil jeg gerne takke alle mine kolleger, der var ordførere for udtalelser i Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender, Udvalget om Kvinders Rettigheder og Ligestilling, Budgetudvalget, Udviklingsudvalget og Udenrigsudvalget samt mine kolleger i Kultur- og Uddannelsesudvalget. Jeg vil selvfølgelig også gerne takke Kommissionen. Jeg vil også gerne takke formanden for Erasmus Mundus-samarbejdet og de forvaltningsorganer, der har været i stand at hjælpe os med deres ekspertviden og først og fremmest deres erfaring.

Fem år, næsten på dato, efter vedtagelsen af Erasmus Mundus er det mig en glæde at præsentere Dem for dette andengenerationsprogram, der fortsat har til formål at fremme det høje niveau på europæiske

videregående uddannelser, hvilket gør det muligt for de dygtigste studerende fra tredjelande og fra Europa at følge fælles programmer på et højt niveau på mindst tre universiteter og drage fordel af en modtagelse af høj kvalitet og af betragtelige stipendier.

Tallene for det forrige program taler for sig selv. Mellem 2004 og 2008 blev der valgt og godkendt 103 mastersuddannelser, mere end 6 000 studerende modtog Erasmus Mundus-stipendier, over tusind undervisere fra lande uden for EU kom til europæiske universiteter, og mere end 400 højere uddannelsesinstitutioner i og uden for Europa deltog.

Det nye program omfatter tre foranstaltninger. Den første åbner programmet for uddannelser på ph.d.-niveau og vil gøre det muligt for europæiske studerende at modtage stipendier, selv om de er på et lavere niveau. Den anden er udelukkende helliget partnerskaber med højere uddannelsesinstitutioner i tredjelande, og den tredje dækker den oplysningskampagne, der skal føres på den internationale scene. Budgettet er på 950 mio. EUR. Til sammenligning havde det første program et budget på kun 230 mio. EUR.

Parlamentet har foretaget nogle ekstremt vigtige forbedringer af programmet, og jeg vil gerne påpege disse for i en vis forstand at takke Dem. Den første forbedring er, at kriterierne for udvælgelse af studerende nu angår akademisk ekspertise, og det gælder også i forbindelse med partnerskaberne. For det andet vil kriterierne for den geografiske fordeling blive overholdt for at opnå så ligelig en repræsentation som muligt. For det tredje vil principperne om ligestilling mellem mænd og kvinder og ikkeforskelsbehandling blive fulgt. For det fjerde skal administrative hindringer, særligt i forbindelse med visa, fjernes. Medlemsstaterne skal træffe de nødvendige foranstaltninger til at lette udstedelsen af visa til studerende fra tredjelande, der flytter rundt mellem en række medlemsstater. Vi lægger særlig vægt på dette punkt, selv om det var lidt svært at finde en løsning i vores forhandlinger med Rådet.

Dernæst skal de studerende tilskyndes til at lære fremmedsprog på værtsuniversiteterne. Ph.d.-studier vil omfatte ophold ved institutioner i mindst tre forskellige europæiske lande. Dette vil give mulighed for et stort udvalg af forskningsemner og afhandlinger og give meget mere forskellige muligheder for mobilitet. Stipendierne bliver mere skræddersyede og vil tage studieafgiften og de anslåede studieudgifter i betragtning. Arbejdet er blevet foretaget i tæt samarbejde med Danmarks faste repræsentation og en ekspert i studieafgifter fra det danske undervisningsministerium, og det har gjort os i stand til at indgå et kompromis, der er acceptabelt for alle. Programmet vil tilskyndes til offentlig-private partnerskaber med universiteterne, og der vil være særlig fokus på problemet med hjerneflugt. Inden for rammerne af foranstaltning 2 målrettes og anvendes midlerne i overensstemmelse med målsætningerne for instrumenterne for udvikling og eksterne forbindelser. De oplysninger, der er tilgængelige på universiteterne, bliver mere overskuelige. Endelig vil den evalueringsrapport, der skal udarbejdes om to år, være mere detaljeret samt opdelt efter foranstaltninger og geografiske områder.

Min konklusion er, at Erasmus Mundus er et godt program, og i disse svære tider giver det et positivt billede af Europa. Jeg håber derfor, at Parlamentet vil vedtage det og dermed opfylde de ønsker, som mange studerende, akademikere og forskere i Europa og i resten af verden, har.

Ján Figel', medlem af Kommissionen. – (SK) Hr. formand! Det glæder mig at være her, og jeg ønsker endnu en gang at takke for den meget store politiske støtte til uddannelsesdagsordenen, nemlig det nye Erasmus Mundus-program for de næste fem år. Det er en virkelig positiv bekræftelse på denne støtte at nå til enighed ved førstebehandlingen.

Jeg ønsker især at takke ordføreren, Mariella De Sarnez, men også Kultur- og Uddannelsesudvalget og andre udvalg, især Udenrigsudvalget og Udviklingsudvalget, som partnerne i et forstærket samarbejde.

Som ordføreren nævnte, er det et kvalitetsprogram i verdensklasse. Programmet har til formål at fremme mellemfolkelig forståelse og især også mellemfolkelige kontakter, og vi har efter oprettelsen af programmet over 100 europæiske fælles mastersprogrammer. Der er uddelt over 7 000 stipendier til studerende og akademikere. Og jeg tror, at vi med det forøgede budget, som blev nævnt – og endnu en gang tak til især Parlamentet og Rådet – vil være i stand til at opfylde den stigende efterspørgsel efter og store interesse for programmet. I programmets anden fase vil de eksisterende aktioner blive videreført, men der vil også være innovative strategier. Et af de nye elementer vil være en udvidelse af programmets anvendelsesområde til at omfatte ph.d.-studieprogrammer. Det betyder, at universiteter i tredjelande kan deltage i de fælles programmer. Programmet vil omfatte stipendier i hele studieforløbet til europæiske studerende med henblik på at følge fælles masters- og ph.d.-studieprogrammer.

Som vi allerede har nævnt, vil de eksterne Erasmus Mundus-vinduer eller samarbejdsvinduer være i samme hus eller under ét tag. Partnerskaber, der er finansieret under denne aktion, vil fortsætte. Med disse partnerskaber vil det være muligt at udveksle viden og studerende og universitetslærere på alle niveauer for højere uddannelse. De vil naturligvis fortsat respektere de pågældende landes behov og prioriteter og på denne måde bidrage til deres udvikling.

Som afslutning ønsker jeg at understrege, at det glæder mig, at Parlamentet og Rådet har støttet den programstruktur, som vi har foreslået, og jeg bifalder endvidere de værdifulde bidrag til spørgsmålene om visumbestemmelser, ugunstigt stillede grupper og mindstekrav for nye ph.d.-studieprogrammer.

Lad mig slutte af med at takke Parlamentet for den store indsats, for det har ikke været let. Vi kan som Kommission fuldt ud tilslutte os den opnåede aftale, som er afspejlet i kompromisændringsforslagene fra fru De Sarnez, fru Pack, fru Novak, fru Prets og fru Trüpel. Så snart den formelle retlige procedure er afsluttet, vil vi iværksætte forslagsindkaldelsen for at sikre den løbende fortsættelse af eksisterende studieprogrammer og udvælgelse af nye programmer.

Samuli Pohjamo, *ordfører for udtalelsen fra Udenrigsudvalget*. – (FI) Hr. formand! Som ordfører for udtalelsen fra Udenrigsudvalget ønsker jeg at fokusere på programmets udenrigspolitiske dimension. Midlerne hertil kommer fra det europæiske naboskabs- og partnerskabsinstrument og instrumentet til førtiltrædelsesbistand.

Ændringsforslagene fra Udenrigsudvalget var et forsøg på at sikre, at programmets målsætninger afspejler disse politiske prioriteter. Udvalget mindede endvidere om Parlamentets ret til at overvåge gennemførelsen af den fælles støtte og opfordrede til, at visumpolitikken forbedres. Mange af udvalgets ændringsforslag er vedtaget, og det ønsker jeg at takke ordføreren, fru De Sarnez, og Kultur- og Uddannelsesudvalget, for. Jeg ønsker endvidere at fremhæve betydningen af den interinstitutionelle aftale om forsvarlig økonomisk forvaltning og afgørelse 1999/468/EF og især artikel 8, i medfør af hvilken Kommissionen skal konsultere Europa-Parlamentet.

Endelig ønsker jeg endnu en gang at minde om EU's værdier og udenrigspolitiske målsætninger i gennemførelsen af programmet og behovet for bedre formidling af oplysninger om programmet i tredjelande.

Alessandro Battilocchio, *ordfører for udtalelsen fra Udviklingsudvalget*. – (IT) Hr. formand, mine damer og herrer! Jeg ønsker først og fremmest at takke fru De Sarnez, som har sammensat en fremragende opsummerende betænkning på trods af en situation, hvor Kommissionen og især Rådet ikke altid har været åbne over for appeller fra Parlamentet.

Udviklingsudvalget godkendte enstemmigt min betænkning. Nogle af vores kommentarer er accepteret. Vi er stadig ikke helt tilfredse på andre punkter. Vi har imidlertid for at være ansvarlige valgt at tage et skridt tilbage, da vi mener, at det vigtigste er, at hele pakken godkendes under førstebehandlingen for at sikre, at programmet kan iværksættes den 1. januar næste år.

Det er fantastisk, at støtten til de studerende er firedoblet, men jeg ønsker at understrege, at der skal afsættes et betydeligt beløb til udvikling, udviklingssamarbejdsinstrumentet og Cotonou-aftalen. Vi skal derfor kræve fuld overensstemmelse med det overordnede retsgrundlag, især i forbindelse med udviklingssamarbejdsinstrumentet. Jeg vil gerne ønske held og lykke til de mange unge mennesker fra Europa og hele verden, der med ønsket om venskab og fællesskab og tilegnelse af viden og udvikling vil deltage i denne ekstraordinære uddannelsesmæssige oplevelse.

Teresa Riera Madurell, *ordfører for udtalelsen fra Udvalget om Kvinders Rettigheder og Ligestilling*. – (ES) Hr. formand, hr. kommissær! Udvalget om Kvinders Rettigheder og Ligestilling mener ikke, at succesen i programmets første fase har været så stor, hvad angår deltagelsen af kvinder. De kvindelige studerende udgjorde godt nok 44 %, men deltagelsen varierede meget, alt efter det pågældende land, og de kvindelige akademikere udgjorde kun 22 %, og det er efter vores opfattelse uacceptabelt.

I anden fase har vi derfor to målsætninger. For det første ønsker vi endnu en gang at forsvare ligeret til uddannelse med henblik på at skabe retfærdige og demokratiske samfund, og for det andet ønsker vi at øge kvinders deltagelse for at forhindre, at talenter går til spilde i forbindelse med forskning og kultur. Disse målsætninger kan opfyldes gennem udvælgelseskriterier, der tager hensyn til køn, afbalanceret repræsentation af mænd og kvinder i programmets udvalg og kønsbaserede data i evalueringsrapporterne.

Vi ved, at situationen for kvinder i mange af landene hindrer yderligere ligestilling, men vi mener, at Kommissionen skal yde en større indsats i denne sammenhæng.

Jeg ønsker endnu en gang at takke ordføreren for betænkningen.

Ljudmila Novak, for PPE-DE-Gruppen. – (SL) Hr. formand! Et stort antal udvalg var involveret i drøftelserne af Erasmus Mundus-programmet, så det var ingen let opgave for ordføreren at finde kompromisløsninger. Gruppen for Det Europæiske Folkeparti (Kristelige Demokrater) og De Europæiske Demokrater går stærkt ind for, at programmet vedtages hurtigst muligt under førstebehandlingen, således at vi kan iværksætte gennemførelsen i det nye år.

Den globale udvikling kræver, at forskellige ekspertiser og forskningsresultater udveksles, og at unge forskere opfordres til at spille en aktiv rolle. I programmet fremmes dygtighed og ligelig repræsentation af begge køn og deltagelse på lige fod for personer med særlige behov.

Selv om vi ønsker at tiltrække unge forskere fra tredjelande, skal vi ikke derigennem fremme hjerneflugt fra lande, der allerede mangler uddannet personale til at dække egne behov i bekæmpelsen af fattigdom. Det sker alt for ofte, at vi på den ene side yder støtte, men på den anden side kræver endnu mere, end vi har ydet.

I forbindelse med dette program og andre tilfælde støtter Gruppen for Det Europæiske Folkeparti (Kristelige Demokrater) og De Europæiske Demokrater fuldt ud en indsats til mindske af administrative barrierer og fremme af visumordningen, således at de bedste studerende og forskere kan hellige sig studier og forskning på deres særlige område og ikke være nødt til at bruge tid på administrative barrierer, som forhindrer dem i at koncentrere sig om deres studier.

Lissy Gröner, for PSE-Gruppen. – (DE) Hr. formand, hr. kommissær, mine damer og herrer! Europa-Parlamentet sender det rette signal i denne krisetid ved at støtte Erasmus Mundus-programmet. Fremme af fællesskabet gennem uddannelse og udvikling af EU som ekspertisecenter inden for læring på verdensplan er blandt de traditionelle krav til et socialt demokrati.

Budgettet på 950 mio. EUR for denne periode virker dog meget beskedent, især i sammenligning med de hundrede milliarder, der nu anvendes som følge af bankdirektørernes fejltrin.

Strategien for ekspertise, der ligger til grund for programmets første fase, skal forfølges. Det nye program har endvidere til formål at fremme mellemfolkelig forståelse og samarbejde med tredjelande og fremme udviklingen på området for videregående uddannelse. De vigtigste nye punkter i forhold til det første initiativ er inkluderingen af fælles ph.d.-programmer, større tilskud og mere intensivt strukturelt samarbejde med universiteterne i tredjelandene.

Der er sket fremskridt på alle tre områder. Masters- og ph.d.-studieprogrammerne har til formål at fremme europæiske videregående uddannelsers ekspertise på verdensplan. Der er også sket fremskridt på dette område. Der er taget højde for de yderligere udgifter til studerende fra tredjelande, og takket være ordførerens forhandlingstalant er de vigtigste kriterier, som Parlamentet ønskede indført i Erasmus Mundus III, forbedret.

Rådet støtter vores målsætning – geografisk balance, ligestilling, fjernelse af visumkrav. Det lykkedes os med programmet "Youth", og det skal også lykkes os med Erasmus Mundus.

FORSÆDE: Adam BIELAN

Næstformand

Hannu Takkula, for ALDE-Gruppen. (FI) Hr. formand, kommissær Figel! Jeg ønsker at takke vores fremragende ordfører, fru De Sarnez, for dette Erasmus Mundus-program. Som kommissæren pointerede, er det ganske rigtigt et vigtigt program. Det er et eksemplarisk program. Det er en af de succeshistorier, som vi i EU har haft mulighed for at skabe, se og gennemføre, og jeg mener, at programmet i det nye format vil brede sig og være en endnu større succes.

Nu giver vi også studerende i tredjelandene mulighed for at deltage i programmet, udnytte mulighederne i programmet til at øge deres viden og kvalifikationer og vende tilbage til deres hjemlande for at skabe fremgang dér også. Det er vigtigt, at udviklingssamarbejde og det sociale aspekt indgår som uhyre vigtige elementer, da den europæiske strategi skal være udformet således, at vi også kan give noget til andre kontinenter og dermed ikke blot opbygge et Europa, men hele den verden, som vi deler.

Unge forskere, unge studerende og lærere vil være i forreste række, når vi opbygger et Europa i overensstemmelse med målsætningerne i Lissabon-strategien. Innovation, forskning, generering af merværdi

– disse punkter er uhyre vigtige for os for at sikre, at den økonomiske vækst er bæredygtig i de kommende årtier.

I programmet er der lagt særlig vægt på spørgsmålet om ligestilling. Det er vigtigt, at vi sikrer, at der er ligestilling, og det er ligeledes vigtigt at sikre, at handicappede personer også kan deltage fuldt ud i programmerne. Nogle af de bekymringer, som mange af talerne har givet udtryk for, gælder de problemer, der tidligere har været forbundet med bureaukrati og visumpolitikker, og vi vil forhåbentlig kunne eliminere disse bekymringer og dermed sikre, at programmet skaber resultater meget hurtigt. På denne måde vil vi med programmet opleve flere succeshistorier.

Mange tak, hr. formand, og fru De Sarnez. Det er et fremragende stykke arbejde, og der er grundlag for fremskridt.

Mikel Irujo Amezaga, for Verts/ALE-Gruppen. – (ES) Hr. formand! Hr. kommissær og fru De Sarnez, Deres indsats for at opnå tilslutning til ændringsforslagene er mødt med stor taknemmelighed og anerkendelse på udvalgsplan, og det samme er tilfældet her.

Som De nævnte i Deres tale, er en af de mange målsætninger at skabe et positivt image. I den fremragende betænkning har man med positivt resultat søgt efter og fundet balancen mellem det indledende forslag om ekspertise og det, der reelt menes med udviklingssamarbejde. Behovet for denne ekspertise for at undgå hjerneflugt er efter min opfattelse tydeligt afspejlet i ændringsforslagene. Det er lykkedes os at nå til enighed om dette spørgsmål, som vi betragter som et meget positivt resultat af betænkningen. Et andet positivt punkt er, at man har argumenteret for større kontrol i aftalen om at fremme stipendier, som også indledningsvis var et af de ændringsforslag, som Verts/ALE-Gruppen havde accepteret. Jeg ønsker derfor endnu en gang at takke fru De Sarnez og lykønske udvalget med betænkningen.

Koenraad Dillen (NI). – (NL) Hr. formand! Jeg ønsker at understrege, at jeg vil stemme imod betænkningen i morgen, fordi Erasmus Mundus-programmet i sin nuværende form er helt uacceptabelt. Det er uacceptabelt, fordi man i programmet giver alt for stor præference til studerende fra lande uden for EU sammenlignet med de europæiske studerende.

Tallene taler for sig selv. Siden iværksættelsen af programmet i 2004 har ca. 4 150 studerende fra lande uden for EU deltaget. Tilskuddet til et studieforløb på et år ligger på 21 000 EUR og 42 000 EUR for et studieforløb på to år. Dette betyder, at de samlede udgifter til studerende, der deltager fra lande uden for EU, ligger på mindst 161 850 000 EUR.

De ca. 200 studerende fra EU, der har deltaget i programmet, modtog i gennemsnit et tilskud på 3 100 EUR til studier uden for Europa. Dette giver en samlet udgift på 620 000 EUR.

Denne form for diskrimination er efter min opfattelse uacceptabel, og en udvidelse af programmet er derfor ikke hensigtsmæssig.

Manolis Mavrommatis (PPE-DE). – (EL) Hr. formand, hr. kommissær! Jeg vil starte med at takke ordføreren for den fremragende betænkning og for at have foretaget en vellykket koordinering af de øvrige udvalgs arbejde. Mellem 2004 og 2008 blev der uddelt 4 424 stipendier til studerende fra tredjelande, og 323 universiteter deltog i programmet. Det giver os en idé om programmets omfang.

Det nye Erasmus Mundus-program skal tilpasses det stigende behov for mobilitet og samtidig opretholde de fastsatte standarder. Det er efter min opfattelse uhyre vigtigt at uddele stipendier til europæiske masters- og ph.d.-studerende for at øge mobiliteten i Europa og tredjelandene, da mobilitet tidligere har været underlagt tidsbegrænsninger.

Jeg er endvidere enig med ordføreren i, at der ved fastlæggelsen af stipendierne i forhold til undervisningsgebyrerne skal tages højde for udgifterne til studieprogrammerne generelt og omkostningerne forbundet med den studerendes ophold i destinationslandet. Endelig bør Kommissionen drøfte muligheden for at fastlægge særlige incitamenter til lande som Grækenland, Østrig, Slovakiet og de nye medlemsstater i EU generelt, der er underrepræsenteret i Erasmus Mundus-sammenhæng. Det vil skabe en mere harmonisk politik til fremme af uddannelsesmæssig mobilitet i EU.

Christa Prets (PSE). – (DE) Hr. formand, hr. kommissær! Det bifaldes i høj grad, at vi efter fem år – programmets varighed – allerede kan se en forbedring og således kan tage endnu et væsentligt skridt – også i økonomisk sammenhæng.

Parlamentet er ikke normalt så positivt indstillet på at vedtage en betænkning allerede ved førstebehandlingen, men da betænkningen er så velskrevet, og vi fuldt ud kan støtte indholdet, er det vigtigere at få truffet en beslutning ved førstebehandlingen end at blokere for projektet. Ingen af de studerende vil kunne forstå, at det skulle være nødvendigt med en andenbehandling. Jeg mener, at det er meget vigtigt at fremme mellemfolkelig forståelse og samarbejde med tredjelande og ikke, som nogle af vores kolleger i Parlamentet netop har bemærket, omhyggeligt beregne, hvad dette og hint vil betyde for os. Udveksling har altid givet mange fordele, og vi har altid kunnet drage fordel heraf. Det er en situation, hvor der ikke er tabere. Alle andre måder at anskue situationen på er snæversynet og lidt smålig.

Det er også vigtigt at yde endnu en indsats for at fremme programmet. Det er vigtigt at reklamere endnu mere i de lande, som ikke er tilstrækkeligt involveret, og at forenkle forskellige elementer. Det er uhyre vigtigt og helt fundamentalt at nå til enighed om visumspørgsmålet og at gennemføre harmonisering i alle landene vedrørende f.eks. indskrivningsgebyrer. Der er brug for flere komparatorer og større forenkling for at fremme projektet yderligere. Der skal tages størst mulig højde for det geografiske aspekt i alle landene for at gøre projektet endnu mere vellykket.

Vi har god grund til at være stolte af resultaterne i de sidste fem år, og vi skal helt klart opnå yderligere fremskridt fremover. Det vil være i tråd med spørgsmålene om udveksling og det europæiske år for interkulturel dialog 2008, som ikke må begrænses til diverse drøftelser, men som også skal gennemføres i praksis.

Ramona Nicole Mănescu (ALDE). - (RO) Hr. formand! Jeg ønsker at takke fru De Sarnez for den meget omfattende betænkning og de generøse målsætninger. Det er meget vigtigt, at programmet hjælper højt kvalificerede studerende og akademikere med at opnå kvalifikationer og erfaringer inden for EU for at kunne opfylde kravene på arbejdsmarkedet, og at de pågældende personer inden for de specifikke rammer for partnerskab opfordres til at udveksle erfaringer eller kvalifikationer, efter at de er vendt tilbage til deres hjemland.

Jeg ønsker at understrege, at Erasmus Mundus vil skabe et mere struktureret internationalt samarbejde mellem højere læreanstalter – takket være større mobilitet mellem EU og tredjelande – og både fremme adgangen til og synligheden af europæiske videregående uddannelser i verden. Jeg ønsker endvidere at understrege, at programmet skal gennemføres i tråd med målsætningerne for akademisk ekspertise og med en afbalanceret geografisk fordeling, således at man undgår overrepræsentation af asiatiske studerende og underrepræsentation af studerende fra visse europæiske lande til ulempe for f.eks. studerende fra Middelhavslandene eller AVS-landene.

Rodi Kratsa-Tsagaropoulou (PPE-DE). - (EL) Hr. formand! Hr. kommissær, jeg vil starte med at takke Dem for Deres ihærdighed og det nye program, som De har præsenteret. Jeg ønsker endvidere at takke ordføreren, fru De Sarnez, og mine kolleger, der har ydet en stor indsats for at udarbejde et bedre forslag og en tilfredsstillende aftale. Jeg ønsker at fremhæve den betydning, som programmet vil have for mobiliteten i Europa, idet europæiske borgere får større mulighed for at lære om verden uden for Europa og bidrage til Europas rolle i udviklingen af og dialogen mellem kulturer i den moderne verden.

Jeg vil endvidere minde Parlamentet om, at programmet kan fungere som supplement – og vi skal i denne sammenhæng udnytte alle muligheder uden overlapning – til to vigtige nye instrumenter: Euro-Middelhavsuniversitetet og Det Europæiske Institut for Innovation og Teknologi.

Jeg ønsker endvidere at slå fast, at vi skal tage hensyn til den kvalitative evaluering og analyse samt tallene, der sommetider er positive og sommetider negative. Vi skal se på de lande, som ikke deltager, og undersøge, hvorfor de ikke deltager, da metoderne til anvendelse, strategi og evaluering af Erasmus reelt varierer fra det ene universitet til det andet.

Det er således en skam, at disse muligheder går tabt på grund af uddannelsesinstitutioners forkerte opfattelser eller strategier eller bureaukratiske problemer i de forskellige lande.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). - (RO) Hr. formand! I 2004 var der 2,5 mio. studerende, som studerede i andre lande, men 70 % af de studerende var faktisk kun fordelt på seks lande. I 2007 blev der brugt 1,84 % af EU's BNP på forskning og innovation. Jeg ønsker at nævne to yderligere tal. 81 % af de midler, der er afsat til forskning og udvikling, blev anvendt i industrisektoren, men kun 42 % af industrivirksomhederne er involveret i innovationsaktiviteter. Det betyder, at vi har brug for forskere og personer med masters- og ph.d.-uddannelser, hvis vi ønsker at have en konkurrencedygtig økonomi.

Erasmus Mundus-programmet skal videreføres. Programmet skal endvidere udvides til at omfatte ph.d.-studieprogrammer. Der skal også afsættes flere midler til de europæiske deltagere i programmet. Jeg ønsker at understrege betydningen af at studere fremmedsprog i det nye Erasmus Mundus-program. Jeg ønsker endvidere at påpege, at der også skal afsættes flere midler til den del af Erasmus Mundus, som vedrører unge iværksættere.

Zita Pleštinšká (PPE-DE). – (SK) Hr. formand, hr. kommissær! Jerntæppets fald har skabt enorme muligheder for unge mennesker i EU's 27 medlemsstater, især på uddannelsesområdet. Udvekslingsbesøg og Ph.d.-studieforløb på anerkendte europæiske universiteter er med til at nedbryde barriererne for kommunikation, og jeg har derfor lyttet med interesse til ordførerens og kommissær Figels detaljerede oplysninger.

Jeg husker mine egne studieår, da jeg som slovakisk statsborger fik mulighed for at studere arkitektur på arkitektskolen i Budapest. Jeg fulgte med misundelse mine medstuderende, der fik mulighed for at komme til Paris og opnå jobmæssige erfaringer. Jeg kunne ikke få et visum til Frankrig. Vores børn har gudskelov ikke længere disse problemer.

Jeg ønsker derfor at tilslutte mig de kolleger, der har talt om behovet for at forenkle visumordningen for studerende fra tredjelande – studerende fra Ukraine, Belarus, Georgien og Moldova – som ønsker at lære om livet i andre lande i EU. Det vil endvidere sende et klart signal til de lande, som vi ønsker en tættere forbindelse med i EU.

Marusya Ivanova Lyubcheva (PSE) - (BG) Hr. formand, hr. kommissær! Det er især vigtigt for os at udvide anvendelsesområdet for Erasmus Mundus-programmet ved at skabe et effektivt redskab til fremme af standarderne for videregående uddannelse i medlemsstaterne og andre lande inden for det geografiske område. Hvis det er særlig vigtigt for arbejdsmarkedet at fremme mobiliteten for menneskelige ressourcer, skal et fælles uddannelsesmæssigt og økonomisk område således fremme mobiliteten med hensyn til tilegnelse af kvalifikationer.

Jeg ønsker at takke Kommissionen og ordføreren for deres indsats for at opnå resultater med hensyn til gennemførelsen af det udvidede program. Programmet er en af begrundelserne og mulighederne for at skabe uddannelsesprogrammer med lignende indhold, som ikke blot vil lette processen, men også bidrage til at producere kandidater og ph.d.-studerende i fremtiden, og opfylde kravene til en uddannelse, der er i overensstemmelse med EU's økonomiske prioriteter. Uddannelsesmæssig integration vil være en garant for den generelle udvikling. Programmet er endvidere meget vigtigt på grund af den dalende interesse for ph.d.-programmer i mange lande og de ændrede regler for opnåelse af og tilbud om videregående uddannelse.

Mihaela Popa (PPE-DE). - (RO) Hr. formand! Når vi taler om Erasmus Mundus, taler vi om udveksling og formidling af tankegange, en udveksling, som opnås specifikt gennem mobilitet og udveksling af synspunkter og gennem fremme af flersprogethed og – som kommissæren nævnte – personlige forbindelser.

Erasmus Mundus er så vigtigt et program for studerende, ph.d.-kandidater og universitetslærere, fordi vi lever i et mobilt Europa, hvor ethvert land har sin egen identitet, men samtidig yder en indsats for at tilegne sig viden om og forståelse af landene omkring det. Muligheden for at have adgang til rettidige oplysninger på en relevant og professionel måde er uhyre vigtig, hvis de studerende skal kunne drage fordel af de muligheder, som tilbydes inden for EU.

Jeg har derfor stillet et ændringsforslag til betænkningen om oprettelse af en mobilitetsordning for masters-programmerne, der omfatter en europæisk Erasmus Mundus-informationsportal. Det vigtigste med hensyn til programmet er offentligt at fremme de værdier, som Den Europæiske Union er baseret på. Jeg henviser hermed til respekten for menneskerettigheder, social diversitet, tolerance og sidst, men ikke mindst, fred, som vi har så stort behov for i verden.

Dumitru Oprea (PPE-DE). – (RO) Hr. formand! Hvad angår mobilitet i Erasmus Mundus-programmet offentliggjorde radiostationer i den rumænske by, Iași, her til morgen, at der er planlagt en ekstraordinær begivenhed på onsdag. Over 100 unge mennesker fra mere end 17 lande vil blive hyldet i universitetets forelæsningsal, når de bydes velkommen på den traditionelle måde med brød og salt af universitetets bestyrelse og alle de unge fra lokalsamfundet. Hvad kunne man ønske sig mere end denne form for begivenhed, der involverer unge mennesker fra hele Europa i multikulturismens og flersprogethedens navn? Jeg mener, at en udvidelse af programmet for de dygtigste studerende med kendskab til de fjerneste fremmedsprog vil være en fordel og noget, som Europa ikke kan undgå at drage fordel af.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Hr. formand! Udvekslingsprogrammerne for unge studerende er et af EU's vigtigste projekter. Disse projekter er den bedste måde, hvorpå vi kan anvende vores ressourcer, da udvekslingsprogrammerne yder et vigtigt bidrag til opnåelse af reel forening og samarbejde over hele verden.

Når vi drøfter den anden udgave af Erasmus Mundus-programmet, ønsker jeg at rejse spørgsmålet om destinationer. Jeg tænker her på de europæiske borgere, der rejser til udviklingslandene eller Balkan. Jeg mener, at der ud over forslaget om afsættelse af yderligere midler til stipendier skal ydes en indsats for at opfordre europæiske statsborgere til at rejse til de pågældende lande. Deltagerne i udvekslingsprogrammer til mindre populære lande vil være i stand til at sætte pris på landenes lokale traditioner, kultur og politikker. De vil få en bedre forståelse af fjerntliggende lande og deres befolkning. Vores viden om disse lande er ofte fragmenteret og baseret på negative stereotyper.

Vi skal efter min opfattelse fremme ungdomsudvekslingsprogrammer med Belarus, Ukraine og Georgien. Optagelsen af studerende fra disse lande på vores højere læreanstalter vil være en fremragende mulighed for dem for at udvikle sig efter vestlige standarder. De vil få indgående kendskab til de principper, der styrer funktionen af vores demokratier. Og det vil tjene som et godt eksempel for dem.

EU støtter stærkt de politikere i de pågældende lande, som har en pro-vestlig indstilling. Nutidens studerende kan være fremtidens elite. De studerende kan bruge det, de har lært under deres ophold og studieforløb på vores højere læreanstalter, når de forsøger at få indflydelse på gennemførelsen af ændringer i deres hjemland.

Tadeusz Zwiefka (PPE-DE). – (PL) Hr. formand! Europa har stærkt brug for dygtige håndværkere, forskere og højt kvalificerede eksperter. Derfor bifalder jeg i høj grad næste trin i Erasmus Mundus-programmet, der er rettet imod udviklingen af sådanne personer. Programmet iværksættes på det helt rigtige tidspunkt, hvis vi ser på de europæiske højere læreanstalters placering på den nuværende verdensrangliste. De klarer sig desværre ikke for godt i øjeblikket og rangerer ikke så højt på listen som for blot få årtier siden.

Jeg ønsker imidlertid at rejse bestemte retlige spørgsmål i forbindelse med Erasmus Mundus-programmet. Dobbelt eksamensbeviser er ikke retligt anerkendt i alle medlemsstater. Den nationale lovgivning skal derfor tilpasses, således at enkeltpersoner kan gennemføre de pågældende aktiviteter. Et andet meget væsentligt spørgsmål, som jeg ønsker at rejse, er spørgsmålet om overvågning af programmets deltagere, som efter min opfattelse er en nødvendighed. Studerende fra tredjelande besøger Europa, men kommer ofte selv fra lande, der desværre stadig ikke har demokrati. Jeg har fået oplyst, at Belarus ikke sender sine mest kvalificerede studerende, men kun de personer, som støttes af hr. Lukashenkos diktatur og det lokale KGB.

Jamila Madeira (PSE). – (PT) Hr. formand, mine damer og herrer! Jeg ønsker endnu en gang at beklage, at jeg kom for sent. I år fejrer vi det europæiske år for interkulturel dialog. Det er et veldokumenteret faktum, at det er nødvendigt for alle at være involveret og dele synspunktet om, at uddannelse, viden og samspil mellem forskellige kulturer er af afgørende betydning. Netop derfor er der taget mange initiativer på forskellige områder for handling og indgriben.

Erasmus Mundus-programmet spiller også en rolle i denne sammenhæng, og programmet er ud fra dette nye perspektiv allerede inkluderet i den nye forordning. Med Erasmus Mundus-programmet ydes der et vigtigt bidrag til oprettelse af ekspertisecentre i EU, som i et vist omfang vil begrænse hjerneflugten fra EU. Programmet spiller endvidere en meget vigtig rolle med hensyn til at fremme de europæiske værdier blandt tredjelandsstatsborgere, som kommer til Europa for at studere, og som på det gamle kontinent oplever en helt speciel kulturel og sproglig mangfoldighed, der er en reel attraktion, og som adskiller os fra de modeller, der eksisterer i resten af verden.

Dialog og mellemfolkelig forståelse er dog forbundet med visse problemer. Spørgsmålet om visa til Erasmus Mundus-studerende og de hyppige problemer med at opnå og forny de pågældende visa resulterer ofte i, at studerende under deltagelsen i uddannelsesprogrammer opholder sig i EU på turistvisa, der sommetider er udløbet.

Det er efter min opfattelse uhyre vigtigt at finde en hurtig, gennemsigtig og effektiv løsning på spørgsmålet om visa for disse studerende. Sprogkundskaber er også uhyre vigtige, da det fremmer den kulturelle forståelse og gensidige sameksistens i andre sammenhænge end den strengt akademiske sammenhæng. Derfor er det vigtigt at fokusere på dette aspekt. Endelig ønsker jeg at takke fru De Sarnez for den måde, hvorpå hun har styret denne proces, og for den afbalancerede betænkning, som hun har udarbejdet.

Ján Figel', medlem af Kommissionen. – (SK) Hr. formand! Jeg ønsker især at takke for den meget intense forhandling, som har vist, at der er enighed om behovet for større og bedre mobilitet eller med andre ord et Europa, der specifikt gennem uddannelse ikke blot forbereder egne studerende, men også studerende fra tredjelande, på et mere åbent internationalt miljø og større ansvarlighed. Jeg vil lige knytte et par kommentarer til emnet.

Jeg er helt enig i, at Erasmus Mundus er et meget betydningsfuldt instrument, ikke blot med hensyn til mobilitet, men også i forbindelse med hele processen med f.eks. at fremme de europæiske universiteter og oprette et europæisk rum for videregående uddannelse, dvs. Bologna-processen. Og her efter et par år fremgår det tydeligt, at det ikke blot involverer alle de europæiske lande i processen, men også lande uden for Europa, og at Europa spiller en større rolle i forbindelse med international mobilitet i verden i dag. Det skyldes til dels Erasmus Mundus, at vi f.eks. nu kan oplyse – baseret på kinesiske officielle statistikker – at der kommer flere kinesiske universitetsstuderende til Europa end til USA.

I henhold til Shanghai-målestokken deltager 75 % af de bedste universiteter i Erasmus Mundus-programmet. Det er et fantastisk resultat efter blot fire år. Med hensyn til kvaliteten af udvælgelseskriterierne er den omstændighed, at der for hver plads, som dækkes af programmet, i løbet af de sidste fire år har været otte ansøgere – eller et forhold på 8:1 – en fremragende betingelse for udvælgelse og en bekræftelse på den store efterspørgsel efter programmet og programmets kvalitet. Et ud af syv universiteter og konsortier får chancen. Således udvælges ét konsortium ud af syv bud. At det lykkes for 15 % er også en bekræftelse på den store ekspertise.

Hvad angår spørgsmål om formidling af oplysninger, træffer vi alle tænkelige foranstaltninger for at sikre, at oplysningerne når ud til områder, hvor der ikke er tilstrækkelig information, og at deltagelsen i programmet er mere afbalanceret. Dette gælder især de nye medlemsstater, men også internationalt. Som De ved, iværksætter vi en meget vigtig webside, study-in-europe.org, der vil være nyttig for alle, som er interesseret i at indhente specifikke oplysninger. Vi vil derudover organisere særligt målrettede og fokuserede oplysningskampagner.

Derfor tilpasses programmet, således at der er mulighed for mobilitet begge veje, ikke blot ind i, men også ud af EU-medlemsstaterne, en efter min opfattelse meget vigtig kvalitativ ændring, som vil skabe resultater. Vores plan var og er, at de fælles diplomer og uddannelsesprogrammer skal understøtte reformprocessen og gøre uddannelse i Europa mere attraktiv. Som konklusion kan jeg i dag fastslå, at Erasmus Mundus efter fire år er et af de bedste og højest rangerende internationale programmer, så jeg er sikker på, at programmet vil være et positivt bidrag til de europæiske universiteters omdømme, således at de ikke længere vil blive betragtet som gennemsnitsuniversiteter, men som nogle af verdens bedste. Det er formålet med vores samarbejde.

Mange tak, og held og lykke med gennemførelsen af programmet.

Marielle De Sarnez, ordfører. – (FR) Hr. formand! Jeg ønsker at takke alle de af mine kolleger, der har talt i dag. Jeg kan tilslutte mig alt, hvad de har sagt om emnet, og jeg bifalder den meget brede enighed, som forener os i aften.

Mange tak til Europa-Kommissionen for al dens støtte til dette arbejde. Mange tak til Kultur- og Uddannelsesudvalget, udvalgets formand og udvalgets sekretariat, som har ydet en stor indsats. Mange tak til alle medlemmerne af Kultur- og Uddannelsesudvalget. Jeg ønsker endvidere at takke de medlemmer, der har talt i dag, fra Udviklingsudvalget, Udenrigsudvalget og Udvalget om Kvinders Rettigheder og Ligestilling.

Jeg ønsker helt kort at understrege, at jeg fuldt ud kan tilslutte mig Deres målsætninger. Vi skal fremme kvinders deltagelse i programmet, og vi skal sikre, at midlerne anvendes i overensstemmelse med målsætningerne om udvikling og eksterne forbindelser. Parlamentet skal i denne sammenhæng fortsat overvåge situationen i de kommende år.

Hvis vi når til enighed ved førstebehandling, som jeg tror, at vi gør i morgen tidlig, er det fordi, at vi alle har udfyldt vores roller fuldt ud og med en positiv indstilling. Vores drøftelser med Europa-Kommissionen, ændringsforslagene fra vores kolleger, vores diskussioner inden for Kulturudvalget, indsatsen fra de udvalg, som har udarbejdet udtalelser – alt dette har resulteret i programmets høje kvalitet. Og det er jeg meget taknemmelig for. På denne måde har vi efter min opfattelse opnået et virkelig positivt resultat og vist, at Europa er bygget på krævende værdier, men samtidig åbent og generøst.

Formanden. – Forhandlingen er afsluttet.

Afstemningen finder sted tirsdag.

Skriftlige erklæringer (artikel 142)

Alessandro Battilocchio (PSE), *skriftlig*. – (IT) Som jeg allerede har pointeret i min tidligere tale, tilslutter Udviklingsudvalget sig fuldt ud målsætningerne i Erasmus Mundus-programmet og støtter forslaget. Min betænkning indeholdt forslag, som ordføreren har inkluderet. Jeg ønsker imidlertid at appellere til Kommissionen. Lad os ikke gentage tidligere fejl. For blot et par måneder siden måtte vi henvende os til EU-Domstolen for at sikre overensstemmelse med lovbestemmelserne i instrumentet til finansiering af udviklingssamarbejde. Det princip, vi ønsker at følge, er enkelt og ligetil. De midler, der er afsat til udvikling, skal rent faktisk alle anvendes til udvikling. Vi har bemærket kommissær Figel's engagement i forhold til dette spørgsmål, og vi vil nøje følge situationen for at sikre, at der er fuld overensstemmelse med den juridiske ramme.

Genowefa Grabowska (PSE), *skriftlig*. – (PL) Som medlem af Europa-Parlamentet og som universitetslærer gennem mange år har jeg ofte oplevet de store fordele ved kontakterne mellem højere læreanstalter og mellem studerende. Jeg bifalder derfor fuldt ud betænkningen og kan tilslutte mig ordførerens forslag. Udvekslingen af studerende, iværksat af EU, er nu højt udviklet og et lysende eksempel på supranationalt og uhyre effektivt samarbejde. Over en million studerende har allerede haft glæde af muligheden for at studere i et andet europæisk land. Erasmus Mundus er et nyere program til fremme af mobilitet for studerende og akademisk samarbejde. Programmet vil fortsat tilbyde studerende uden for EU mulighed for at studere i et europæisk land. Herudover vil europæiske studerende takket være programmet også drage fordel af erfaringer fra partnerinstitutioner verden over.

Europa-Parlamentet er den eneste demokratisk valgte EU-institution. Jeg mener, at Parlamentets engagement i programmet vil fremme programmet og sikre, at det er mere synligt i medlemsstaterne, universitetsbyer og interesserede højere læreanstalter.

Jeg støtter derfor alle forslag og idéer om at fjerne hindringer og nedbryde administrative barrierer, som medfører at programmet er mindre tilgængeligt og eventuelt afholder studerende fra at deltage. Jeg ønsker især at opfordre til, at visumbestemmelserne lettes så meget som muligt for programmets deltagere. Jeg er sikker på, at det kan betale sig. Den bedste investering, vi kan gøre, er at give et bredt udsnit af de studerende mulighed for at deltage i programmet. Det vil resultere i latent intellektuel kapital, som Europa altid vil kunne regne med.

Maria Petre (PPE-DE), *skriftlig*. – (RO) Vi skal alle anerkende succesen for Erasmus Mundus-programmets første fase. De ændringsforslag, der var stillet i forbindelse med anden fase, er fremragende, og medtagelsen af tredjelande er en god idé. Samtidig bemærker vi et fald i procentdelen af unge kvinder, der deltager i programmet.

Jeg mener, at man som led i samarbejdsprogrammet skal yde en stor indsats for at opfylde målsætningerne med at tilbyde uddannelse af høj kvalitet, fremme de europæiske universitetslæreres personlige udvikling, bidrage til social samhørighed og fremme aktivt medborgerskab og ligestilling ved at eliminere sociale kønsstereotyper. Jeg mener endvidere, at programmet skal lette adgangen for unge kvinder fra landdistrikter og økonomisk ugunstigt stillede regioner og for personer med indlæringsproblemer.

Det vil være den eneste måde, hvorpå vi kan bekæmpe enhver form for diskrimination på lang sigt og fremme den aktive deltagelse af unge mennesker og kvinder i det sociale, økonomiske og politiske liv i de pågældende lande. Det vil således give os mulighed for at skabe et reelt og anvendeligt indhold i programmet, der er rettet imod unge mennesker fra skoler i Europa og tredjelande.

17. Beskyttelse af børn, der bruger internet og andre kommunikationsteknologier (forhandling)

Formanden. – Næste punkt på dagsordenen er betænkning (A6-0404/2008) af Roberta Angelilli for Udvalget om Borgernes Rettigheder og Retlige og Andre Anliggender om forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om et flerårigt fællesskabsprogram til beskyttelse af børn, der bruger internet og andre kommunikationsteknologier (KOM(2008)0106 – C6-0092/2008 – 2008/0047(COD)).

Roberta Angelilli, *ordfører*. – (IT) Hr. formand, mine damer og herrer! Jeg ønsker at takke Kommissionen, det franske formandskab og mine kolleger fra Parlamentet – først og fremmest ordførerne for udtalelserne

– for deres store indsats i udarbejdelsen af en kompromistekst ved førstebehandlingen, der vil gøre det muligt for "programmet for et sikrere internet" at træde i kraft efter planen, dvs. den 1. januar 2009.

Som alle ved, vil det nye program for børn, der bruger internet og andre kommunikationsteknologier, være baseret på fire hovedaktionslinjer: Begrænsning af skadevoldende adfærd ved at bekæmpe ulovligt indhold og misbrug på internettet, fremme af et mere sikkert onlinemiljø, også ved hjælp af særlige teknologiske instrumenter til dette formål, udbredelse af information, inddragelse og forebyggelse med henblik på bevidstgørelse om de muligheder og risici, der er forbundet med brug af internettet, og endelig opbygning af en videnbase ved at fremme samarbejdet og udvekslingen af god praksis på internationalt plan.

Statistikkerne taler for sig selv, som kommissær Reding er helt klar over. Alderen for børn, der bruger internet, er faldet betydeligt. Børn på kun 9-10 år er online flere gange om ugen, og 75 % af de 12-15-årige i Europa bruger internettet ca. tre timer om dagen, hvor de kommunikerer gennem chat-sider, beskeder og sociale netværkssider.

Programmets formål er naturligvis ikke at kriminalisere internettet på grund af en helt misforstået vision om nye teknologier. Det forholder sig faktisk stik modsat. Formålet er at tilbyde relevante redskaber til bedre at forstå og navigere i denne verden af ny teknologi, at få større forståelse for det positive potentiale, de muligheder, som skabes med hensyn til indhentning af oplysninger, uddannelse og socialisering, og samtidig lære at beskytte sig imod misbrug. For vi kan ikke ignorere de seneste tal, der viser, at 30 % af børn og unge har haft mindst én ubehagelig oplevelse på nettet, hvor de er faldet over pornografisk materiale, forskellige ubehagelige eller voldelige meddelelser og forskellige former for seksuelle tilnærmelser eller endog meddelelser, hvori der opfordres til vold eller selvskadende adfærd, selvmord, anoreksi eller bulimi.

Vi kan ikke ignorere den eksponentielle stigning i websteder med børnepornografisk materiale. Vi er nødt til at tage stilling til oplysningerne fra Interpol om, at der hvert år udbydes mindst 500 000 nye originale børnepornografiske billeder på nettet. Udvalget har også ydet en stor indsats for at fremhæve bl.a. tre nye tendenser: "Grooming", dvs. opfordringer på nettet til børn gennem psykologisk manipulation med det formål at skabe kontakt i virkeligheden. "Grooming" er særlig farligt, da henvendelserne forekommer at være mindre direkte. Der stilles ingen udtrykkelige seksuelle krav til at starte med. Barnet forledes af en venskabelig og fortrolig tone og forstår ikke faren. De nyder det særlige forhold, der opbygges, og drøfter det derfor ikke med andre, især ikke deres forældre. Det er således en meget farlig situation, da den ikke opfattes som sådan og ofte resulterer i personlige møder og reelt misbrug.

En anden prioritet er "cybermobning", en form for mobning med anvendelse af nye teknologier, hvor forfølgelsen af ofre forstærkes, og hvor de risikerer at blive mobbet 24 timer i døgnet via internettet og mobiltelefoner. Og der er endnu et problem, nemlig den teknologiske afgrund mellem generationerne. Vi har en generation af børn, der er født i den digitale æra – børn, der i femårs alderen er kompetente brugere af videospil og let kan surfe på internettet – og voksne, forældre og lærere, hvoraf mange ikke en gang ved, hvordan man tænder for en computer eller sender en meddelelse, eller som bruger de nye teknologier med usikkerhed og modvilje. Det er derfor uhyre vigtigt at mindske denne afgrund.

Programmets målsætninger er ambitiøse, måske for ambitiøse på grund af det nuværende budget på 55 mio. EUR, men det er ikke desto mindre et godt udgangspunkt. Parlamentet har som sædvanlig forsøgt at fremme programmet med banebrydende forslag, som jeg ikke vil drøfte nu, fordi de indgår i betænkningen, og fordi jeg ikke har tid nok. Jeg vil slutte af med at understrege, at vores forpligtelse, både Parlamentets og – det er jeg helt overbevist om – Kommissionens forpligtelse, er altid at være på vagt, hvad angår disse anliggender.

Viviane Reding, medlem af Kommissionen. – (EN) Hr. formand! Jeg vil begynde med at takke Parlamentet for at have behandlet Kommissionens forslag så hurtigt, hvilket gør det muligt for programmet at starte snarest muligt.

For det andet vil jeg gerne takke ordføreren, der har understreget de meget vigtige spørgsmål, vi er nødt til at håndtere her. Brugen og anvendelsen af internettet og mobiltelefoner er mangedoblet, siden de først blev introduceret. Vi har nu interaktive markeder, og meget unge børn – og ikke kun unge voksne – bruger en stor del af deres tid online, nogle gange en del mere tid end foran fjernsynet. Vi står i en situation, hvor forældrene ikke ved, hvordan de skal betjene disse nye teknologier, eller hvilke funktioner de har.

Jeg synes ikke, at vi skal være negative. Internettet og mobiltelefoner er en vidunderlig og spændende mulighed. Når det er sagt, må vi dog heller ikke ignorere bagsiden af medaljen. I den virkelige verden er der risici forbundet med anvendelse af internet og mobiltelefoner, især for den mest sårbare del af vores befolkning – vores børn. Disse farer, som ordføreren så rigtigt har påpeget, går fra skadeligt billedindhold til chikane

og trusler, hvilket alt sammen er blevet lettere og mere almindeligt. Men, hvad der er endnu værre, er, at internettet er blevet en kanal for seksuelt misbrug. Til trods for de fælles bestræbelser på at bekæmpe produktion og distribution af dette forfærdelige materiale, vokser det i omfang. Det er derfor, at der er et akut behov for at bekæmpe denne negative og uacceptable praksis.

Beskyttelsen af børn skal være et fælles ansvar. Det starter naturligvis i familien, men vi er nødt til at gøre familierne i stand til at hjælpe deres børn. Det involverer regeringerne, industrien, ngo'erne og skolerne. Det er netop målet med dette nye og mere sikre internetprogram. Det vil fastholde det, der er blevet gjort i de tidligere år med hensyn til den nuværende internetbeskyttelse, og være baseret på disse succesfulde aktiviteter, og det øger børnenes sikkerhed i dagens onlineverden. Vi ved, at alle regeringernes, ngo'ernes og industriens fælles foranstaltninger er et meget godt eksempel på, hvordan Europa kan have direkte indflydelse på borgernes dagligdag. Der er flere børn, der bruger internettet hjemme eller på skolen, men forældrene og lærerne er ikke nødvendigvis ordentligt informeret om mulighederne og risiciene. Det er derfor, at vi aktivt vil fortsætte vores bestræbelser på at skabe en sikrere onlineverden for børnene ved at informere forældrene, uddanne lærerne og bede de nationale regeringer og uddannelsessteder om samordnet aktion.

Vi vil naturligvis fastholde essensen i Kommissionens forslag, men Parlamentet har fremlagt en hel række ændringsforslag, som giver en mere fyldestgørende beskrivelse af en eller flere af de grundlæggende målsætninger, og som ser ud til at afspejle den brede konsensus i Parlamentet. Det er derfor, at Kommissionen kan støtte de ændringsforslag, der stilles i fru Angelillis betænkning. De vil bane vejen for en succesfuld førstebehandlingsaftale med Rådet. Jeg har stor tiltro til, at kompromisteksten vedrørende programmet i den form, det er forelagt for Dem i dag, vil opnå stor støtte i Parlamentet og forhåbentlig også fra den anden lovgiver.

Christopher Heaton-Harris, *ordfører for udtalelsen fra Kultur- og Uddannelsesudvalget*. – (EN) Hr. formand! Det var en fornøjelse at arbejde på dette dokument. Det er første gang, at jeg ærligt og oprigtigt kan sige, at det har været en fornøjelse at samarbejde med hver eneste person om denne sag og dette dokument, især ordføreren, fru Angelilli.

Jeg tog mig også den frihed at kontakte mine vælgere via avisannoncer om denne særlige sag, så nogle af de bemærkninger, jeg vil komme med, er baseret på det, mine vælgere havde at sige til spørgsmålet.

I Kulturudvalget havde vi en virkelig behagelig forhandling om dette alvorlige emne med nogle ganske velinformerede bidrag. Vi indså alle, at vi ikke var nødt til at genopfinde hjulet. Der findes allerede en masse gode tiltag med hensyn til selvregulering. F.eks. viser mobiltelefonselskaber som T-Mobile vejen på området med de kontroller, de gennemfører, før et barn kan få adgang til noget som helst onlineindhold, for slet ikke at tale om tvivlsomt indhold. Internettjenesteudbydere og organisationer som Internet Watch Foundation i Det Forenede Kongerige og det europæisk baserede INHOPE arbejder virkelig godt sammen om bekæmpelsen af de problemer, der findes med noget af onlineindholdet, og om hvordan mindreårige over hele Europa får adgang til det.

Der er dog problemer. Grooming blev nævnt af ordføreren. Der findes ikke nogen fælles definition på dette i Europa, og det er endnu heller ikke ulovligt i alle medlemsstater at anvende grooming i forbindelse med børn på den måde, fru Angelilli nævnte. Det er noget, vi bør se nærmere på. Måske kunne fru Reding på et rådsmøde eller to foreslå dette til nogle af de lande, som halter bagefter på området.

Det har været en fornøjelse for mig at arbejde med spørgsmålet i mit udvalg. Vi har udvekslet erfaringer, og det er første gang, jeg hilser en budgetforanstaltning her i Parlamentet velkommen.

Titus Corlăţean, *ordfører for udtalelsen fra Retsudvalget*. – (RO) I lyset af den audiovisuelle sektor, der er under konstant forandring, er vi ikke kun nødt til at uddanne børnene, men skal også informere forældrene og lærerne ordentligt om de risici, børnene udsættes for, og involvere dem i at skabe en situation, hvor onlineinformationstjenesterne kan anvendes i en sikker onlineverden.

På baggrund af udtalelsen fra Retsudvalget har vores mål været at udforme en europæisk strategi til bekæmpelse af onlinegrooming og til beskyttelse af børns psykiske, mentale og moralske integritet, der kan blive berørt af deres adgang til uhensigtsmæssigt indhold via de nye kommunikationsmidler. Vi har anmodet om, at der vedtages et kvalitetsmærke for udbydere af onlinetjenester, så brugerne nemt kan tjekke, hvorvidt en bestemt udbyder er omfattet af en adfærdskodeks, såvel som oprettelse af filtre og effektive alderskontrollsystemer.

Kriminaliteten inden for dette område stoppes ikke af de nationale grænser. Jeg mener, at vi behøver en samordnet tilgang til de forskellige nationale databaser og sikre deres forbindelse til Europol. På nuværende

tidspunkt kan vi heller ikke se bort fra de økonomiske risici, når børnene bruger internettet, og det var derfor, at vi anmodede om, at mobiltelefon tjenesterne blev nævnt specifikt som et område, hvor børn skal beskyttes mod misbrug eller skadevoldende adfærd. Jeg vil gerne slutte med at sige, at vi støtter vedtagelsen af betænkningen og lykønsker ordføreren.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou, *ordfører for udtalelsen fra Udvalget om Kvinders Rettigheder og Ligestilling*. – (EL) Hr. formand, fru kommissær! Jeg synes, at det flerårige fællesskabsprogram til beskyttelse af børn, der bruger internettet og andre kommunikationsteknologier, giver EU et forspring, når det gælder den globale beskyttelse af børn. Det er derfor en lejlighed for os til at lykønske Europa-Parlamentets ordfører, fordi vi også er en del af dette og viser vores bevågenhed.

Fra Udvalget om Kvinders Rettigheder og Ligestillings side lægger vi i vores udtalelse særlig vægt på, at der altid skal tages hensyn til det enkelte køns særegenheder, begge køns deltagelse, viden og anvendelse af de nye teknologier og den særlige beskyttelse, som det enkelte køn har behov for, og beskyttelse mod farer, der varierer fra køn til køn, fra drenge til piger, og som skal fastslås og analyseres separat.

Vi henviser også til beskyttelsen af sårbare grupper, af sårbare børn, der er i fare for at blive udsat for seksuelt misbrug, chikane og trusler.

Et andet område, vi fremhæver, er oplysninger til forældre, omsorgspersoner og lærere, uanset hvem de måtte være. Vi understreger også behovet for forskning i bedre børnebeskyttelse. Vi ved naturligvis, at De har gennemført en konsekvensanalyse og holdt en offentlige høring om spørgsmålet. Forskningen skal dog fortsætte og være særlig opmærksom på kønsforskellene.

Vi vil også gerne understrege behovet for at udvikle iværksætterånden, der skal overvinde hindringer og farer, tage hånd om farerne og fortsætte, så vi får et Europa, der står stærkt udviklingsmæssigt, og som beskytter sine borgere.

Csaba Sógor, *for PPE-DE-Gruppen*. – (HU) Mange tak, hr. formand! Betænkningen var skræddersyet til mig, eftersom alle mine fire børn surfer på nettet, og fordi jeg dagligt står over for disse bekymringer. EU's medlemsstater gør meget for at gøre internettet mere børnevenligt, og vi må ikke glemme, at Kommissionen allerede i 1999 lancerede et "Safer Internet Plus-program", som stadig er i kraft i dag. Som vi hørte, er programmet rettet mod bekæmpelsen af skadevoldende og ulovligt indhold, og det lægger stor vægt på den øgede bevågenhed om anvendelsen af internettet og på at fremme udviklingen af en sikker onlineverden. I forlængelse af det, der allerede er blevet sagt, kunne jeg godt tænke mig at tilføje, at der mellem 2001 og 2007 forsvandt 20 000 børn, hvoraf 500 er blevet fundet.

Blandt de anførte opgaver vil jeg gerne understrege bekæmpelsen af ulovligt indhold og af skadevoldende onlineadfærd. På dette område er der store mangler. F.eks. er det ikke alle EU's medlemsstater, der har en hotline, hvor man øjeblikkeligt kan anmelde ethvert ulovligt indhold, man falder over, eller hvis man opdager websteder, som forsøger at lokke børn.

Den anden vigtige ting, vi ikke må glemme, er, at indførelsen af en videnbase vil kræve et større og mere effektivt samarbejde mellem medlemsstaterne. Det er ikke tilfældigt, at programmet afsætter næsten halvdelen af de 55 mio. EUR til at øge bevidstheden af offentligheden, eftersom det er bedre at forebygge end at helbrede. Under alle omstændigheder bruger de retshåndhævende myndigheder al deres tid på at spore kriminelle, uanset om vi taler om softwarerelateret kriminalitet eller andre former for kriminalitet. Det er netop derfor, at vi gerne vil henlede medlemsstaternes opmærksomhed på den kendsgerning, at de kunne afsætte egne midler, ud over EU's 55 mio. EUR, og at de kunne samarbejde mere effektivt om gennemførelsen af det program, der fastlægges i betænkningen. Gruppen for Det Europæiske Folkeparti (Kristelige Demokrater) og De Europæiske Demokrater støtter vedtagelsen af betænkningen. Mange tak.

Iliana Malinova Iotova, *for PSE-Gruppen* – (BG) Mange tak, hr. formand, mine damer og herrer! Fru Angelilli, jeg vil gerne takke Dem for og lykønske Dem på det varmeste med Deres betænkning. I dag, hvor den globale finanskriser er i fokus, er det godt, at vi giver den al vores opmærksomhed. Men spørgsmålet om it-kriminalitet begået mod børn er på en eller anden måde blevet skubbet i baggrunden, selv om vi er klar over, at vi når som helst kan stå over for en sand pandemi af ulovligt indhold på internettet. Så sent som i dag har BBC offentliggjort en undersøgelse, den har gennemført, som viser, at tre ud af fire børn har været inde på websider med skadevoldende indhold. Betænkningen slår ikke kun alarm, men kommer også med en række idéer til, hvordan man kan bekæmpe det ulovlige indhold på nettet. Jeg arbejdede med spørgsmålet som skyggeordfører. I sidste uge arrangerede jeg et rundbordsmøde hjemme i Bulgarien. Der deltog repræsentanter fra politiet,

ngo'er, Agenturet for beskyttelse af børn samt mobiltelefonoperatører og -udbydere. Mødets emne var denne betænkning.

Vi havde en oprigtig og detaljeret diskussion, som nåede frem til en række konklusioner. For det første, at der er brug for at gøre en stor indsats for at oplyse om alvoren og realiteten af dette problem i hele Europa. Desværre er det et problem, som vi ofte ikke er bevidste om. For det andet bør opdragelsen af børnene starte i familien og i skolen, hvilket til gengæld skaber et behov for særlig vejledning til forældrene og lærerne. Individuelle tiltag er dømt til at mislykkes. Det er meget vigtigt med samordnet aktion, informationsudveksling, etablering af en database og internationalt samarbejde. Mange af de institutioner, jeg nævnte, opfordrede Kommissionen til at anbefale medlemsstaterne at øge de nationale strafferammer for distribution, udvikling og handel med skadevoldende og ulovligt indhold. De anbefalede også, at der fastsættes et europæisk retsgrundlag for straffesager.

Fra nu af bør der ske en større udbredelse af kendskabet til programmet blandt de europæiske institutioner og borgere. Det er også yderst vigtigt at blive ved med at oprette hotlines. Det er ligeledes meget vigtigt for os at samarbejde med politimyndighederne om etablering af denne database. Der er brug for et børnevenligt fælles mærke, der kan hjælpe forældre og børn med at genkende de sikre sider. Jeg er overbevist om, at programmet vil fortsætte efter 2014, og at der vil komme yderligere programmer i EU.

Ewa Tomaszewska, for UEN-Gruppen. – (PL) Hr. formand! Friheden til at anvende internettet, mobiltelefoner og andre former for kommunikationsteknologi er meget værdifuld for de voksne, men kan være skadeligt for børnene, for sidstnævnte er ikke fuldt modne og mangler den nødvendige ekspertise. Internettet er et utroligt nyttigt værktøj for os alle, men det er imidlertid blevet udnyttet til at lave sider for udveksling af pædofilt og pornografisk materiale, og det bruges også til at komme i kontakt med de mindreårige. Det samme er tilfældet med mobiltelefoni.

Andre mindre ekstreme aktiviteter kan også være skadevoldende. Reklamer for usunde fødevarer på tv og internet, som er målrettet børnene, har en negativ indflydelse på deres helbred. Det kan også føre til stridigheder i familien og resultere i uhensigtsmæssige spisevaner hos peer-grupper. Europa-Parlamentet drøftede for nylig spørgsmålet om fedme og overvægt hos børn. Når et barn tilbringer mange timer dagligt foran en computer- eller fjernsynsskærm, reducerer det barnets fysiske aktivitet, og det går ud over hans eller hendes fysiske udvikling. I gennemsnit tilbringer børn tre timer om dagen på denne måde, men der er faktisk mange, der tilbringer endnu længere tid foran en skærm. Den aggressive adfærd, der ses i tv-programmerne, har en negativ psykologisk effekt på børnene.

Det er derfor meget vigtigt at gennemføre programmet, der har til formål at sikre en ansvarlig brug blandt børn og unge af de nye kommunikationsteknologier. Jeg lykønsker ordføreren og Kommissionen, fordi de har taget fat på spørgsmålet.

Irena Belohorská (NI). – (SK) Hr. formand! Som en af medordførerne for betænkningen om børns rettigheder glæder jeg mig over, at vi nu her i Parlamentet drøfter et forslag om beskyttelse af børn, der bruger internettet og andre kommunikationsteknologier. Internettet er et klassisk eksempel på noget, som folk virkelig kan have stor gavn af, men som også kan være skadeligt for samfundet, når det udnyttes af kriminelle.

Hver eneste dag hører vi om børn, der bliver lokket og misbrugt via internettet og ført ud i prostitution, pædofili og pornografi. Vi har derfor alle en forpligtelse til, naturligvis først og fremmest forældrene, at forklare børnene de regler, der gælder for brug og ikke misbrug af internettet, samt om de risici, det indebærer. Børn bliver tiltrukket af computere fra de ganske små. Vi voksne misunder dem ofte deres tekniske evner, men i deres barnlige naivitet kan de let blive misbrugt.

Jeg er taknemmelig for, at Europa-Parlamentet prioriterer denne slags aktiviteter, og jeg støtter en fremskyndelse af det foreslåede program, så gennemførelsen kan starte til januar 2009.

Inger Segelström (PSE). – (SV) Hr. formand! Jeg vil begynde med at takke fru Angelilli for en konstruktiv betænkning, hvori hun følger op på børnestrategien. I sidste uge forelagde jeg en betænkning om unge og medierne – en større undersøgelse af unges medievaner, hvori vi også diskuterede forældrenes synspunkter. Det nye er, at de fleste unge i Sverige har deres egen computer på deres værelse, og at fjernsynet er blevet smidt ud.

Der er stor forskel på piger og drenge, når det drejer sig om, hvad de bruger internettet til. Pigerne chatter, indgår i fællesskaber og sender tekstbeskeder, mens drengene spiller computerspil. Pigerne bliver kontaktet

med henblik på seksuelle kontakter. Færre piger kommer i kontakt med pornosider, end de gjorde en gang, og de misbilliger porno på nettet. I virkeligheden er det meget få, der møder fremmede uden for internettet.

Dagens unge mennesker har et sundt syn på medierne, men nogle af de unges store forbrug bekymrer såvel forældrene som os som politikere. Denne særlige gruppe af unge bør involveres i de kommende fællesskabsprogrammer. Vi har defineret en person med et højt forbrug, som en person, der bruger et specifikt medie i mere end tre timer om dagen. Det gælder ca. otte til ni procent af de unge som helhed. I dagens Sverige er det imidlertid 96 % af alle unge og 70 % af de halvstore børn, der har mobiltelefoner, så udviklingen går lynhurtigt. Som medlemmer af Parlamentet er det vores pligt at behandle ulemperne.

Mieczysław Edmund Janowski (UEN). – (PL) Hr. formand! Jeg vil gerne takke fru Angelilli, fordi hun har taget fat på dette meget vigtige spørgsmål. Den foreliggende betænkning er fremragende. Det ville dog være endnu bedre, hvis ikke vi var nødt til at drøfte dette spørgsmål. Det ville være så meget desto bedre, hvis vi ikke var nødt til at tage os af folk, der ønsker at fordærve og udnytte børn til forkastelige formål. Jeg har ingen samvittighedskvaler ved at omtalte sådanne mennesker som djævelskab.

Vi plejer at sige, at vores børn er vores rigdom. Alle rigdomme skal beskyttes mod tyveknegte. Det er sådan, at jeg opfatter aktionen til beskyttelse af børn, der bruger moderne teknologier, i særdeleshed internettet. Der er børn, der tilbringer flere timer om dagen med at surfe på internettet. Disse teknologier er en del af dagliglivet i vore dages verden. De gør det muligt for enkeltpersoner at kommunikere mere effektivt og er meget nyttige i vores dagligdag. De gør f.eks. tingene nemmere inden for områder som forvaltning, videnskab og adgang til kultur og viden. Det er den positive side, som bør støttes og udvikles. Desværre er der også en negativ side, der omfatter misbrug af internettet og de moderne kommunikationsteknologier til at udbrede skadevoldende indhold såsom pornografi, narkotikaafhængighed, satanisme, spil og upassende livsstil.

De pædofile bruger internettet til at udsøge sig deres ofre. Internettet kan sammenlignes med en kniv, der er nyttig til at skære brød med, men som også kan bruges til at forvolde alvorlig psykologisk skade på børn på grund af et modbydeligt indhold. Efter min mening er der brug for flere vigtige foranstaltninger. For det første bør der etableres et system, der gør det muligt at opdage og retsforfølge gerningsmændene bag sådanne handlinger. For det andet burde alle de berørte gøres mere opmærksom på de farer, som internettet, mobiltelefoni, fjernsyn og videospil indebærer. Jeg tænker på børnene, forældrene, lærerne, søndagsskolelærerne og organisationer for unge mennesker, f.eks. spejderbevægelsen. For det tredje er der brug for et bedre samarbejde mellem tilsyns- og opfølgingsmyndighederne inden for området, både i EU og i resten af verden. Når alt kommer til alt, kan de servere, der stiller skadevoldende materiale til rådighed, være placeret i et hvilket som helst land. Endelig bør vores aktioner være af forebyggende og systematisk karakter, og lovovertræderne bør straffes hårdt.

Richard Howitt (PSE). – (EN) Hr. formand! Jeg vil gerne bruge mit indlæg til at opfordre alle EU-landene til at følge den britiske praksis med hotlines, der har beføjelser til at fjerne ulovligt indhold, således at hotlinen, når den opdager og anmelder billeder med misbrug af børn på nettet, øjeblikkeligt kan beordre indholdet fjernet af tjenesteudbyderen eller hostfirmaet. Dette forslag støttes af Internet Watch Foundation, der er beliggende i Oakington i Cambridgeshire i min valgkreds. Jeg vil også gerne takke kommissær Reding for den omtale, hun har givet dem i hele EU.

I vores parlamentariske ændringsforslag 25 opfordrer vi til oprettelse af disse hotlines, og deres nære forbindelse med politiet kan fremme dette mål. Der er brug for hurtige retshåndhævende foranstaltninger for at stoppe sites, der blot flytter servere fra land til land for at undgå at blive opdaget, og for at stoppe det fortsatte misbrug af børn, der finder sted, ikke kun når billederne bliver taget, men også hver gang de bliver set på.

Manolis Mavrommatis (PPE-DE). – (EL) Hr. formand, fru kommissær! Kommissionens forslag om at etablere et europæisk program om beskyttelse af børn, der bruger internettet, har baggrund i den europæiske aktion til fremme af større sikkerhed for mindreårige, der bruger de nye teknologier. Det er et vigtigt skridt fra Kommissionens side.

Den øgede viden inden for it-sektoren har betydet, at børn er mere udsat for farerne i forbindelse med ulovligt og skadevoldende onlineindhold. Jeg glæder mig derfor også over de bestræbelser, som alle har lagt for dagen for at nå Kommissionens mål, nemlig at sikre den størst mulige sikkerhed ved brug af internettet, især børnenes.

Jeg støtter også forslaget fra ordføreren, som jeg lykønsker, om straks at vedtage programmet, så det kan træde i kraft fra den 1. januar 2009. Jeg håber også, at vi får en passende finansiel ramme for perioden fra

2009 til 2013, eftersom den øgede tilstedeværelse af børnepornografi på internettet får alarmen til at ringe og opfordrer os til øjeblikkelig handling.

Anna Záborská (PPE-DE). – (SK) Hr. formand! Jeg lykønsker ordføreren. Vand er godt, men når det ikke er rent, er vi nødt til at filtrere det. Det samme gælder for internettet. Davide-filteret giver adgang til internettet via et sikkert og kontrolleret netværk og beskytter især de unge brugere mod upassende websteder. Det anvender den mest avancerede teknologi og opdateres konstant. Det er meget effektivt. Adgangen blokeres til websteder, der indeholder pornografi, pædofili, voldtægt, satanisme, sort magi m.v. Samtidig angiver det årsagen til blokeringen.

Filteret er også effektivt mod firmaer, der bruger telefonnumre, der opkræver meget høje takster. Davide er beregnet for alle, der ønsker at beskytte deres computer mod usikre websteder. Den adfærdskodeks, vi skal stemme om, kræver, at unge skal være sikret en sikker adgang til internettet. Alt, hvad man skal gøre, er at registrere sig på www.davide.it.

Pál Schmitt (PPE-DE). – (HU) Mange tak, hr. formand, fru kommissær! Internettet, spillekonsoller og computerspil har en masse voldeligt, brutalt og erotisk indhold, og de kan også forårsage afhængighed, søvnløshed, sindsbevægelse og spiseforstyrrelser. De fleste børn er endnu ikke parat til denne type indhold, og der er risiko for, at de vil vokse op som psykologisk forstyrrede, afvigende voksne. Der er ingen tvivl om, at den moderne teknologi gør det muligt at filtrere uønsket indhold fra ved hjælp af softwareapplikationer, ligesom vi har gjort med spam – uønsket mail – og hindre adgangen til skadevoldende websteder på computere, der bruges af børn. Oplysningerne om denne mulighed bør gøres alment kendt blandt forældrene, og computerfabrikanterne bør opfordres til at gøre sådanne programmer tilgængelige som en tvungen komponent i nye computere. Det, der er brug for, er en slags digital miljøbeskyttelse. Det er klart, at der er nogle, der fortolker dette som et forsøg på at begrænse internetfriheden, men efter min mening er det vigtigt at beskytte vores børns mentale sundhed og værdighed. Mange tak.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Hr. formand! Antallet af europæere, der er koblet på internettet, stiger eksponentielt. Børnene tilbringer mere og mere tid på nettet, og de kriminelle aktiviteter på websteder, der er let tilgængelige for unge mennesker, skyder op som paddehatte med samme fart. I den aktuelle situation, hvor Interpol's database har registreret mere end 500 000 billeder med børnepornografi – halvdelen af børnene har allerede været inde på pornografiske websteder på et givet tidspunkt, mens kun 4 % af forældrene end indrømmer, at der er mulighed for, at deres børn gør noget sådant – er jeg bekymret for, at budgettet til internetsikkerhed er for lille. Der er brug for at investere i udvikling af computersystemer, der effektivt vil fjerne sådanne ting ved roden. EU bør i denne forbindelse slå kræfterne sammen med USA og Japan. De meget forskellige projekter, vi har set hidtil, skal erstattes af foranstaltninger rettet mod børn, forældre, skoler, telekommunikationsoperatører, regeringsorganer, ngo'er m.v. Derudover glæder jeg mig over netværket af hotlines, hvor bekymrede borgere og forældre kan anmelde skadevoldende internetindhold. Den Tjekkiske Republik har f.eks. en sådan hotline, der drives af Naše dítě, der er en ngo.

Jim Allister (NI). – (EN) Hr. formand! Det er en ulykkelig realitet, at de vidunderlige muligheder, som internettet giver os alle, direkte proportionelt har forøget den moralske, psykiske og sociale fare for vores børn og unge i hele verden.

Betænkningen fokuserer meget rigtigt på, hvad vi kan gøre for at hindre misbrug af internettet, især med hensyn til børnepornografi, onlinegrooming og opfordringer til selvskadende adfærd, og et af de mest skræmmende eksempler herpå er websteder som rent faktisk opfordrer til selvmord.

Jeg er sikker på, at Safer Internet-programmet vil forstå at tackle disse problemer med succes. For mig er der tre centrale spørgsmål. For det første skal vi forbedre muligheden for et effektivt politisamarbejde, og jeg synes, at vi skal støtte etableringen af en europæisk database for børnepornografiske billeder. For det andet skal vi sikre en bedre sporbarhed af de finansielle bevægelser, der er knyttet til børnepornografi, og for det tredje skal vi sørge for et avanceret sikkerhedsmærke, så forældrene kan have tiltro til, hvad det er sikkert for deres børn at se på.

Miroslav Mikolášik (PPE-DE). – (SK) Hr. formand! Der er et par ting, jeg gerne vil sige om betænkningen. Den nævner farer såsom trusler, børnepornografi, internetgrooming, intimidation, spredning af racistisk indhold og opfordringer til selvskadende adfærd. Jeg er sikker på, at internettet er en af de største tekniske landvindinger i det 20. århundrede, men det kan samtidig berøve børn glæden ved ren og oprigtig kærlighed og etableringen af naturlige forhold. I de forskellige internetbaserede chattjenester er de, der ikke bruger vulgære udtryk, og som ikke praler med deres seksuelle bedrifter, definitivt "out".

Jeg vil gerne komme nærmere ind på de forfærdelige statistikker om børnemisbrug via internettet. Som et medlem af Parlamentet, for hvem familieværdderne er meget vigtige, vil jeg gerne understrege, at internettet er en af de måder, hvorpå samfundet kan berøve børnene deres uskyld. Jeg vil gerne påpege behovet for større ansvarlighed, og ansvarlighed er det nøgleord, som både internettjenesteudbydere og forældre skal påtage sig for at beskytte børnene mod at få adgang til indhold, som kunne skade deres naturlige udvikling.

Viviane Reding, medlem af Kommissionen. – (EN) Hr. formand! Jeg er helt enig i alt det, der er blevet sagt her i Parlamentet, og jeg takker parlamentsmedlemmerne, fordi de ikke alene har holdt denne forhandling, men fordi de har taget forhandlingen med hjem til deres vælgere og til folk i de områder, hvor de er aktive, for jeg mener, at det grundlæggende problem er, at de voksne ikke ved nok.

Børn har ofte meget god forstand på at håndtere de nye teknologier, og det er første gang i menneskehedens historie, at børn ved mere end forældrene, lærerne og de voksne. Så vi er virkelig nødt til at give forældrene, lærerne og de voksne mere viden på dette område, og efter min mening er det et fælles ansvar for alle dele af samfundet, ikke kun for politikerne, men også ngo'erne og ikke mindst internettjenesteudbydere. Jeg glæder mig f.eks. også over, at mobiltelefonindustrien har undertegnet en fælles hensigtserklæring om at informere forældrene og hindre, at der kommer skadevoldende indhold på 3G-telefonerne.

Det netværk af hotlines, vi har etableret med vores Safer Internet-program, er meget vigtigt, og det fungerer perfekt i de fleste medlemsstater. Som svar på spørgsmålet fra et ungarsk medlem af Parlamentet kan jeg sige, at den ungarske hotline vil blive genstartet i 2009. Der er kun to medlemsstater, der endnu ikke har en hotline, og én medlemsstat, der overlader disse problemer til politiet. Derfor kan vi allerede i dag sige, at Safer Internet-programmet har en meget positiv virkning. Personligt ville jeg ønske, at disse hotlines var bedre kendt. De er allerede alment kendt i mange lande, men ikke i alle. De kan derfor som medlem af Parlamentet hjælpe til med at udbrede kendskabet til disse hotlines ved hjælp af mange forskellige aktiviteter. Jeg ville virkelig være Dem meget taknemmelig, og det tror jeg også, at forældrene og børnene ville være.

Der var nogle spørgsmål om straffesager i EU. Her er jeg nødt til at fortælle Dem, at det ville være rigtig godt, hvis alle medlemsstaterne ratificerede konventionen om cyberkriminalitet. Jeg kan også fortælle Dem, at indenrigs- og justitsministrene under ledelse af min ven, kommissær Barrot, arbejder med alle disse spørgsmål, herunder spørgsmålet om grooming, som hr. Barrot om kort tid vil forelægge et forslag om. Jeg kan også forsikre Dem, at det internationale politisamarbejde og samarbejdet om retshåndhævelse er godt på vej. Så tingene går her i den rigtige retning.

Hvad angår spørgsmålet om filtre til uønsket indhold, er det endnu en gang et spørgsmål om at informere forældrene. De fleste forældre ved ikke, at der findes filtre, og at de har mulighed for at bruge disse filtre. Det er derfor, at jeg har anmodet internettjenesteudbydere om, at de, når de indgår kontrakter med forældre, reelt informerer dem om de muligheder, de har for at hindre dette indhold i at nå deres børn.

Det vedrører de meget unge børn. Når det drejer sig om de unge, skal vi naturligvis give børnene selv mere viden, og det er derfor, jeg mener, at det bedste, vi kan gøre, er at oplyse dem, så de selv kan undgå at gå i fælden, for vi kan ikke stille en politimand bag ved hvert eneste barn – det er virkelig ikke muligt. Men børnene har meget god forstand på, hvad der er positivt indhold, og hvad der ikke er positivt indhold. Så jeg tror, at vi med Safer Internet-programmet kan styrke børnenes egen viden, udover at informere forældrene og lærerne. Det bliver vores pligt i de næste måneder og år, og hvis alle deltager heri, vil det være den bedste løsning på problemet.

Jeg takker ordføreren og alle parlamentsmedlemmerne, som hjælper med at gøre internettet til et sikkert sted for vores børn.

Roberta Angelilli, ordfører. – (IT) Hr. formand, mine damer og herrer! Jeg vil gerne takke kommissæren. Hun har givet os nogle vigtige tilsagn, herunder den kendsgerning, at Kommissionen og kommissær Barrot har til hensigt at finde en juridisk bindende definition på "grooming", en fælles definition for alle medlemsstaterne. Efter min mening er det en meget vigtig målsætning.

Jeg tror selvfølgelig ikke, at dette program kan løse alle problemerne, ikke mindst fordi det kun er et program, der naturligvis har sine retslige og budgetmæssige begrænsninger. Når det er sagt, fremgår det klart af forhandlingen, at Europa-Parlamentet ønsker at tage aktiv del i bekæmpelsen af skadevoldende onlineindhold. Når det gælder fremtiden, er målet også at forbedre koordineringen af aktioner mod dette indhold på europæisk plan og gøre de mest succesfulde bedste praksisser og foranstaltninger tilgængelige og dele oplysninger og metoder. Efter min opfattelse bør det internationale samarbejde hele tiden øges inden for denne sektor, der

som nævnt af andre medlemmer ikke kender til grænser. Vi er derfor nødt til at gå videre med tidstro deling af data og information.

Parlamentet ønsker at være på forkant med dette område. Vi har mange forslag, hvoraf nogle er blevet nævnt af mine kolleger, f.eks. forslaget om et børnevenligt mærke, den rolle, som hotlines skal spille, og samarbejde mellem politistyrkerne for at forhindre og bekæmpe misbrug på nettet, men også behovet for, at mobiltelefonoperatørerne og tjenesteudbydere gennemfører selvregulerende initiativer. Derudover mener jeg, at vi er nødt til at arbejde sammen for at spore de finansielle transaktioner, der er forbundet med udvekslingen af børnepornografiske billeder.

Jeg er enig med kommissæren i, at oplysnings- og uddannelseskampagner, der ikke kun er rettet mod børnene, men også mod de voksne, forældrene og lærerne, og ikke med det formål at kriminalisere de nye teknologier – for de er af vital betydning – er vigtige for Europas børn.

Formanden. – Forhandlingen er afsluttet.

Afstemningen finder sted på onsdag.

Skriftlige erklæringer (artikel 142)

Cristian Silviu Buşoi (ALDE), skriftlig. – (RO) Jeg glæder mig over dette initiativ, der fokuserer på uddannelse af såvel forældre som børn i brugen af internettet for at sikre, at sidstnævnte bliver mindre sårbare over for misbrug på nettet. Jeg synes, at det er en god idé at producere uddannelsesmateriale på skolerne, men jeg tror, at det ville være nyttigt at sørge for programmer, der er tilpasset de forskellige aldersgrupper. Man kan trods alt ikke forklare tingene på samme måde for en seks- eller en syvårig som for en 16-årig teenager.

Jeg mener også, at det er nødvendigt at udvikle mere effektive filtreringsteknologier, da man ganske ofte modtager spam i sin mailboks, der indeholder pornografisk materiale, som er let tilgængeligt for børn med en e-mail-konto. Der er brug for en yderligere indsats for at kontrollere alderen hos de personer, der får adgang til sider med pornografisk indhold, da det er meget nemt for mindreårige at få adgang til denne slags websteder.

Endelig støtter jeg initiativet, der opfordrer til internationalt samarbejde på området. Det bedste ville stadig være at nå frem til en overordnet aftale, især med hensyn til at mærke websteder med udsagnet "indholdet er sikkert for børn", eftersom et meget stort antal websteder, der er skadelige for børn, hostes af domæner, som ikke administreres af organisationer fra EU.

Zita Gurmai (PSE), skriftlig. – (HU) Etableringen af et flerårigt fællesskabsprogram til beskyttelse af børn, der bruger internettet og andre moderne kommunikationsteknologier, er efter min mening af afgørende betydning og helt uundværligt, da det er i vores fælles samfundsmæssige interesse at bruge alle de forhåndenværende midler til at beskytte vores børn mod skadevoldende og farligt indhold.

Initiativerne vil, ud over den kendsgerning, at de først og fremmest har til formål at beskytte børnene, have en multiplikatoreffekt, da de også vil fremme en øget internetsikkerhed. For at nå disse mål er der brug for samarbejde fra forældrene, skolerne, tjenesteudbydere, de offentlige myndigheder og foreninger, for det er kun, hvis vi alle arbejder sammen, at vi bliver i stand til at tage effektive skridt til at beskytte vores børn.

I kampen mod det skadevoldende indhold er de foranstaltninger, som medlemsstaterne har vedtaget, også af stor betydning, f.eks. oprettelsen af nationale kontaktpunkter og et effektivt samarbejde mellem disse. Jeg synes, at det er vigtigt at etablere effektive metoder og mekanismer, der omfatter information, bistand via en hotline, øjeblikkelig handling, forebyggelse, oprettelse af en database med erfaringer og bedste praksis samt løbende monitorering.

Edit Herczog (PSE), skriftlig. – (HU) Hr. formand, mine damer og herrer! Vi skal lige til at vedtage en ny beslutning om beskyttelse af børn. Som mor glæder jeg mig over initiativet og er enig i, at børn skal beskyttes mod ulovligt indhold på internettet og i andre fora, der er målrettet dem, samt mod indhold, der på anden måde bringer deres udvikling i fare.

Ud over de ovennævnte målsætninger er jeg overbevist om, at vi ikke vil få succes, hvis vi udelukkende forsøger at beskytte børnene ved at forsøge at udelukke pornografisk eller ulovligt indhold fra deres omgivelser. Selv om det ville være ideelt, hvis vi kunne gøre det, er det umuligt. Det er derfor, at jeg ud over forebyggelse mener, at det er vigtigt, at børnene lærer, hvad de skal gøre, hvis de modtager denne slags anmodninger, eller hvis de udsættes for sådanne påvirkninger.

Vi skal gøre dem opmærksom på, at de kan søge hjælp, og at denne hjælp reelt findes og er tilgængelig. Vi er nødt til at forberede alle børn på, at de kan blive udsat for sådan en hændelse, ligesom vi lærer dem, at de ikke må sætte sig ind i en bil, de ikke kender, eller tage imod slik fra fremmede. Denne slags forberedelse er det nære miljøes hovedansvar, dvs. forældrene, familien og skolen. Det forslag, vi nu skal stemme om, er særlig vigtigt, men det kan kun blive effektivt, hvis det går hånd i hånd med bestræbelser på at beskytte barnets omgivelser.

Livia Járóka (PPE-DE), skriftlig. – (HU) Jeg vil gerne lykønske min kollega, Roberta Angelilli, med hendes betænkning om beskyttelse af børn, der bruger internettet og andre kommunikationsteknologier, og som gør opmærksom på en ret alvorlig og voksende fare. Ved hjælp af stadig mere bredt tilgængelige nye teknologier og computerfærdigheder bliver vores børn i større og større omfang udsat for fare for mobning, børnepornografi, trusler og opfordringer til racisme. Vi hører om et voksende antal tilfælde, hvor kriminelle udnytter internettets chattjenester til at fange deres uforberedte, mindreårige ofre og vinde deres tillid med det formål at udnytte dem seksuelt.

De skræmmende data tyder på, at de nye farer, der er fulgt i kølvandet på den teknologiske revolution, skal håndteres ved hjælp af en harmoniseret EU-handlingsplan, der er i stand til at tackle alle problemets mange aspekter, med inddragelse af børnene, familierne, skolerne og lærerne og i samarbejde med kommunikationssektorens operatører og de retshåndhævende myndigheder. Kommissionens flerårige fællesskabsprogram skal indeholde foranstaltninger til at bekæmpe det desværre stadig mere udbredte ulovlige og skadevoldende indhold på internettet, på den ene side ved at øge bevidstgørelsen og på den anden side i form af mere effektiv og koordineret brug af de strafferetlige instrumenter, der er til rådighed i de enkelte medlemsstater. Derudover skal lærerne, omsorgspersonerne og først og fremmest forældrene gøres opmærksom på de nye kommunikationsteknologiers skjulte farer. Jeg er sikker på, at Parlamentet – i overensstemmelse med mine kollegaers ønsker – vil vedtage forslaget snarest muligt, og at det nye program kan blive iværksat til januar.

Katalin Lévai (PSE), skriftlig. – (HU) I henhold til Eurobarometer bruger 74 % af de 12- til 15-årige internettet dagligt, og mange af disse unge udsættes for pornografiske billeder. Ifølge Internet Watch Foundations undersøgelse er forekomsten af misbrug af børn på internettet steget med 16 % i de seneste år. Disse data viser klart, at onlinesikkerheden for børnene kun kan opnås ved hjælp af en tilgang på flere niveauer, som omfatter børnene, familierne, skolerne, operatørerne inden for telekommunikationssektoren, herunder internettjenesteudbydere, og retsvæsenet.

Jeg synes, at forebyggelse skal spille en nøglerolle, når det drejer sig om at beskytte børnene på internettet. Jeg synes, at det er vigtigt, at der bliver krav om en særlig tilladelse til at drive og få adgang til websteder med pornografi, vold og andet indhold, der skader børnenes udvikling. Da det i visse lande er en veletableret praksis – med retsmyndighedernes billigelse – at blokere adgangen til websider med pædofilt indhold på nationale og udenlandske servere, og eftersom landenes nuværende retsgrundlag som helhed gør det muligt at fjerne et sådant indhold, opfordrer jeg medlemsstaternes retsmyndigheder til at tage de nødvendige skridt til at blokere sådanne websteder. Det bør desuden overvejes, om vi ikke burde anse såvel oprettelsen af sådanne websteder, som det at kigge på dem, for en forbrydelse.

I forebyggelsesøjemed er der brug for passende uddannelse og vidtgående information. Børnene skal udstyres med den nødvendige viden, så de bliver i stand til at bruge en vifte af redskaber til at identificere mulige misbrugere og forsvare sig selv i mod dem.

Roxana Plumb (PSE), skriftlig. – (RO) Nu til dags tilbyder internettet en verden fuld af information og underholdning, men også et miljø, der er yderst farligt for børn. Det er derfor, at jeg mener, at det er absolut nødvendigt at iværksætte Safer Internet-programmet for at beskytte børn, der bruger internettet og nye teknologier.

Programmets succes vil afhænge af den måde, som finansieringen på 55 mio. EUR bliver brugt, men det afhænger også af, hvor stor succes vi får med at kombinere de tekniske og uddannelsesmæssige aspekter. Undersøgelser viser, at anvendelse af en softwareapplikation til at filtrere de farer, som børnene er udsat for, beskytter 90 % af børnene, mens forældrene og de umiddelbare omsorgspersoner er ansvarlige for at beskytte de sidste 10 %. De skal forklare de mindreårige, at de ikke må aftale at mødes med en fremmed fra internettet, at de ikke må besvare beskeder med et obscønt indhold, og at de ikke må give fremmede oplysninger og fotografier af personlig karakter.

Den model, der anvendes inden for den visuelle massemediesektor, hvor tv-kanalerne nævner den tilladte minimumsalder for at se en film eller et program, bør også tilpasses til onlinemedierne. Et første skridt til at

beskytte børnene mod ulovligt indhold på internettet ville være eksplicit at mærke websteder som "velegnet for børn".

Bogusław Rogalski (UEN), skriftlig. – (PL) Programmet til beskyttelse af børn, der bruger internet og nye teknologier, er en af de grundlæggende former for beskyttelse af børn, der med udbredelsen af teknologi og det øgede kendskab til brugen af computere i øjeblikket er udsat for fare på grund af ulovligt indhold og skadevoldende adfærd såsom børnepornografi, mobning, "grooming" og forførelse gennem internettet.

Ifølge statistikkerne bruger over 70 % af de unge mellem 12 og 15 år internettet i ca. tre timer hver dag. Desværre har de fleste af disse unge mennesker set billeder af pornografisk art. Det stigende antal internetsteder, der indeholder pornografi, og den stadig lavere gennemsnitsalder for børn, som bliver ofre for denne proces, giver også anledning til bekymring.

En flersporet tilgang er den eneste måde, hvorpå sikkerheden for børn kan øges i forbindelse med internettet. Dette bredt baserede program skal involvere børn, deres familier, skoler, kommunikationsoperatører, leverandører af internettjenester og andre institutioner. En vigtig rolle i bekæmpelsen af skadevoldende adfærd på internettet bør spilles af hotlines, der indsamler information om ulovligt indhold. Børn bør undervises i, hvordan de undgår farlig adfærd på internettet. Forældre og lærere bør deltage i undervisning om computerbrug for at mindske generationskløften i forbindelse med nye teknologier og sikre, at farerne kan bekæmpes mere effektivt.

Katrin Saks (PSE), skriftlig. – (ET) I takt med at internettet vinder stadig større indpas i hverdagen, har nutidens børn en stadig større risiko for at blive ofre for misbrug, kontakt med seksuelle formål eller mobning osv. i et webmiljø.

Ifølge den EU Kids Online-rapport, der blev offentliggjort for nylig, har 68 % af børnene i mit land, Estland, adgang til internettet hjemmefra. Det er et af de højeste tal i Europa og svarer til tal for Danmark, Belgien, Sverige og Det Forenede Kongerige.

Høj internetadgang bør ikke automatisk betyde, at der er en større risiko for at opleve mobning eller ubehageligt materiale, men af alle de lande, der er blevet undersøgt, ligger Estland i den gruppe, som har den højeste internetadgang sammen med Nederlandene og Det Forenede Kongerige.

Der er mange ligheder i Europa – halvdelen af alle børn afslører oplysninger om sig selv, fire ud af 10 kommer i kontakt med pornografisk materiale, en tredjedel støder på voldeligt materiale, mange modtager uopfordrede kommentarer af seksuel art, og hele 9 % mødes rent fysisk med mennesker, som de har mødt på internettet. 15-20 % af de europæiske unge har været udsat for mobning på internettet. I Estland er dette tal endnu højere, nemlig 31 % (mellem seks og 14 år).

Jeg synes, vi skal rette større opmærksomhed mod sådanne spørgsmål, især i medlemsstater som Estland, hvor børn i stadig højere grad bruger internettet til daglig. Der er naturligvis positive sider ved brugen af internettet. Vi må imidlertid være mere opmærksomme på de farer, der er forbundet hermed.

Toomas Savi (ALDE), skriftlig. – (EN) I sin betænkning fokuserer Roberta Angelilli meget på pornografi på internettet, som er tilgængeligt for børn, men der er et andet problem, som giver anledning til endnu større bekymring. Det er vold. Pornografisk materiale kan være foruroligende, men det kan virkelig tilskynde unge til at begå tankeløse handlinger, hvis de ser meget levende billeder af vold mod andre eller endog af selvpåført skade. Tænk bare på alle de tilfælde af forskelsbehandling af og vold mod minoritetsunge, eller tænk på skoleskyderierne.

For ganske nylig var der to skoleskyderier i Finland – meget tæt på min valgkreds, Estland. Det blev bemærket, at gerningsmanden uploadede voldeligt materiale på internettet, lige før han begik den afskyelige handling. Det materiale var tilgængeligt for andre forstyrrede unge, og vi har ingen idé om, hvad der bliver det næste.

Jeg mener, at EU bør træffe alvorlige foranstaltninger til at stoppe den slags fremme af vold uden dog at begrænse folks ytringsfrihed. Hvert menneskeliv skal værdsættes, og når vores unge har brug for hjælp eller vejledning, skal vi sørge for det. Vi har ikke råd til at ødelægge eller spilde de unges liv, da de er Europas fremtid.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE), skriftlig. – (PL) Den aktuelle situation er, at unge mennesker som regel er dygtigere til at bruge nye teknologier end den ældre generation. Internettet rummer ingen hemmeligheder for børn og unge, der som regel er bedre informeret end deres forældre om, hvordan det fungerer. Samtidig er det imidlertid børn og unge, som er mest udsat for psykologisk vold på internettet.

Ifølge data, som blev indsamlet i en kampagne om børns brug af internettet, har halvdelen af alle polakker, der bruger internettet, været udsat for fornærmelser, ydmygelser og trusler på nettet.

Situationen er endnu mere alvorlig, når det drejer sig om børn. Over 70 % af de unge internetbrugere har set pornografisk eller erotisk materiale på nettet, og over halvdelen af dem har set grusomme og voldelige scener.

Det skal dog understreges, at et stort flertal af disse unge mennesker faldt over dette materiale tilfældigt og ikke bevidst gik ind på de pågældende websteder. Kun 12 % af børnene indrømmede, at de søgte efter den slags websteder.

Jeg citerer disse statistikker for Parlamentet og bruger mit eget land som eksempel for at gøre medlemmerne opmærksomme på alvoren af den fare, vores yngste borgere er udsat for.

Jeg mener derfor, at det planlagte program til beskyttelse af børn absolut skal gennemføres.

Silvia-Adriana Țicău (PSE), skriftlig. – (RO) Børn bruger i stadig stigende grad internettet til at kommunikere, finde information, få adgang til viden og som fritidsbeskæftigelse. Børnene og deres familier skal være opmærksomme på risiciene i den forbindelse, og de skal frem for alt overholde visse regler, der kan beskytte dem, når de bruger internettet.

Internettet skal fortsat være et åbent, men samtidig sikkert, medie. Programmet for et sikrere internet fortsætter og styrker de tidligere programmer, dvs. "Safer Internet" og "Safer Internet plus". Jeg vil dog gerne gøre opmærksom på, at programmets effektivitet afhænger af, at befolkningens bevidsthed øges og på, hvordan den specifikke lovgivning håndhæves på nationalt plan. Enhver hændelse, hvor et barn eller ungt menneske udsættes for uønskede forespørgsler eller endog mobning på internettet, skal tages alvorligt, indberettes og håndteres på passende vis.

I henhold til en nylig rapport har to tredjedele af de unge modtaget uønskede forespørgsler, mens de var på internettet, og 25 % har set uønsket materiale med uanstændigt indhold. Desværre har mange forældre og lærere stadig ikke føling med de digitale medier og træffer ikke de nødvendige foranstaltninger til at beskytte børnene på internettet. Jeg vil gerne opfordre Kommissionen til sammen med medlemsstaterne at gøre en fælles indsats for at fremme samarbejdet mellem centre, der varetager rapportering af og reaktioner på hændelser i forbindelse med internetsikkerhed.

18. Genopretning af torskebestandene (forhandling)

Formanden. – Næste punkt på dagsordenen er betænkning (A6-0340/2008) af Busk for Fiskeriudvalget om forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 423/2004 for så vidt angår genopretning af torskebestande og om ændring af forordning (EØF) nr. 2847/93 (KOM(2008)0162 – C6-0183/2008 – 2008/0063(CNS))

Niels Busk, ordfører. – (DA) Hr. formand, hr. kommissær, mine damer og herrer! Kommissionen har fremlagt et godt og konstruktivt forslag om ændring af den eksisterende genopretningsplan for torsk i bl.a. Nordsøen, Skagerrak og Kattegat. På trods af den hidtidige genopretningsplan fiskes der fortsat langt flere torsk, end der kommer til ved formering. Det Keltiske Hav er blevet inkluderet i genopretningsplanen, fordi nye evalueringer peger på, at også her er torskebestanden overudnyttet og i en dårlig forfatning.

Formålet med disse ændringer er at sikre, at torskebestandene genoprettes inden for de næste fem til 10 år. Målet skal nås ved at reducere fiskeridødeligheden mellem 10 og 25 % afhængig af bestandens tilstand. Dette suppleres med en regulering af fiskeriindsatsen samt kontrol og inspektionsbestemmelser. Målene skal revideres, så det størst mulige bæredygtige udbytte opnås, også selv om havforholdene ændres som følge af den globale opvarmning. Indsatsforvaltningsordningen skal forenkles. Den er efterhånden blevet så indviklet, at det er nødvendigt med en ny ordning baseret på indsatslofter, som skal forvaltes af medlemsstaterne. De får større handlerum for dermed at opnå en mere effektiv gennemførelse.

Planen skal tilpasses forskellige genopretningsniveauer. Der indgår derfor en moduleret strategi, hvor en justering af fiskeridødeligheden er en funktion af den opnåede genopretning. Indførelse af klare regler, som anvendes, når forskerne ikke kan levere nøjagtige overslag over bestandenes tilstand. Behov for at reducere udsnid ved at introducere nye mekanismer for at tilskynde fiskerne til at deltage i programmer med henblik på at undgå fangst af torsk. Alt i alt ønsker Kommissionen at ændre den nuværende genopretningsplan for torsk, så den bliver mere komplet, så den ajourføres efter den seneste udvikling, og så den bliver enklere, mere effektiv og lettere at gennemføre, kontrollere og overvåge.

TAC'erne: Der indføres nye regler for fastsættelse af tilladte fangstmængder, hvor bestandenes størrelse måles i forhold til henholdsvis minimummængden og målmængden. Ved fastsættelsen af TAC'en skal Rådet endvidere fratrække en mængde torsk svarende til omfanget af den forventede discard beregnet på baggrund af det samlede udtag af torsk. Andre forhold, der bidrager til fiskeridødeligheden, vil også medføre en revolution i det samlede udtag af torsk ved fastsættelse af TAC'en.

Hvert tredje år gennemfører Kommissionens Videnskabelige, Tekniske og Økonomiske Komité for Fiskeri en evaluering af torskebestandens genopretning. Såfremt det viser sig, at udviklingen i bestandene ikke er tilfredsstillende, skal Rådet fastsætte en TAC på et lavere niveau, end hvad der følger af ovennævnte regler, samt en lavere fiskeriindsats.

Som ordfører har jeg fremsat en række ændringer til Kommissionens forslag, og tilsvarende har mine kolleger fremsat nogle ændringsforslag. Det væsentlige er, at referenceårene ændres fra 2005-2007 til 2004-2006, fordi data for året 2007 er så nye, at vi ikke kan være sikre på dem, og derfor er det mest hensigtsmæssigt at bruge de data, som vi kender.

Der tages højde for, at torskebestandene på et tidspunkt genoprettes, hvorfor der ikke blot kan foretages reduktioner, men ændringer. Ordningen med overførsel fra en redskabsgruppe til en anden gøres mere fleksibel, så der kan reageres på eksterne omstændigheder som eksempelvis de stigende brændstofpriser, der selv efter de seneste ugers fald, er på et særdeles højt niveau. De regionale rådgivningsråd skal inddrages så meget som overhovedet muligt. Både fiskere og medlemslande skal tilskyndes til at indføre foranstaltninger, der nedbringer fiskeridødeligheden og reducere udsmid.

Afslutningsvis vil jeg gerne takke det franske formandskab og Kommissionen for et særdeles godt samarbejde.

Joe Borg, medlem af Kommissionen. – (EN) Hr. formand! Jeg vil gerne takke Fiskeriudvalget og navnlig dets ordfører, hr. Busk, for hans grundige og velovervejede betænkning.

Det glæder mig, at Parlamentet deler Kommissionens synspunkter om genopretning af torskebestande. Fiskeridødeligheden er for høj. Forekomsten af torsk er for lav. Selv om der i nogle områder er flere ungfisk i havet end i tidligere år, er det stadig snarere en mulighed end genopretning.

Jeg er også glad for, at Parlamentet er enig i behovet for at inkludere Det Keltiske Hav og i behovet for at nedbringe fiskeridødeligheden betydeligt gennem TAC'er og indsatsreduktioner. Jeg er enig i mange af Parlamentets ændringsforslag, men jeg kan ikke direkte tilslutte mig Parlamentets tekster. Dette skyldes kun, at der allerede findes lignende lovttekster, eller at de er ved at blive udformet i samråd med medlemsstaterne, og jeg ønsker ikke at foregribe resultaterne af de tekniske drøftelser, der er ved at blive indledt.

Og nu til det mere konkrete. Jeg er enig i Parlamentets ændringsforslag 1, 4, 5, 6, 7, 9, 13, 14 og 16. Vedrørende ændringsforslag 2 er jeg enig i princippet, men Kommissionens og Rådets beføjelser er allerede fastlagt i EF-traktaten, og de regionale rådgivende råds rolle er fastlagt i grundforordningens artikel 31.

Om ændringsforslag 3 om reduktion af udsmid: Her har jeg arbejdet på et særskilt initiativ. Parlamentet kender uden tvivl Kommissionens meddelelse fra foråret 2007 om udsmid. Den vil om kort tid blive fulgt op af et forslag til forordning.

Om ændringsforslag 7: Jeg er enig i, at der for bestande i stærkt risikobetonede situationer bør gælde en grænse på 15 % på TAC-forhøjelserne. Men Rådet bør fastholde muligheden for en nedsættelse på over 15 %.

Om ændringsforslag 8: Jeg accepterer, at der f.eks. medtages en henvisning til det antal torsk, som dræbes af sæler, og en vurdering af klimaændringernes indvirkning på torskebestanden, når planen skal revideres.

Om ændringsforslag 10: Der henvises i kapitlet ganske rigtigt til en begrænsning af fiskeriindsatsen. En fastsættelse ville indebære, at fiskeriindsatsen ville blive målt og ikke styret. Derfor kan jeg ikke acceptere ændringsforslaget.

Om ændringsforslag 11: Jeg kan genoverveje referenceværdien for beregning af kW-dage. Medlemsstaterne skal dog inddrages i denne drøftelse.

Om ændringsforslag 12: Teksten til den foreslåede artikel 8a, stk. 3, var ganske rigtigt forvirrende, og vi vil omformulere den for at gøre den klarere.

Om ændringsforslag 15: Forslaget om kapacitetsbegrænsning var for restriktivt og kunne forhindre omorganiseringen af fiskerflådernes aktiviteter. Jeg drøfter stadig med medlemsstaterne, hvordan der kan

skabes en passende grad af fleksibilitet, samtidig med at fiskeriindsatsen ikke øges. Derfor foretrækker jeg at forbedre den eksisterende tekst i stedet for at lade den udgå.

Om ændringsforslag 17: Jeg kan acceptere princippet om indsatsoverførsler med forbehold for en korrektionsfaktor, der afspejler omfanget af torskefangsterne i forskellige sektorer. Men emnet er kompliceret og skal undersøges nærmere.

Om ændringsforslag 18: Af juridiske årsager kan jeg ikke acceptere at lade henvisningen til beslutningsprocessen udgå. Den omtalte procedure er den, som kræves af EF-traktaten.

Tak for Deres opmærksomhed og for Deres konstruktive bidrag til dette forslag.

Cornelis Visser, for PPE-DE-Gruppen. – (NL) Hr. formand! Vi drøfter her i aften Busk-betænkningen om Kommissionens forslag til en hurtigere genopretning af torskebestandene i europæiske farvande. Jeg vil gerne rose ordføreren, hr. Busk, for hans betænkning.

Torsk er en vigtig fiskeart for EU. Mens torsk tidligere indgik som en fast del af kosten og blev spist som erstatning for det dyrere kød, er torsk nu om dage en luksusfisk, som kun er tilgængelig til en høj pris. Lige siden slutningen af 80'erne og begyndelsen af 90'erne har forsyningen af torsk været støt faldende. Bortset fra alle former for naturlige årsager som opvarmningen af Nordsøen og fraværet af hårde vintre, skyldes dette også intensivt torskefiskeri. Det er navnlig denne årsag, Kommissionen gerne vil gøre noget ved med den nye torskegenopretningsplan.

Jeg kan forstå Kommissionens ønske om at forenkle de forordninger, der sigter mod at begrænse torskefiskeriet. Den nuværende forordning er for kompleks og fører til mange forskelle i fortolkningen blandt både fiskere og inspektører. En forenkling vil i det mindste gøre noget ved det problem. Det er nødvendigt, at vi – og det gælder også det nederlandske fiskeri – på EU-niveau fastholder genopretningen af torsk.

Det har taget tid, før de foreslåede foranstaltninger har virket. I over 18 måneder er der foregået en bemærkelsesværdig genopretning af torskebestandene i Nordsøen. Parlamentet – og også jeg selv – vil gerne inddrage fiskeindustrien og de regionale rådgivende råd mere i de foranstaltninger, der træffes. Det vil øge opbakningen i industrien. Så vidt jeg kan se, er de nye regler et skridt i den rigtige retning. Medlemsstaterne kan regulere torskefiskeriet mere effektivt, mens fiskerne langt bedre ved, hvad der er og ikke er tilladt.

Det vil først om fire til seks år vise sig, om de foranstaltninger, vi træffer nu, er effektive. Jeg vil derfor indtrængende opfordre kommissæren til at bruge tid på at vurdere de foranstaltninger, der er truffet, før der udarbejdes nye. Ellers vil fiskerne stå i en umulig situation.

Ole Christensen, for PSE-Gruppen. – (DA) Hr. formand! Jeg vil gerne indlede med at takke ordføreren Niels Busk for et godt samarbejde i forbindelse med udarbejdelsen af betænkningen. Jeg synes, vi er nået frem til et godt resultat. Med vores ændringer vil ordningen blive enklere, mere fleksibel, mere effektiv og mindre bureaukratisk. I revideringen af Kommissionens udspil fremhæver vi bl.a., at torskegenopretningsplanens succes i høj grad afhænger af, at der ikke foregår ulovligt, urapporteret eller ureguleret fiskeri. Kontrol og overvågning er betydningsfulde instrumenter til at sikre, at fiskeribestemmelserne overholdes. Ydermere bør de relevante regionale rådgivende råd i medlemsstaterne samt fiskeindustrien involveres bedre i evaluerings- og beslutningsprocessen, så der i den fremtidige udvikling og udbygning af forvaltningsmekanismerne tages hensyn til regionale særpræg og behov. En effektiv implementering af genopretningsplanen kræver involvering af samtlige berørte parter for at sikre regional legitimitet og regeloverholdelse. I betænkningen understreger vi ligeledes, at genopretningsplanen har store konsekvenser for fiskeriindustrien og den økonomiske og sociale udvikling i lokalsamfundet, hvorfor Kommissionen også, når torskebestanden er væsentligt forbedret, bør genoverveje ordningen med fiskeriindsatsen.

Jim Allister (NI). – (EN) Hr. formand! Kommissionens konstante omkvæd, som også gentages i denne betænkning, er de stadigt faldende torskebestande. Alligevel vil vi i år dumpe døde torsk for 50 mio. EUR i havet i EU. Hvorfor? På grund af vores tåbelige udsmidspolitik. TAC'erne er presset så langt ned, at der skabes massive mængder udsmid. Formentlig en gang udsmid for hver torsk, man beholder. År efter år presser vi TAC'erne ned og øger udsmidet som følge heraf og viderefører således denne selvdestruktive økologisk vanvittige politik.

Uanset om en torsk beholdes eller smides ud, mindsker det biomassen. Sæt TAC'erne op, så tror jeg, udsmidet vil blive reduceret tilsvarende, og at vi vil øge fødevarerforsyningen uden at nedbryde biomassen mere, end vi gør nu gennem udsmid. Dét, mener jeg, er vejen frem sammen med planer med henblik på at undgå fangst af torsk; så kunne der måske komme lidt fornuft i denne politik.

Struan Stevenson (PPE-DE). – (EN) Hr. formand! Jeg må rose min gode ven Niels Busk for hans tapre forsøg med endnu en torskegenopretningsplan. Lige siden jeg blev valgt i 1999, har vi haft en torskegenopretningsplan hvert år.

Med hver torskegenopretningsplan indføres endnu strammere forordninger og endnu skrappe drakoniske foranstaltninger. Fordi vi har at gøre med et blandet fiskeri, hvor torsk fanges sammen med rejer, hvilling og kuller, har vi alle disse udsnidsproblemer, som vi lige har hørt Jim Allister tale om. Jeg er bange for, at jeg i dette tilfælde føler, at hr. Busk efterligner en af sine berømte danske forfædre, Knud den Store, der var konge af Danmark og England i det 10. århundrede og blev berømt for at sidde på sin trone ved havet og befale tidevandet ikke at komme ind. Naturligvis fortæller historien, at han blev meget våd og på et hængende hår undgik at drukne. At prøve at indføre en torskegenopretningsplan – en forvaltningsplan, der skal bidrage til at genoprette torskebestandene – svarer faktisk til at prøve at trodse naturen på samme måde. Vi ved, at Nordsøen er blevet 1,5° varmere som følge af klimaforandringerne, og at det plankton, torskelarverne lever af, har flyttet sig hundredvis af sømil nordpå, og derfor kommer de fleste af de store modne torsk, vi køber i forretningerne overalt i Europa, fra farvandene omkring Norge, Færøerne og Island. Så indtil Nordsøen køler ned igen, vil vi ikke se nogen torskegenopretning, og alle de skrappe forvaltningsplaner, vi ønsker at indføre, vil ikke gøre nogen forskel.

Jeg er derfor begejstret over at høre kommissæren sige her i aften, at han accepterer mit ændringsforslag om i det mindste at se på klimaforandringernes følger for torskegenopretningen og virkningerne af sælernes fødeforbrug af torsk. Vi har nu 170 000 gråsæler i Nordsøen, som hver især spiser 2 t fisk om året – inklusive en masse torsk – og tidligere var det ikke politisk korrekt at tale om nogen form for sæler. Så bare det at se på, hvordan sælerne påvirker torskepopulationen, er efter min mening et meget vigtigt skridt i aften. Jeg beder Parlamentet om at støtte kong Knud og håber, hans betænkning bliver vedtaget.

Zdzisław Kazimierz Chmielewski (PPE-DE). – (PL) Hr. formand! Rådets forordning er endnu et forsøg på at opnå en balance mellem den aktuelle viden om ressourcernes faktiske tilstand og det naturlige ønske om at opfylde forpligtelserne med hensyn til pleje og forvaltning af det europæiske fiskeri. Ordføreren har klart identificeret, hvorledes dette ældgamle dilemma kommer til udtryk i dag. Han har påpeget en klar modsigelse mellem den ædle hensigt om at beskytte ressourcerne og de faktiske muligheder for at fastslå deres tilstand.

Ved denne lejlighed er forordningens forfattere for første gang enige med Den Videnskabelige, Tekniske og Økonomiske Komité for Fiskeri om, at der stadig mangler tilstrækkelig pålidelig information, som fiskerne kan få i form af forståelige udtalelser om TAC. Men samtidig anbefaler EU's institutioner, der utvivlsomt ikke ønsker at blive opfattet som inaktive, at der udarbejdes bestemmelser, som sikrer en ensartet gennemførelse af TAC, skønt man som sagt ved, at dataene er utilstrækkelige. Fiskere, der forventer en kontrol af fiskeriindsatsen, opfatter denne tilgang som urimelig forsigtig og uhensigtsmæssig i forhold til en rationel fiskeripolitik. Jeg har bestræbt mig på at prøve og forstå den besynderlige metodologi, magthaverne anvender på dette område. Ikke desto mindre føler jeg, at det er min pligt at advare ordføreren om de sociale og økonomiske følger af en spredning af fangstbegrænsninger og om irriterende og bureaukratiske restriktioner på fiskernes aktiviteter. Sidstnævnte støtter i stigende grad forskerne med hensyn til at få fastslået den marine biomasses sande tilstand. Polske fiskere har tilsluttet sig den voksende kritik af den primitive database, der i alt for høj grad bygger på skøn. Nu er det måske på tide at tage større hensyn til fiskernes meninger, der er baseret på århundreders viden og en bevidsthed om, at fiskere kun kan overleve, hvis de respekterer havmiljøets interesser.

Avril Doyle (PPE-DE). – (EN) Hr. formand! En hvilken som helst torskegenopretningsplan skal først og fremmest være et incitament for de medlemsstater og fiskere, der bidrager til at reducere fiskeridødelighedskilderne for torsk, og skal for det andet også mindske bifangster og eliminere udsnid – eliminere, ikke nedbringe udsnid – men ingen torskegenopretningsplan vil på nogen måde være troværdig, medmindre den omfatter hele klimaforandringsaspektet i forbindelse med torskens fødeindtagelses- og ynglepladser, som min kollega, hr. Stevenson så smukt formulerede det for lidt siden, og det skal være en vigtig del af enhver torskegenopretningsplan, hvis den skal have nogen troværdighed her og nu.

Jeg er enig i, at det er af allerstørste betydning at mindske bifangster gennem programmer med henblik på at undgå fangst af torsk. Vi bør imidlertid henvise til behovet for at nedbringe bifangster og eliminere udsnid. Det er således afgørende at reducere mængden af torsk, der fanges i nettet (bifangsten) og ikke landes (udsnidet). Ellers er fiskeriet hverken økologisk eller økonomisk bæredygtigt. Irland har foreslået et pilotprojekt for 2009 for nedbringelse af torskeudsnid i vores jomfruhummerfiskeri i en del af Det Keltiske Hav, forhåbentlig med incitamenter til fiskerne og en vigtig rolle til dem i forbindelse med overvågning og

kontrol, som vil være nøglen til en vellykket gennemførelse af projektet. Jeg må imidlertid stille kommissæren et spørgsmål i lyset af det, vores ordfører omtalte som "nye evalueringer", der peger på, at torskebestanden i Det Keltiske Hav er overudnyttet og derfor skal kontrolleres. Ifølge ICES blev der anbefalet en TAC for Det Keltiske Hav for 2009, som viser, at bestanden er stærkere dér end i andre områder, som er omfattet af genopretningsplanen. Skal Det Keltiske Hav inkluderes i en genopretningsplan eller ej? Er det nødvendigt eller ej? Hvilke videnskabsfolk lytter vi til?

Kathy Sinnott (IND/DEM). – (EN) Hr. formand! Jeg vil gerne oplyse kommissæren om, at torsk engang var en af de mest almindelige fisk i de irske farvande og på irske middagsborde. For mine fiskere er fiskeri mere end et job, det er en livsform, en tradition, ja et kald. Mange af mine fiskere udøver blandet fiskeri, og for dem er udsmid mere end et spild og en modsætning, det er en vederstyggelighed.

Vi skal hjælpe fiskerne med at blive udstyret til at fiske mere selektivt med henblik på at beskytte torsken, og samtidig med at vi forhåbentlig reducerer udsmid, skal vi begynde at udnytte det til et godt formål, lande det og give det til hospitaler. Vi skal ikke kun sætte en stopper for udsmid af torsk og andre fisk, vi skal sætte en stopper for skandalen med udsmid af torsk og andre fisk.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Hr. formand! Jeg mener, at de ændringsforslag, hr. Busk har fremsat til den såkaldte torskegenopretningsplan, er afgørende for at gendanne bestandene af denne art til det, de var for år tilbage. Beskyttelse af torskebestandene er den største udfordring for vores fælles fiskeripolitik. Det skal erindres, at torsk sammen med brisling og makrel er en af de arter, som fiskes mest af EU's fiskerflåder. På verdensplan er torsk den næstmest populære art.

Ud over at være en central fangst er torsk også afgørende for et velfungerende økosystem. Torsk sikrer en naturlig kontrol med algespredningen, især i Østersøen. Sammen med klimaforandringen er reduktionen af bestandene af denne vigtige art derfor en væsentlig betingelse for ændringerne i de nordatlantiske marine økosystemer.

Endelig vil jeg gerne fortælle, hvordan de polske fiskere, der er blevet de største ofre for den forkerte og uretfærdige torskefiskeripolitik, ser på sagen. Som medlemmerne vil være klar over, blev der oprindeligt pålagt fartøjer under polsk flag fangstrestriktioner. Disse blev fulgt op af et forbud mod fiskeri efter torsk. Dette påvirkede ikke blot fiskernes udkomme negativt, men førte også til, at konkursspøgelset rejste sig faretruende over den polske forarbejdningsindustri. Derfor bør der blandt de fremsatte ændringsforslag især lægges vægt på forskning. Det vil give os mulighed for at fastslå torskebestandenes faktiske tilstand, så vi herefter vil kunne føre en realistisk fiskeripolitik.

Joe Borg, medlem af Kommissionen. – (EN) Hr. formand! For det første vil jeg gerne takke medlemmerne for den interessante forhandling, der viser Parlamentets engagement i genopretningen af torsk.

Faktisk ligger Parlamentets betænkning i vid udstrækning på linje med og støtter Kommissionens forslag til at gøre vores nuværende plan mere fleksibel og effektiv og samtidig mere omfattende. Som mange har fremhævet, er torskebestanden begyndt at vise visse tegn på forbedring, og fiskerne vil kunne fortælle, at torsken er vendt tilbage til vores farvande.

Det er imidlertid en kendsgerning, at det kan tilskrives en bestemt årgang – årgang 2005 – nu, hvor torsken er modnet til størrelser, hvor den bliver fanget i vores garn. Vi skal derfor være forsigtige på dette område, for hvis vi belønner dette særlige år for tidligt, vil vi ende i en situation, hvor den mulige genopretning af bestanden vil være tabt på gulvet. Det er allerede sket to gange i løbet af de sidste 15 år – én gang i Det Irske Hav og én gang i Nordsøen – hvor vi traf foranstaltninger for tidligt og belønnede en bestemt årgang og endte med en situation, hvor vi måtte starte helt forfra. Det er derfor afgørende, at vi handler på en sådan måde, at vi i overensstemmelse med en ansvarlig forvaltning gør vores yderste for at nedbringe indsatsen gennem forskellige foranstaltninger og metoder og samtidig sørger for, at udsmidet af torsk bliver nedbragt.

Det kan gøres ved hjælp af resultatbaseret forvaltning, som indføres med torskegenopretningsplanen, og jeg vil gerne opfordre medlemsstaterne til også at samarbejde med os, så vi kan få en torskegenopretningsplan, der i tide sikrer en fuldstændig genopretning af torsk.

Når det er sagt, vil jeg gerne sige et par ord om udsmid generelt, fordi udsmid ikke bare vedrører torsk. Vi taler naturligvis om torsk, fordi den er særlig relevant for Nordsøen, men vi har forskellige andre fiskebestande, der bliver smidt ud, og det er et meget følsomt emne rundt om i EU, hvor den offentlige opinion bliver mere og mere negativ. Jeg er fast besluttet på at gøre noget ved det, og jeg har til hensigt at gå hele spørgsmålet igennem igen, for indtil nu er fremskridtene gået meget langsomt. Jeg tror, vi er nødt til at anskue situationen

ud fra en langt mere generel synsvinkel og omgående træffe betydelige foranstaltninger til at bremse udsmidningen, og senere vil jeg vende tilbage med forslag til, hvordan vi effektivt kan bremse udsmidningen i Nordsøen. Vi drøfter også det spørgsmål med partnere som Norge for at se, hvordan vi kan træffe effektive foranstaltninger til at nedsætte torskefiskeriindsatsen, men samtidig indføre foranstaltninger til at nedbringe især torskeudsmid, samt løse problemet med udsmid for andre fiskebestande.

Med hensyn til Det Keltiske Hav, som fru Doyle talte om, er det sandt, at ICES siger, at bestandens tilstand er noget bedre end i andre farvande. Men når det er sagt, fastholder de stadig, at bestanden er i dårlig stand og har brug for at blive genoprettet, og derfor har vi inkluderet den i den nye torskegenopretningsplan. Den er ikke desto mindre stadig i meget dårlig stand. At der bliver fastsat en TAC, betyder ikke, at bestanden er i god stand, for fiskeriet på de fleste af vores fiskepladser anses for at ligge over et bæredygtigt niveau, og der fastsættes faldende TAC'er. Når det er virkelig slemt, ville det være en TAC på nul. I Det Keltiske Havs tilfælde er situationen noget bedre, men denne bestands tilstand er stadig langt fra god.

Torsken i Østersøen indgår ikke i den nuværende torskegenopretningsplan, men vi indførte faktisk en torskegenopretningsplan i Østersøen i 2007. På grundlag af råd fra ICES og formentlig ikke så meget som et resultat af selve torskegenopretningsplanen, men af den betydelige indsats, Polen og de polske fiskere har gjort, er den meget dårlige situation for den østlige torsk i år blevet bedre, men situationen for den vestlige torsk i den vestlige del af Østersøen er blevet værre. Vi vil derfor være nødt til at træffe skrappe foranstaltninger for den vestlige østersøtorsk, men kan måske indføre lidt mindre skrappe foranstaltninger for den østlige torsk.

Niels Busk, ordfører. – (DA) Hr. formand! Tak til kommissæren og tak til medlemmerne for særdeles stor indsats og rigtig gode ændringsforslag, som var helt nødvendige for, at denne genopretningsplan kan blive så komplet som overhovedet muligt.

Jeg vil godt pointere, at det er overordentlig vigtigt nu, at genopretningsplanen bliver en succes. Det skylder vi fiskerne, men det er også rigtigt, som det er sagt her i aften, at vi har talt om genopretning af torsk og i øvrigt også andre arter. Det har vi gjort i de seneste 10 år, uden at vi er nået i mål, og derfor er det vigtigt, at det sker nu.

Jeg vil godt sige lidt om det ulovlige og det urapporterede og uregulerede fiskeri. Vi kender jo ikke omfanget, men jeg betvivler ikke, at det har meget store negative konsekvenser for de genopretningsplaner, som vi har gennemført de seneste år. Det er en skændsel mod fiskeribestanden, det er en skændsel mod fiskerierhvervet, det er en skændsel mod samfundet som helhed, og det har Europa-Parlamentet fremhævet gang på gang. Der må indføres langt bedre og mere effektiv kontrol, således at vi kan få stoppet det ulovlige fiskeri. Og dertil vil jeg også nævne, at vi er nødt til at medtage, vi er nødt til at måle de fisk, som sæler, skarv og andre rovfugle og andre rovfisk, gør indhug i. Det er jo et område, hvor der i hvert fald ikke er nogen, for det er jo næsten lige som det urapporterede fiskeri, der tager hensyn til, hvad kvoter der er.

Udsmidet er et andet område, som vi også har talt om i 10 år. Udsmidet har jo uundgåelige konsekvenser for kvotepolitikken, men ikke desto mindre bliver vi ved med at smide rigtig god spisefisk ud. Og jeg er selvfølgelig tilfreds med, hr. kommissær, at De i aften siger, at De har en plan klar, men det er helt utilfredsstillende, at vi har talt om det her emne i 10 år, uden at vi er nået i mål med noget som helst! Det er trist, og det er vi nødt til at gøre noget ved, ellers vil denne genopretningsplan heller ikke lykkes!

Formanden. – Forhandlingen er afsluttet.

Afstemningen finder sted på tirsdag.

Skriftlige erklæringer (artikel 142)

Bogdan Golik (PSE), skriftlig. – (PL) Det er helt rimeligt, at Kommissionen og medlemsstaternes regeringer er bekymrede over den kritiske tilstand, torskebestandene i EU's farvande er i. Det bekymrer mig dog, at EU-institutionerne i forbindelse med lovgivningsforslag og beslutninger bygger på forskning fra forskellige forskningsinstitutter, der finansieres af Kommissionen. Der henvises kun sjældent til forskning fra uafhængige videnskabsfolk.

Der er også en uoverensstemmelse vedrørende Rådets forordning (EF) nr. 812/2004 og nr. 2187/2005 om forbud mod brug af drivgarn i EU. På et møde med GD MARE, som jeg afholdt for en måned siden, blev det klart, at Kommissionen er fast besluttet på at undgå alle spørgsmål om denne sag. Den undlader at give specifikke svar og opfylder ikke sine forpligtelser ifølge bestemmelserne i de førnævnte forordninger vedrørende forskning, der kan bekræfte det hensigtsmæssige i at gennemføre forbud.

I forbindelse med torsk mangler der f.eks. detaljerede statistikker om fangster fra fartøjer på under 8 m. Der er heller ikke foretaget nogen sammenligning mellem mængder forarbejdede fiskeprodukter og størrelsen af registrerede fangster i de enkelte EU-medlemsstater. Institutionerne har ikke sørget for specifikke informationer og planer. Endvidere har uberettiget generalisering i forskningen bidraget til at øge uoverensstemmelsen.

På baggrund af fiskeriets sociale og økonomiske grundlag bliver det i stadig stigende grad årsag til demonstrationer og protester fra fiskere i bl.a. Polen. Mange familier mister deres livsgrundlag på grund af f.eks. nedskæringer i fiskekvoter og forbud mod brug af drivgarn.

19. Forvaltning af fiskerflåder i regioner i Fællesskabets yderste periferi (forhandling)

Formanden. – Næste punkt på dagsordenen er betænkning (A6-0388/2008) af Guerreiro for Fiskeriudvalget om forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 639/2004 om forvaltning af fiskerflåder, der er registreret i regioner i Fællesskabets yderste periferi (KOM(2008)0444 – C6-0298/2008 – 2008/0138(CNS))

Pedro Guerreiro, ordfører. – (PT) Hr. formand! I betragtning af de begrænsninger og permanente strukturelle ulemper, som regionerne i den yderste periferi er underkastet, bør der træffes specifikke foranstaltninger til at fremme deres socioøkonomiske udvikling. Disse skal ikke være betinget af kriterier som tidsbegrænsning eller en velstandsudvikling, der skyldes konjunkturmæssige eller kunstige omstændigheder.

Fiskerisektoren er strategisk for disse regioner, fordi den både leverer fisk til befolkningerne og sikrer beskæftigelse og økonomisk bæredygtighed i fiskersamfundene. Til trods for de forbedringer, der er konstateret, består flertallet af fiskerflåderne af ældre fartøjer, der gennemsnitlig er over 30-40 år gamle, især de ikkeindustrielle flåder.

Det er afgørende med ny økonomisk støtte til at forny og modernisere fiskerflåderne i disse regioner, og det er uforståeligt, at EU blokerer for denne støtte. Det er absolut nødvendigt at fastholde støtten til fornyelse og modernisering af flåden for at forbedre arbejdsvilkår og sikkerhedsforhold for fiskerne og betingelserne for konservering af fisk.

Europa-Parlamentets Fiskeriudvalg foreslår kun at udvide den offentlige støtte til fornyelse af flåderne i regionerne i den yderste periferi indtil 2009 og give disse fartøjer mulighed for at blive registreret indtil 2011. Selv om vi går ud over det, Kommissionen foreslår, føler vi, at disse forslag stadig er utilstrækkelige, da de ikke opfylder de reelle behov, fiskerne i disse regioner har, især de ikkeindustrielle flåder. Derfor har vi fremsat ændringsforslag, der har til formål at sikre offentlig støtte til fornyelse og modernisering af fiskerflåderne uden nogen tidsbegrænsninger og i overensstemmelse med sektorens behov i disse regioner.

Skønt det ikke er strengt nødvendigt, kan vi sige, at denne foranstaltning ikke vil øge omkostningerne på Fællesskabets budget og ikke vil øge flådekapaciteten. Faktisk er det forslag, som Europa-Parlamentet selv tidligere har vedtaget, og hvori det i 2005 på ny understreger behovet for i fremtiden at støtte modernisering af fiskerflåden for at sikre sektorens rentabilitet og konkurrenceevne i disse regioner. Disse forslag har Parlamentets Fiskeriudvalg også tilsluttet sig, idet det tidligere i år gjorde opmærksom på behovet for ny støtte til renovation og modernisering af flåderne i regionerne i den yderste periferi, eftersom afskaffelsen af EU-støtten til fornyelse af fiskerflåden vil gøre det vanskeligt for dem at overvinde deres handicap i forhold til flådestrukturen på det europæiske kontinent. Så i det afgørende øjeblik, hvor der skal træffes en beslutning, vil vi derfor opfordre Parlamentet til at fastholde sine egne holdninger.

Joe Borg, medlem af Kommissionen. – (EN) Hr. formand! Jeg ønsker først og fremmest at udtrykke min taknemmelighed over for Fiskeriudvalget og især dets ordfører, hr. Guerreiro, for hans betænkning.

Kommissionen forstår de vanskeligheder, regionerne i den yderste periferi har med at gennemføre de beslutninger om flådemodernisering, som blev taget i 2006. Kommissionen kan dog ikke acceptere at blive ved med at bevilge offentlig støtte til renovation og modernisering af flåden, da dette fører til overkapacitet og lav økonomisk effektivitet på mellemlang til lang sigt. Vi forstår dog ordførerens pointe om, at de beslutninger, vi allerede har taget, i visse tilfælde har ført til en arbeidspukkel på skibsværfterne, der ikke kan klare det planlagte arbejde før en given frist. Derfor er vi klar til at acceptere en udvidelse af fristen for tilgang til flåden indtil 2011 som foreslået af ordføreren. Jeg er således villig til at acceptere ændringsforslag 2 og 7.

Kommissionen mener imidlertid også, at vi skal bevare de grundlæggende regler for flådeforvaltning – dvs. en tilgangs- og afgangssordning, som sikrer, at der ikke sker kapacitetsstigninger, og at offentlig støtte til

sådanne kapacitetsstigninger skal trækkes tilbage. Ellers risikerer regionerne i den yderste periferi at skabe en overskydende fiskerikapacitet, der i sidste ende vil underminere deres økonomi – således som det skete med flåderne på kontinentet.

Lad mig i denne sammenhæng også nævne brændstofpakken, der blev vedtaget i juli i år på grund af de høje brændstofpriser i forbindelse med den økonomiske krise. Jeg vil gerne opfordre alle berørte aktører i regionerne i den yderste periferi til at udnytte denne pakke bedst muligt til at forbedre deres flåders energieffektivitet og gøre flåderne mere økonomisk levedygtige gennem pakkens ordninger såsom omstrukturering og delvis afvikling. På grundlag af det, jeg sagde før, er Kommissionen derfor ikke indstillet på at acceptere ændringsforslag 1, 3, 4, 5, 6, 9, 10 og 11. Endelig kan ændringsforslag 8 accepteres, forudsat at Kommissionens rapport udsættes, indtil alle oplysninger om udnyttelsen af undtagelserne i forordningen foreligger.

Må jeg med hensyn til opfordringen til Kommissionen om at foreslå nye foranstaltninger understrege, at dette ligger inden for Kommissionens initiativret, og Kommissionen vil under alle omstændigheder foreslå nye foranstaltninger, hvis det er opfattelsen, at det er nødvendigt og hensigtsmæssigt at gøre det.

Emanuel Jardim Fernandes, for PSE-Gruppen. – (PT) Hr. formand, hr. kommissær, mine damer og herrer! I forbindelse med denne betænkning vil jeg gerne først fremhæve, at det er nødvendigt at tage hensyn til behovene hos fiskerisektoren i regionerne i den yderste periferi. For det andet vil jeg gerne fremhæve forlængelsen af den undtagelse fra den generelle tilgangs-/afgangsordning, som man har indrømmet regionerne i den yderste periferi.

Den forlængelse, man blev enig om i Fiskeriudvalget, betyder, at fiskerfartøjer, der har nydt godt af statsstøtte, kan blive optaget i disse regioners fiskerflåder indtil 2011, uden at ny kapacitetstilgang skal modsvares af en tilsvarende kapacitetsafgang. Dette ændringsforslag fra Fiskeriudvalget var resultatet af en aftale mellem De Europæiske Socialdemokraters Gruppe og PPE-DE-Gruppen og omfattede medlemmer fra disse to grupper fra regioner i den yderste periferi samt ordføreren, hr. Guerreiro, der, som vi lige har hørt, ønskede at gå længere. Som skyggeordfører for PSE-Gruppen arbejder jeg for dette mål, og jeg vil derfor indtrængende opfordre medlemmerne til at stemme for denne betænkning i morgen. Jeg opfordrer Kommissionen, kommissæren og Rådet til at tage Europa-Parlamentets forslag til lovgivningsmæssig beslutning, som forhåbentlig vil blive vedtaget i morgen, med i betragtning.

Kathy Sinnott, for IND/DEM-Gruppen. – (EN) Hr. formand! Fiskerne i regionerne i den yderste periferi har de samme alvorlige problemer som andre fiskere, men problemerne er mere omfattende. Dette fiskeris fremtid er reelt truet – ulovligt fiskeri, udsmid, svindende bestande osv., ældre fartøjer og flåder – men for disse regioner udgør problemerne en endnu større byrde, fordi de i forvejen er meget sårbare.

Det er nødvendigt at hjælpe vores fjernest liggende fiskerisamfund med at bevare ikke blot deres levebrød, men også deres færdigheder, som de har udviklet og forbedret i generationer, og som uden beskyttelse risikerer at gå tabt, ikke bare for dem, men også for os.

Det er ligeledes nødvendigt at være opmærksom på de ændrede socioøkonomiske behov i regionerne i den yderste periferi og de problemer, de oplever i deres sektor. For at de kan overleve, må vi give dem mere at skulle have sagt i forvaltningen af sektoren, og vi må vedtage specifikke foranstaltninger som f.eks. en forlængelse af tidsfristen for fornyelse af flåden.

Paulo Casaca (PSE). – (PT) Hr. formand! Efter min opfattelse var Fiskeriudvalgets arbejde, hvori deltog vores ordfører, de forskellige politiske grupper og Kommissionen, yderst nyttigt. Vi nåede frem til en konklusion, som næsten alle, herunder også Kommissionen, var enige om, nemlig at den bedste måde at tackle dette problem på er at forlænge fristen til 2011 og at udarbejde en rapport, der skal vurdere behovet for en eventuel yderligere forlængelse af denne foranstaltning.

Jeg vil gerne takke vores kolleger fra PPE-DE-Gruppen, som var enige med os om denne holdning, og også Kommissionen for dens bestræbelser på at nå frem til denne afgørelse. Nu er der bare tilbage at håbe på, at også Rådet vil lytte til det, vi har besluttet, og at det vil forstå, at regionerne i den yderste periferi har brug for mere tid for at kunne opfylde dette krav.

Sérgio Marques (PPE-DE). – (PT) Hr. formand, hr. kommissær, mine damer og herrer! Skal statsstøtte til fornyelse og modernisering af fiskerflåderne i regionerne i den yderste periferi kun tillades indtil slutningen af 2009, eller skal det tillades på ubestemt tid? De særlige træk, der kendetegner fiskeriet i disse regioner, berettiger en sådan støtte også efter 2009, uden at det på nogen måde vil skade det marine miljø.

Ikke tidsbegrænset statsstøtte til fornyelse og modernisering af flåderne i regionerne i den yderste periferi betyder ikke, at hjælpen bliver permanent og varig. Støtten vil blive standset øjeblikkeligt, hvis Det Videnskabelige Råd og de regionale rådgivende råds undersøgelser og vurderinger viser, at det er nødvendigt. Det er den løsning, der passer bedst på den helt særlige situation, der består for fiskerierhvervet i regionerne i den yderste periferi. De forhold, der ligger til grund for, at alle fiskere i alle regioner i den yderste periferi nyder godt af eksklusive fiskerirettigheder på op til 100 sømil, berettiger ligeledes forskelsbehandling, når det gælder støtte til fornyelse og modernisering af flåden. Jeg er glad for, at Fiskeriudvalget har fundet de bedste løsninger på behovene i fiskerisektoren i regionerne i den yderste periferi.

Avril Doyle (PPE-DE). – (EN) Hr. formand! Jeg vil gerne vise lidt solidaritet. Jeg kommer fra et ørige, hvor fiskerisamfundene er meget vigtige – kultur, traditioner og færdigheder – og hvor det er meget vanskeligt at tiltrække alternative erhverv, alternativ levevis eller alternativ beskæftigelse til disse regioner. Hvis vi kan udvise solidaritet over for de perifere regioner i Europa, bør vi så ikke gøre det samme over for regionerne i den yderste periferi, som ligger i den yderste udkant af periferien, om man vil? Jeg vil gerne tilslutte mig de argumenter, der er fremført her i dag til støtte for fiskerisamfundenes færdigheder, traditioner og kultur i regionerne i den yderste periferi, og i meget isolerede og ofte meget små øsamfund i EU's perifere områder.

Jeg vil gerne tilslutte mig det, kollegerne har sagt, og jeg vil opfordre kommissær Borg til at sikre, at vi, når det drejer sig om en forlængelse af tidsfristen for statsstøtte til fornyelse af fiskerflåderne, eller hvad der ellers skal gøres, er så generøse som overhovedet muligt.

Manuel Medina Ortega (PSE). – (ES) Hr. formand! Kommissæren talte om for stor fiskerikapacitet eller overkapacitet i flåderne i regionerne i den yderste periferi.

Jeg er enig med ham. Jeg vil gerne spørge kommissæren, om han er klar over, at regioner i den yderste periferi – De Kanariske Øer, Azorerne og Madeira i det centrale Atlanterhav, Guadeloupe, Martinique og Guyana i Det Caribiske Hav og Réunion i Det Indiske Ocean – er omgivet af kæmpestore havområder, hvor fiskebestandene langsomt går tilbage som et resultat af overfiskeri. Har Kommissionen data om dette? Mener Kommissionen, at den kan hjælpe disse regioners fiskeflåder ved at hjælpe dem med at beskytte fiskebestandene i disse områder?

Joe Borg, Medlem af Kommissionen. – (EN) Hr. formand! Tak for Deres kommentarer. Jeg kan forsikre Dem om, at jeg er fast besluttet på at gøre, hvad jeg kan for at hjælpe flåderne i regionerne i den yderste periferi i det omfang, det er muligt.

Men jeg vil imidlertid understrege, at løsningen ikke består i at opretholde eller endog øge disse flåders kapacitet, men at dette i realiteten kan være en del af problemet. Jeg sagde i min indledning, at hvis der er behov for en vis omstrukturering af disse flåder, vil jeg bede Dem overveje den brændstoftspakke, der blev vedtaget for nylig, og som indeholder en række muligheder, der kunne gavne flåderne i regionerne i den yderste periferi. Jeg vil gentage, at jeg kan acceptere forlængelsen af fristen for opførelsen i flåderejsteret i lyset af skibsværfternes kapacitetsproblemer, men jeg kan ikke acceptere en yderligere forlængelse af tildeling af statsstøtte til bygning af fartøjer og af tilgangs-/adgangsordningen ud over det, der allerede er blevet ydet under Den Europæiske Fiskerifond, hvor der blev taget særlige hensyn til regionerne i den yderste periferi, da dette ikke vil bidrage til at løse problemerne, men snarere skabe flere problemer.

Vi accepterer, at der er overfiskeri, og vi erkender, at det skyldes overkapacitet. Kommissionen vil ikke være med til også at bidrage til overkapaciteten i regionerne i den yderste periferi, for det vil kun give anledning til problemer i fremtiden. Med hensyn til spørgsmålet om et eventuelt overfiskeri omkring de perifere regioner har vi set på det, og Rådet har lige vedtaget en forordning om IUU-fiskeri med Europa-Parlamentets velsignelse. Fra og med den 1. januar 2010 kan fisk, der ikke kan attesteres som lovlige fangster, ikke komme ind på det europæiske marked. Vi går ligeledes forrest og stiller forslag om et bæredygtigt fiskeri i de regionale fiskeriorganisationer, hvor vi er repræsenteret, og det er vi i næsten alle de regionale fiskeriorganisationer. Det er vores hensigt at fortsætte disse bestræbelser, således at vi på denne måde kan sikre et bæredygtigt fiskeri ikke bare i vores egne farvande, men også i de internationale farvande, hvilket er helt afgørende for regionerne i den yderste periferi.

Pedro Guerreiro, ordfører. – (PT) Hr. formand! Jeg vil gerne sige tak for det, der er blevet sagt, men vil samtidig understrege, at støtte til regionerne i den yderste periferi er både mulig og ønskværdig i henhold til traktaterne. Disse muligheder må derfor udmøntes i konkret handling. Fiskerisektoren har strategisk betydning for disse regioner. De har brug for støtte til fornyelse og modernisering, og derfor er dette et helt naturligt spørgsmål. Fællesskabsmidlerne findes, og som denne forhandling har bevist, er der ikke et eneste gyldigt argument for ikke at tildele statsstøtte til fornyelse og modernisering af disse regioners fiskerflåder. I modstrid med de

udtalelser, vi har hørt, vil fornyelse og modernisering af disse flåder ikke nødvendigvis medføre overkapacitet eller større kapacitet.

Derfor må man spørge, hvorfor der ikke træffes foranstaltninger til støtte for denne sektor. Efter denne forhandling er vi mere end nogensinde overbevist om, at det ikke blot er nødvendigt at forlænge adgangsfristen for fartøjer, der har nydt godt af statsstøtte til modernisering, som Kommissionen og Fiskeriudvalget har foreslået, men det er ligeledes nødvendigt at sikre, at der er mulighed for at få statsstøtte til fornyelse og modernisering af flåderne i disse regioner, især når det gælder de små flåder, uden at der fastlægges tidsfrister, således som vi endnu en gang har fremført solide argumenter for.

Vi ønsker derfor, at vores ændringsforslag bliver vedtaget i morgen. Situationen kræver det, og tiden vil vise, at vi havde ret.

Formanden. – Forhandlingen er afsluttet.

Afstemningen finder sted tirsdag.

Skriftlige erklæringer (artikel 142)

Margie Sudre (PPE-DE), skriftlig. – (FR) Jeg er glad for, at Europa-Parlamentet har tilladt bygning af fiskerfartøjer indtil den 31. december 2011 for fiskerflåder, der er registreret i regioner i den yderste periferi, og som får statsstøtte til fornyelse.

Jeg vil gerne takke de kolleger, som samarbejdede med mig under de heftige forhandlinger med Kommissionen for at opnå to år mere end det, der blev foreslået i det oprindelige forslag. Den sene vedtagelse af denne lovgivning, der giver medlemsstaterne tilladelse til at give denne støtte, og skibsværfternes begrænsede kapacitet, ville i realiteten ikke have gjort det muligt at bygge disse fartøjer inden for tidsfristen. Jeg er glad for, at Kommissionen har lyttet til fiskernes ønsker, selv om jeg beklager, at Den Kommunistiske Gruppe besluttede ikke at støtte os.

Denne aftale viser, at EU fortsat er opmærksom på de særlige omstændigheder i regionerne i den yderste periferi, og det mere end nogensinde, idet man har accepteret at forlænge systemet med undtagelser. Vi må ikke glemme, at statsstøtte til bygning af nye fartøjer har været forbudt i resten af EU siden 2005.

Jeg opfordrer fiskeriministre til hurtigt at udstede denne beslutning, således at fiskerne i regionerne i den yderste periferi kan erhverve sig moderne fartøjer, som giver størst mulig sikkerhed.

20. Global klimaalliance mellem EU og de fattige udviklingslande (kortfattet forelæggelse)

Formanden. – Næste punkt på dagsordenen er en kortfattet forelæggelse af betænkning (A6-0366/2008) af Anders Wijkman for Udviklingsudvalget om en global klimaalliance mellem EU og de fattige udviklingslande, der er mest udsatte som følge af klimaændringen (2008/2131(INI))

Anders Wijkman, ordfører. – (EN) Hr. formand! Denne betænkning er et svar på den globale klimaalliance, som Kommissionen lancerede i slutningen af sidste år. Grundlæggende er den globale klimaalliance et godt initiativ. Det er først og fremmest en anerkendelse af, at lavindkomstlande vil blive udsat for alvorlige risici på grund af klimaændringerne.

Det er ironisk, at man for blot otte år siden blev enige om årtusindudviklingsmålene i New York. Klimaændringerne blev knap nok nævnt, selv om det allerede dengang var tydeligt, at mange lavindkomstlande ville komme til at lide hårdt under klimaændringernes negative indvirkninger.

Men den måde, vi er organiseret på i de nationale organisationer, i regeringerne osv. – klimaændringer på et spor og udviklingssamarbejde på et andet – var allerede dengang en hindring for en fuld erkendelse af, at klimaændringerne udgør en trussel mod udvikling og fattigdomsbekæmpelse.

Udfordringerne er naturligvis store. For at man kan hjælpe lavindkomstlandene med at tilpasse sig til klimaændringerne og mindske risiciene, og for at man kan bistå dem i bestræbelserne på at afbøde virkningerne, samt finde en synergi mellem disse to forhold, må man især fokusere på afskovning, og dernæst, og det er det vigtigste, inddrage alle disse spørgsmål i udviklingsplanlægningen og bestræbelserne på at bekæmpe fattigdommen.

Det er afgørende, at vi ikke kommer til at stå med en række isolerede tilpasningsprojekter. I stedet for må vi generelt integrere tilpasningen og risikobegrænsningen i udviklingssamarbejdet.

Under drøftelserne i Udviklingsudvalget var det største spørgsmål, hvorledes dette skulle finansieres. Kommissionens forslag indeholder kun et beløb på 60 mio. EUR. Det er en dråbe i havet. Ingen ved, hvor meget tilpasning og risikobegrænsning vil koste, ingen ved hvad det teknologiske samarbejde om de afbødende foranstaltninger vil koste. Verdensbanken, Oxfam, UNDP og andre har fremlagt skøn på mellem 10 -100 mia. USD årligt. Nogle foranstaltninger behøver ikke at koste mere. Hvis man, når man udarbejder udviklingsprogrammer og strategier til fattigdomsbekæmpelse, medregner klimaændringernes negative indvirkninger lige fra begyndelsen, vil man ikke ende med større omkostninger. Vi ved imidlertid, at omkostningerne vil stige på mange områder. Her kan f.eks. nævnes landbrug, risikobegrænsning i forbindelse med ekstreme vejrforhold, stigende vandstand, sundhedsforanstaltninger osv.

Spørgsmålet er, hvor de ekstra midler skal komme fra. Vi stiller nogle forslag i betænkningen. Et af dem er helt naturligt at bruge en del af indtægterne fra den forventede handel med emissionstilladelser i fremtiden. Det er vigtigt, at vi øremærker midler til udviklingslandene i denne sammenhæng.

Et andet forslag går ud på, at medlemsstaterne skal støtte Kommissionens initiativ og ikke gå i gang med egne initiativer. Dette er et nyt område, hvor det er fornuftigt at samle ressourcerne.

Afslutningsvis vil jeg gerne understrege, at alt, hvad vi gør på dette område, skal ses i sammenhæng med næste års klimaforhandlinger i København. Det er ganske afgørende, at bilag 1-landene, og især EU, handler proaktivt, hvis man skal kunne indgå en global aftale.

Udviklingsudvalgets betænkning behandler de nævnte spørgsmål, samt mange andre, ud fra ønsket om at støtte Kommissionens initiativ, og hovedformålet er at forstærke initiativet, både når det gælder indhold og finansiering.

Joe Borg, Medlem af Kommissionen. – (EN) Hr. formand! Jeg er glad for hr. Vijkmans betænkning og takker ham for hans fortsatte støtte til den globale klimaalliance. Overordnet mener vi, at betænkningen fremhæver de rigtige spørgsmål og identificerer de vigtigste udfordringer, som det internationale samfund står over for for øjeblikket i bestræbelserne på at bistå udviklingslandene med at tilpasse sig til og afbøde klimaændringerne. For det første vil jeg understrege, at vi især værdsætter betænkningens forslag om at gøre den globale klimaaftale til en clearingcentral for medlemsstaternes initiativer. Vi er enige i, at de igangværende bestræbelser på at hjælpe udviklingslandene på dette vigtige område foregår spredt og ikke særlig velkoordineret, og de lever ikke op til Paris-principperne om bistandseffektivitet, som alle EU-medlemsstater har undertegnet.

For det andet vil jeg fremhæve forslaget om at fastsætte en langsigtet finansieringsmålsætning for GCCA-partnerlandene. Her er det imidlertid centralt, at EU-medlemsstaterne fuldt ud slutter op om dette initiativ og stiller flere ODA-forpligtelsesbevillinger og nye finansieringskilder til rådighed for GCCA. Hvis det kun er Kommissionen alene, der fastlægger finansieringsmålsætningen, vil det være meningsløst.

Og endelig er der forslaget om at bruge en del af de forventede indtægter fra handel med emissionsrettigheder under EU's emissionshandelsordning til finansiering af GCCA og andre klimaændringsforanstaltninger i udviklingslandene. Vi har – især under de nuværende omstændigheder – brug for Europa-Parlamentets fortsatte støtte til gennemførelsen af disse forslag, især ved at man arbejder sammen med beslutningstagere i medlemsstaterne.

I betænkningen fremhæves en række punkter, hvor der ønskes nærmere præcisering fra Kommissionens side. Kommissionen vil især understrege den helt klare merværdi, som GCCA har. GCCA er tænkt som et nøgleelement i EU's politik om klimaændring. Traditionelt har man i denne politik sat fokus på afbødende foranstaltninger i og uden for EU. Grønbogs-hvidbogsprocessen omhandler nu først og fremmest tilpasningsbestræbelser i EU. GCCA repræsenterer vores tilpasningsbestræbelseres eksterne dimension. Derudover er det vigtigt at understrege, at det internationale samfund er nødt til at nå frem til en global klimaaftale i København i december 2009, hvis man skal undgå et tomrum mellem Kyotoprotokollen og opfølgingsaftalen. Udviklingslandene vil kun indgå en sådan aftale, hvis tilpasningsaspektet bliver drøftet specifikt. EU må også påtage sig en førende rolle i denne sammenhæng, og GCCA er et udtryk for vores engagement.

Hr. Vijkmans betænkning kunne have udtrykt dette politiske krav stærkere. Derudover er EU den største donor af udviklingsbistand. Klimaændringer er helt klart en trussel mod udvikling. Sigtet med GCCA er at sætte tilpasningen til klimaændringerne i centrum for EU's udviklingspolitik.

Endelig vil GCCA bruge nye metoder i forbindelse med klimarelateret bistand. Man vil gå bort fra projektf finansiering og i stedet bruge en programbaseret tilgang. Kun på den måde kan man efter vores opfattelse få opbygget en effektiv modstandsdygtighed mod klimaændringer. Kommissionen er allerede gået i gang med gennemførelsen af det første stadie i den globale klimaalliance. I den forbindelse er vi opmærksomme på betænkningens forslag, især hvad angår en tættere inddragelse af partnerlandenes repræsentanter og en tættere koordination med andre tilsvarende toårige og flerårige multilaterale initiativer.

Til slut vil jeg understrege, at Kommissionen erkender behovet for en bedre integrering af klimaændringerne i dens egne bistandsprogrammer i tæt samarbejde med partnerlandene og udviklingspartnerne på landeniveau. OECD's igangværende arbejde med udarbejdelse af retningslinjer for integrering af tilpasningsdimensionen i udviklingssamarbejdet vil være en hjælp i vores bestræbelser.

Formanden. – Forhandlingen er afsluttet.

Afstemningen finder sted tirsdag.

Skriftlige erklæringer (artikel 142)

Mihaela Popa (PPE-DE), skriftlig. – (RO) Dette initiativ udspringer af EU's ansvar over for udviklingslandene og af, at EU er verdens største donor af humanitær bistand.

Det er i den henseende vigtigt at undgå overlapning af Fællesskabets og medlemsstaternes initiativer i udviklingslandene.

Det er efter min opfattelse vigtigt, at vores indsats mod klimaændringer ikke bliver en engangsforeteelse, men at vi indser vigtigheden af at medtage forebyggelse i alle EU's foranstaltninger, især i forbindelse med udviklingsbistand.

Sidst men ikke mindst mener jeg, at forebyggende foranstaltninger skal prioriteres frem for foranstaltninger i forbindelse med humanitære kriser, idet man må huske på, at genopbygningsomkostningerne er meget større efter en katastrofe.

EU må ikke blot udvise solidaritet, men også ansvarlighed over for andre regioner i verden, og den globale klimaalliance er et vigtigt skridt i den retning.

Pierre Schapira (PSE), skriftlig. – (FR) Den globale klimaalliance skal være et effektivt instrument, der sætter de fattigste lande i stand til at tilpasse sig til konsekvenserne af klimaændringerne, som de er de første ofre for.

Ved hjælp af de ændringsforslag, som Den Socialdemokratiske Gruppe i Europa-Parlamentet stillede i udvalget, var det muligt at forbedre ordførerens fremragende arbejde.

Hvad angår finansieringen af alliancen, tilslutter PSE sig ordførerens beklagelse over det lave årlige beløb, Kommissionen har fastsat.

Vi beklager ligeledes den næsten systematiske brug af EUF-midler til finansieringen af nye initiativer som f.eks. alliancen. Disse midlers anvendelse bør kontrolleres strengt for at sikre, at de rent faktisk finansierer udviklingsforanstaltninger, og at de begrænses til første år af alliancens arbejde. Kommissionen må derfor overholde sit løfte om at finde yderligere finansiering til alliancen.

PSE har ligeledes udtrykt støtte til, at der etableres en tæt forbindelse mellem klimaændringerne og den aktuelle fødevarekrise. Alliancen bør foreslå konkrete initiativer på denne front, som f.eks. oprettelsen af grønne bælter omkring byerne i udviklingslandene for at fremme et landbrug, der fremstiller fødevarer.

Til slut skal nævnes, at vi har opfordret til, at der udarbejdes miljømæssige, sociale og økonomiske kriterier for fremstilling af biobrændsel, og til at fødevarer sikkerheden bliver sikret, før man fremmer landbrug til eksport.

21. Forvaltning og partnerskab på nationalt, regionalt og projektplan inden for regionalpolitik (kortfattet forelæggelse)

Formanden. – Næste punkt på dagsordenen er en kortfattet forelæggelse af betænkning (A6-0356/2008), af Jean Marie Beaupuy for Regionaludviklingsudvalget om forvaltning og partnerskab på nationalt, regionalt og projektplan inden for regionalpolitik.

Jean Marie Beaupuy, ordfører. – (FR) Hr. formand, hr. kommissær, mine damer og herrer! Jeg kan fortælle Dem, at det var en stor fornøjelse for mig selv at anvende forvaltningsprincipperne, da jeg forberedte denne betænkning sammen med de forskellige interesserede parter.

Derudover beviste denne arbejdsmetode sit værd i forbindelse med udarbejdelsen af betænkningen, da den satte mig i stand til at tage næsten alle mine kollegers forslag med i betragtning, og det kom den 9. september til udtryk i et næsten enstemmigt afstemningsresultat i Regionaludviklingsudvalget.

Men denne konsensus ville have været uden betydning, hvis den ikke var blevet udmøntet konkret i en tekst, som er både specifik og sammenhængende, hvilket jeg vil belyse om et øjeblik. Jeg vil derfor oprigtigt takke mine kolleger, som samarbejdede om denne betænkning, og især skyggeordførerne, som ville have ønsket at være her i aften for at vise deres engagement.

Jeg vil naturligvis også takke alle Kommissionens tjenestegrene, og jeg ville være kommissæren taknemmelig, hvis han ville viderebringe denne tak, da dette samarbejde har været både konstruktivt og behageligt.

Jeg vil ligeledes gerne takke Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og dets ordfører, hr. van Iersel, Regionsudvalget, hr. Kisyov, og de mange andre organer, der har deltaget i arbejdet.

Hvad drejer forvaltning og partnerskab sig om? Vi har brug for en initiativbetænkning om dette spørgsmål om forvaltning og partnerskab, for ordene forvaltning og partnerskab bruges hver eneste dag. Når man læser aviser eller rapporter, støder man hele tiden på disse udtryk.

Hr. kommissær! Der er en tid til ord, og der er en tid til handling. Der er et tidspunkt, hvor vi skal fastlægge målsætninger, og der er et tidspunkt, hvor man må tildele sig selv de nødvendige midler til at opnå disse mål. Vi har i de seneste år konstant hørt det omkvæd, at forvaltningen skal forbedres. Det er indarbejdet i vores forordninger, det drøftes i vores forhandlinger, men der bliver ikke gjort særlig mange fremskridt. Hvad sker der i virkeligheden, når vi ser, at den integrerede tilgang dukker op i mange af Kommissionens beretninger og Parlamentets betænkninger?

Tager vores europæiske transportpolitik, miljøpolitik og regionaludviklingspolitik i virkeligheden hensyn til hinanden? Hvor er den integrerede tilgang, som vi håber at se? Hver politik har sit eget budget, sin egen minister, sin egen kommissær og sin egen tidsplan. Og hvad angår strukturfondene, ser vi f.eks., at ERDF, EFS og EAFRD anvendes forskelligt lokalt og regionalt.

Hr. kommissær! Når De udfører Deres arbejde sammen med Deres kolleger, ved De, at vi alle betragter det som meget vigtigt at nå Lissabonmålsætningerne. Men hvis vi fortsætter med at arbejde på denne stykvis og opdelt måde lokalt og regionalt, tror De så, at det vil være muligt? Mener De, at en organisation, hvor magtfuld og beslutsom den end måtte være, vil kunne gennemføre sine målsætninger, hvis man tillader, at alle handler på egen hånd lokalt og regionalt?

Det er nu på tide, at de forskellige private og offentlige aktører samler deres kapaciteter, budgetter og tidsplaner, når det drejer sig om det samme projekt i det samme geografiske område. I min betænkning fremføres der 37 specifikke aktioner til, hvordan dette kan gøres, men jeg skal ikke opregne dem alle, blot nævne tre nøglepunkter.

Det første vigtige punkt er at give de forskellige aktører, hvad enten de er private, offentlige, enkeltpersoner eller organisationer, de nødvendige midler til at gennemføre denne forvaltning. Det første, der skal gøres, er at udarbejde en praktisk vejledning om forvaltning, hvilket jeg også understregede over for kommissær Hübner. Vi taler ikke længere om abstrakte budskaber. Vi må have en virkelig praktisk vejledning.

Det andet vigtige punkt er uddannelse af valgte repræsentanter inden for rammerne af et Erasmusprogram. De lokale og regionale valgte repræsentanter bør udgøre drivkraften i ændringerne i denne nye territoriale forvaltning. Derudover, og det er det andet nøglepunkt, skal de europæiske og nationale institutioner gå foran med et godt eksempel. Det er grunden til, at jeg i min betænkning opfordrer til, at der afholdes et årligt møde blandt de ministre, der er ansvarlige for samhørighedspolitikken. Som kommissæren ved, er der

ligeledes forskelle mellem kommissærerne og de forskellige generaldirektorater. Vi har brug for et mere effektivt samarbejde mellem de forskellige tjenestegrene. Med hensyn til Regionsudvalget har det foregrebet min anmodning, for for to uger siden reagerede det på vores forslag.

For det tredje vil jeg gerne understrege, at det naturligvis er nødvendigt, at procedurerne er bindende. Da min taletid er udløbet, vil jeg ikke kunne gå mere i detaljer med dette spørgsmål, men vi forventer, at Kommissionen handler straks og går i spidsen for at få ændret den nuværende praksis. Vi må gå fra ord til handling. Jeg og mine kolleger, som har arbejdet på disse tekster, forventer, at Kommissionen handler hurtigt og effektivt.

Joe Borg, Medlem af Kommissionen. – (EN) Hr. formand! Jeg vil gerne på Kommissionens vegne takke hr. Beaupuy for hans betænkning om forvaltning og partnerskab inden for regionalpolitik, da partnerskab og forvaltning ganske rigtigt er nøgleprincipper i samhørighedspolitikken.

Hr. Beaupuy's betænkning indeholder mange henstillinger, og det understreges især, at der er behov for at styrke den integrerede tilgang, for en større decentralisering af samhørighedspolitikken, og for fuldt ud at anerkende og inddrage de forskellige partnere i regionalpolitikprogrammerne, især myndighederne på lokalt plan og i byerne.

Betænkningen indeholder ligeledes forslag om redskaber til styrkelse af partnerskab og ny forvaltning. Jeg kan forsikre hr. Beaupuy om, at hovedbudskabet i hans betænkning ligger helt på linje med det, Kommissionen forfægter og arbejder for. Erfaringerne har vist, at evnen til at etablere ægte partnerskaber ofte betinger, om strukturfonds- og samhørighedsfondsprogrammerne bliver en succes og er effektive.

Det er grunden til, at dette princip er blevet fastholdt og styrket i hver programmeringsperiode, idet man har udvidet sammensætningen af et sådant partnerskab og også dets rækkevidde.

Takket være en fælles indsats fra Kommissionens og Parlamentets side og civilsamfundets pres gik man i 2006-forordningerne for indeværende periode et skridt videre og inddrog udtrykkeligt og for første gang nye partnere fra civilsamfundet.

Leveringsmekanismerne blev drøftet i forbindelse med forhandlingerne om de enkelte landes nationale strategiske referenceramme og operationelle program for perioden 2007-2013, og Kommissionen har prøvet at forbedre dem og gøre dem mindre institutionelle. Der er stadig store forskelle mellem medlemsstaterne og regionerne, men overordnet har vi set en reel forbedring i anvendelsen af partnerskabsprincippet. I Polen har man f.eks. kunnet fremme dialogen med civilsamfundet, og især med ngo'erne, takket være samhørighedspolitikens krav.

Samhørighedspolitikken har i tidens løb ført til et stærkt multilateralt forvaltningssystem, der omfatter et stort antal partnere, både vertikalt og horisontalt. Da der ikke er én opskrift, der passer til alle, er det for at sikre politikens succes nødvendigt, at de regionale og lokale myndigheder – samt alle andre relevante partnere – inddrages mere i gennemførelsen og evalueringen af de forskellige tiltag, og det skal ske i henhold til en ordning, der er tilpasset teamet og naturligvis regionen. Ikke desto mindre må det erkendes, at der stadig er meget, der skal gøres for at opnå et reelt og aktivt partnerskab og forvaltning, ikke blot hvad angår forberedelses- og forhandlingsprocessen, men også med hensyn til andre faser i de operationelle programmers liv, nemlig gennemførelse, overvågning og evaluering. Jeg kan fortælle hr. Beaupuy, at man i kommissær Hübners tjenestegrene for øjeblikket prøver at få et klarere overblik over den nuværende situation og de nuværende fremgangsmåder, og at man i den forbindelse arbejder på en undersøgelse af regional forvaltning i global sammenhæng. Dette skulle give os udførlige oplysninger om, hvorvidt den vejledning, som hr. Beaupuy ønsker, vil være nyttig i denne forbindelse.

Kommissionen er ligeledes overbevist om, at samhørighedspolitikken bør forenkles, bør tilføre regionaludviklingen en merværdi og samtidig komme nærmere på den europæiske borger. Kommissionen er enig i, at en integreret tilgang til de forskellige sektorpolitikker på et givet territorium er nødvendig, for at man kan opnå bedre resultater. Vi bør på den ene side uddybe vores overvejelser om, hvordan samhørighedsfondene gennemføres og koordineres for øjeblikket og samtidig se nærmere på, hvordan de kan udformes til næste programmeringsperiode efter 2013, således at man kan bevare en virkelig sammenhængende strategisk udvikling på regionalt plan. Det er faktisk et ønske, der er kommet til udtryk i mange af de bidrag, vi har modtaget i de offentlige høringer om politikens fremtid.

Blandt de redskaber, der nævnes i betænkningen til forbedring af den nye forvaltning, er der forslaget om at etablere et Erasmus bestående af lokale repræsentanter. Kommissionen vil gøre, hvad den kan for at få denne

interessante idé igennem, selv om det måske vil være vanskeligt at gøre det, hvis den godkendes som et pilotprojekt af budgetmyndigheden.

Samhørighedspolitikken er og bør fortsat være den centrale søjle i bestræbelserne på at nå de nye udviklingsmålsætninger og på at hjælpe regionerne med at klare de kommende globale udfordringer, som i stigende grad vil få betydning for deres udvikling, men derudover mener Kommissionen, at vi alle må blive ved med at styrke samhørighedspolitikens leveringsmekanismer, der bygger på principperne om en integreret tilgang, partnerskab og multilateral forvaltning.

Kommissionen er overbevist om, at hr. Beaupuy's betænkning og Parlamentets støtte vil være en stor hjælp til at forbedre situationen.

Formanden. – Forhandlingen er afsluttet.

Afstemningen finder sted tirsdag.

Skriftlige erklæringer (artikel 142)

Bairbre de Brún (GUE/NGL), skriftlig. – (GA) Jeg er meget glad for hr. Beaupuy's fremragende betænkning om forvaltning og partnerskab.

Det er uheldigt, at partnerskabsprincippet ikke altid bliver overholdt i udbetalingen af strukturfondene. Jeg har ikke desto mindre i Nordirland set gode eksempler på, hvordan partnerskab burde fungere, og jeg har set partnerskabernes fordele, når tingene gøres rigtigt.

Jeg hilser det ligeledes velkommen, at man i betænkningen opfordrer til et tættere samarbejde og tættere kontakter mellem lokale og regionale myndigheder og andre forvaltningsniveauer, især Kommissionen. Den Nordirske Forsamling bør bygge videre på de forbindelser, som Kommissionen allerede har etableret. Det gælder især den taskforce, som blev oprettet af formanden for Kommissionen, hr. Barroso.

Den Nordirske Forsamling og vores lokale samfund er rede til at spille en større rolle i gennemførelsen af EU-programmerne på lokalt plan. I denne betænkning fastlægges det, hvordan de vil kunne gøre det.

Rumiana Jeleva (PPE-DE), skriftlig. – (BG) Først vil jeg gerne gratulere hr. Beaupuy med en fremragende betænkning. Som skyggeordfører for PPE-DE-Gruppen stemte jeg for denne betænkning til fremme af god forvaltning og partnerskab inden for regionalpolitikken.

Jeg vil gerne benytte lejligheden til at minde om, at man i juli efter Kommissionens kritiske rapport om Bulgarien suspendede finansieringen under de tre førtiltrædelsesprogrammer Phare, ISPA og SAPARD. Samtidig iværksatte man procedurer med henblik på at muliggøre påbegyndelsen af de operationelle programmer med finansiering fra struktur- og samhørighedsfondene. Det bragte mit land i en meget vanskelig situation. Jeg vil gerne bruge vedtagelsen af denne betænkning til at udtrykke håb om, at Bulgariens indefrosne midler vil blive frigivet, og at Bulgariens borgere i fuldt omfang vil kunne nyde godt af fordelene ved deres lands medlemskab af EU.

Grażyna Staniszewska (ALDE), skriftlig. – (PL) Det er afgørende at overholde partnerskabsprincippet på alle forvaltningsniveauer i gennemførelsen af regionalpolitikken. Det er særlig vigtigt for effektivitetens skyld. Hvis de nationale og regionale myndigheder ønsker at mobilisere samfundet, må de inddrage og engagere borgerne lokalt både i planlægningen af ændringer af strukturfondene og efterfølgende i kontrollen med anvendelsen af dem. Hvis borgerne ikke kan identificere sig med de regionale målsætninger, skaber det altid problemer og forhøjer arbejdet, og det forårsager således mange forsinkelser.

I EU-sammenhæng er det afgørende, at vi har et ægte og ikke et overfladisk partnerskab, da det er den eneste måde, hvorpå man kan sikre, at borgerne får oplysninger om EU's aktiviteter og deres betydning. Partnerskab er afgørende, men det koster også penge. Det er derfor nødvendigt at øremærke 2-3 % af strukturmidlerne til det formål. Det eksisterende frivillighedsprincip fungerer ikke. Hvis regionerne ikke er forpligtet til at afholde møder og workshops eller evaluere gennemførelsen, vil de simpelt hen ikke gøre det. Det er oftest sådan, at partnerskabsprincippet blot består i, at man sender planen frem med posten, og i visse tilfælde gives der kun en frist på en uge til kommentarer.

Efter min opfattelse ville det være klogt at være meget mere opmærksom på dette problem, hvis vi ønsker, at Europa skal blive et samfund af aktive, bevidste og samarbejdende borgere.

22. Bedre lovgivning 2006 i overensstemmelse med artikel 9 i protokollen om anvendelse af nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet (kortfattet forelæggelse)

Formanden. – Næste punkt på dagsordenen er en kortfattet forelæggelse af betænkning (A6-0355/2008) af Manuel Medina Ortega for Retsudvalget om bedre lovgivning 2006 i overensstemmelse med artikel 9 i protokollen om anvendelse af nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet. (2008/2045(INI)).

Manuel Medina Ortega, ordfører. – (ES) Hr. formand! Jeg fremlægger en initiativbetænkning om bedre lovgivning 2006 i overensstemmelse med artikel 9 i protokollen om anvendelse af nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet.

Betænkningen er ret omfattende, og jeg vil derfor koncentrere mig om et par aspekter. Det første aspekt er lovgivningsprocessens betydning i EU. Der synes at være en stadig stigende tendens til at vedtage det, man kalder soft law, hvorved visse meddelelser, beretninger og dokumenter bliver betragtet som bindende retsakter. I min betænkning giver jeg udtryk for ønsket om, at der sondres klart mellem simple retningslinjer fra de administrative institutioner og lovgivningsprocessen.

Lovgivningsprocessen, herunder forordninger og direktiver, er fuldt ud omhandlet af EU's traktater og kræver et initiativ fra Kommissionen, som skal godkendes enten af Rådet alene eller af Rådet sammen med Parlamentet i proceduren om fælles beslutningstagning.

I den henseende er det vigtigt at understrege dette træk ved lovgivningen, da det er herigennem, at offentlighedens interesser varetages gennem indgivelse af andragender til organer med lovgivningsmæssige beføjelser.

Det er farligt, og det giver anledning til eventuelle andre afvigelser, hvis man tillader visse organer at regulere sig selv. Det kan måske være hensigtsmæssigt for visse sammenslutninger, faglige organisationer, virksomhedsorganisationer osv., men efter min opfattelse ville det være en meget alvorlig fejl at tillade selvregulering for en given sektor. Vi har på det seneste set konsekvenserne af deregulering i USA, hvor finanssektoren fik lov til at regulere sig selv med de deraf følgende meget alvorlige konsekvenser for hele verdensøkonomien. Man kan med andre ord ikke overlade regulering til dem, der skal reguleres. Selvregulering er en selvmodsigelse og er kun egnet i tilfælde, hvor interne organer regulerer sig selv. Man kan altså ikke tro, at en given sektor kan regulere sig selv med selvregulering, og det samme gælder samregulering.

For Europa-Parlamentets vedkommende er det vigtigt at få fastlagt klare lovgivningsprocedurer. Med andre ord skal Kommissionens forslag behandles i Parlamentet og i Rådet, og der skal vedtages lovgivningsmæssige beslutninger.

Det andet aspekt vedrører EU-retten stadig større kompleksitet og de vanskeligheder, som borgerne, herunder også eksperter i EU-ret, har med at forstå, hvad der rent faktisk sker. Vi må gøre det lettere at forstå EU-retten, og den eneste måde at gøre det på er gennem kodifikation, omarbejdning eller noget lignende. Vi kan ikke blive ved med at vedtage retsakter, når og hvis det er nødvendigt, og bagefter glemme, at vi har vedtaget dem.

Det er rigtigt, at situationen har forbedret sig i de senere år, fordi Parlamentet, Kommissionen og Rådet har arbejdet sammen, og fordi komitologiprocedurerne er blevet ændret. Men i denne informationsteknologis tidsalder burde vi ideelt have en automatisk kodifikationsprocedure, hvorved en ny lovgivningsmæssig bestemmelse, så snart den er vedtaget, automatisk bliver anerkendt og konsolideret gennem kodifikationsproceduren.

I betænkningen understreges betydningen af regelmæssig kodifikation. Efter min opfattelse bør dette ske næsten automatisk, således at nye retsakter, efterhånden som de vedtages, automatisk bliver inkorporeret i EU's lovgivningssamling og bliver EU-ret. Jeg foreslår ikke at indføre et slags napoleonsk retssystem i forbindelse med EU-retten, men snarere en permanent kodifikation, og jeg mener ikke, at det vil være vanskeligt i denne informationsteknologis tidsalder, som jeg sagde før.

Joe Borg, Medlem af Kommissionen. – (EN) Hr. formand! Bedre lovgivning er ikke et mål i sig selv. Formålet er, at den skal gavne borgerne og erhvervslivet ved at forenkle og forbedre lovgivningsrammerne i Europa.

Kommissionen hilser derfor hr. Medina Ortegas betænkning om bedre lovgivning velkommen. Den bevarer fokus på bedre lovgivning og er på linje med lignende initiativer, som Europa-Parlamentet tog sidste år. Jeg har ligeledes noteret mig hr. Medina Ortegas indsigtsfulde betragtninger.

Jeg vil gerne minde om de vigtige skridt, der allerede er taget, og det igangværende arbejde for at svare på Europa-Parlamentets anmodninger og bekymringer i forbindelse med bedre lovgivning.

Bedre lovgivning er en hovedprioritet, og vi har gjort betydelige fremskridt i årenes løb ved hjælp af konsekvensanalyser, forenkling og nedbringelse af de administrative byrder. Udvalget for konsekvensanalyse, som blev oprettet af formand Barroso ved slutningen af 2006, har en reel indvirkning på kvaliteten af vores arbejde. Vi er ikke desto mindre klar over, at vi fortsat må bestrebe os på at forbedre systemet.

Mange af de forbedringer, vi ønsker at indføre, vil blive gennemført i henhold til de reviderede retningslinjer for konsekvensanalyser. Denne revision bygger på IAB's erfaringer, en ekstern evaluering og efterfølgende en høring af institutionerne, de forskellige aktører og de berørte parter.

Vi forstærker vejledningen i spørgsmål som f.eks. nærhedsprincippet, nationale og regionale indvirkninger og specifikke indvirkninger som f.eks. på små og mellemstore virksomheder og forbrugere. Sammen med Rådet og Parlamentet ser vi også på den fælles tilgang til konsekvensanalyse med det formål at indkredse områder, hvor der kan gøres fremskridt. Det tekniske arbejde er begyndt, og vi håber at kunne opnå nogle konkrete resultater i det mindste i form af en udveksling af erfaringer mellem de tre institutioner ved slutningen af året.

Med hensyn til forenkling har Kommissionen vedtaget 119 forslag ud af 162 siden starten på 2005-2009-programmerne. En af de store udfordringer er at sikre, at de forenklingsforslag, der er til behandling i Rådet og Parlamentet, bliver vedtaget hurtigt. Hvad angår de administrative byrder, er kortlægningen af EU's forpligtelser på informationsområdet, der blev varetaget for Kommissionen af et eksternt konsortium, blevet færdiggjort, og omkostningsberegningerne for disse forpligtelser vil foreligge ved udgangen af året.

I januars statusrapport agter vi at berette om fremskridt, der er gjort, og fremlægge en klar køreplan for opnåelse af den ambitiøse målsætning med en reduktion på 25 % inden 2010-2012.

Og endelig må vi i forbindelse med det interinstitutionelle samarbejde om bedre lovgivning erkende, at det ikke har været let at gennemføre den interinstitutionelle aftale om bedre lovgivning, der trådte i kraft i december 2003. Det bør ikke afholde os fra at fortsætte dialogen. Tværtimod gav Kommissionen for nylig udtryk for, at det er på tide generelt at give drøftelserne om bedre lovgivning et mere politisk indhold. Jeg har opfordret Parlamentet til at indkalde til en interinstitutionel drøftelse om bedre lovgivning i den nærmeste fremtid, og den bør foregå på det højeste politiske plan, det være sig i den tekniske gruppe på højt niveau om interinstitutionelt samarbejde, Formandskonferencen eller Udvalgsformandskonferencen.

Til slut vil jeg understrege, at bedre lovgivning er et ansvar, som alle de europæiske institutioner og også medlemsstaterne er fælles om. Vi kan alle gøre mere for at forbedre lovgivningens kvalitet og overordnet vores lovgivningsrammer.

Formanden. – Forhandlingen er afsluttet.

Afstemningen finder sted tirsdag.

Skriftlige erklæringer (artikel 142)

Bert Doorn (PPE-DE), skriftlig – (NL) Medina-betænkningens vedtagelse er et sikkert tegn på, at lovgivningen vil blive bedre. Betænkningen indeholder de vigtigste af Gruppen for Det Europæiske Folkeparti (Kristelige Demokrater) og De Europæiske Demokraters synspunkter, herunder bl.a. et uafhængigt tilsyn med gennemførelsen af Kommissionens konsekvensanalyser, og rettidige og omfattende høringer af de berørte parter,

Målsætningen om at nedbringe den administrative byrde med 25 % skal være en nettomålsætning. En nedbringelse af en byrde i en eksisterende lovgivning på visse områder bør ikke udlignes af en ekstra administrativ byrde i en ny lovgivning.

Desværre var der ikke tilstrækkelig støtte fra de andre grupper til punktet om at støtte Kommissionen i forbindelse

med at betragte selvregulering og samregulering som seriøse politiske muligheder, og til punktet om en bredere anvendelse af konsekvensanalyser på bl.a. komitologiretsakter og vigtige ændringsforslag fra Rådet og Parlamentet til lovgivningsmæssige forslag.

Gruppen for Det Europæiske Folkeparti (Kristelige Demokrater) og De Europæiske Demokrater anser det ligeledes for vigtigt, at Kommissionen tager henstillingerne fra gruppen på højt plan om administrative byrder (Stoiber- gruppen) alvorligt. I denne sammenhæng er det et lovende tegn, at Generaldirektoratet for Det Indre Marked og Tjenesteydelser har meddelt, at det er villig til at undtage små virksomheder fra kravet om at udarbejde årsregnskaber og til at ændre det fjerde og syvende direktiv med dette for øje.

23. Kommissionens 24. årsrapport om kontrollen med gennemførelse af fællesskabsretten (kortfattet forelæggelse)

Formanden. – Næste punkt på dagsordenen er en kortfattet forelæggelse af betænkning (A6-0363/2008) af Lidia Joanna Geringer de Oedenberg for Retsudvalget om Kommissionens 24. årsrapport om kontrollen med gennemførelse af fællesskabsretten (2008/2046(INI))

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, ordfører. – (PL) Hr. formand! EU-politikernes effektivitet afhænger i vid udstrækning af deres gennemførelse på nationalt, regionalt og lokalt plan. Derfor bør der føres nøje kontrol med medlemsstaternes overholdelse af fællesskabsretten. Som Parlamentets ordfører for den 24. årsrapport om dette emne kan jeg meddele, at der er sket et lille fald i antallet af de traktatbrudsprocedurer, Kommissionen har indledt. Ikke desto mindre overstiger antallet af sager stadig 2 500.

Det bør ligeledes nævnes, at der er sket et fald på 16 % i antallet af indledte procedurer for manglende meddelelse af gennemførte foranstaltninger i det udvidede EU-25. Dette viser, at medlemsstaterne er blevet mere disciplinerede, når det drejer sig om rettidig meddelelse. Som i tidligere år vedrørte de fleste klager dårlig forvaltning af det indre marked, især hvad angår gennemførelsen af princippet om fri bevægelighed for personer, varer og tjenesteydelser. Mange klager vedrørte også krænkelse af de rettigheder, som udspringer af unionsborgerskabet, som sikrer princippet om lige rettigheder og lige muligheder for alle borgere. Den 5. september 2007 foreslog Kommissionen en ændring i den hidtil anvendte arbejdsmetode. Forslaget sigtede mod at sikre en mere effektiv forvaltning af procedurerne, og det blev støttet af flertallet af Parlamentets medlemmer. Der er imidlertid blevet udtrykt bekymring for, at den nye procedure kunne føre til, at Kommissionen mister sit institutionelle ansvar som "traktatens vogter", da den foreskriver, at klager, der er indgivet til Kommissionen, kan sendes tilbage til den medlemsstat, som in primis er ansvarlig for en ukorrekt gennemførelse af fællesskabslovgivningen. Det er derfor vigtigt, at Kommissionen tilsender Parlamentet den første rapport om resultaterne i de første seks måneder af det pilotprojekt, der påbegyndtes den 15. april 2008 og omfattede 15 medlemsstater. Kommissionen er ofte den højeste instans, som borgerne kan henvende sig til med sager, der vedrører en ukorrekt gennemførelse af lovgivningen. Kommissionen bør derfor ligeledes registrere al korrespondance, som kan anses for at indeholde oplysninger vedrørende sager om overtrædelse af fællesskabslovgivningen.

Med hensyn til de igangværende traktatbrudsprocedurer er det største problem stadig, at det tager alt for lang tid at behandle klagerne. Gennemsnittet er 20,5 måneder, og det er alt for længe. Kommissionen bør tilstræbe at forkorte de langvarige procedurer og finde praktiske løsninger. Sidstnævnte kunne omfatte brugen af systemer som Solvit, som stadig ikke fremmes tilstrækkeligt. Der er i 2006 registreret en betydelig stigning i antallet af overtrædelsessager, som skyldes, at EF-Domstolens domme ikke bliver efterkommet. En medvirkende årsag hertil er, at samarbejdet mellem de nationale domstole og EF-Domstolen ofte er utilstrækkeligt. Desuden bruger man ikke proceduren for forelæggelse af præjudicielle spørgsmål, der er omhandlet i traktatens artikel 234. Dette skyldes, at der i visse medlemsstater stadig ikke er tilstrækkeligt kendskab til fællesskabsretten.

Jeg vil nu komme ind på det interinstitutionelle samarbejde. Aftalerne om kontrol med anvendelse af fællesskabsretten og et tæt samarbejde mellem Rådet, Kommissionen, Den Europæiske Ombudsmand og de kompetente udvalg i Europa-Parlamentet bør sætte standarden for at sikre en effektiv indgriben i de sager, hvor en andrager med rette har klaget over en tilsidesættelse af fællesskabsretten. Antallet af klager, der ikke er korrekt indgivet, er forblevet højt i årenes løb. Nogle klager stiles forkert til Udvalget for Andragender, og andre falder uden for institutionernes kompetenceområde. Sådanne klager udgjorde mere end 75 % af det samlede antal klager, som blev indgivet til ombudsmanden i 2006. Der er derfor et presserende behov for bedre orientering til borgerne for bedre at kunne vejlede klagere, således at de henvender sig til det organ, der er bedst kvalificeret til at tage sig af deres sag på nationalt plan eller på EU-plan. Borgernes klager er en uvurderlig kilde til information om borgernes grundlæggende behov. Kommissionen bør benytte sig af disse oplysninger i forbindelse med lovgivningstiltag.

I forbindelse med undersøgelsen om anvendelsen af fællesskabsretten i 2006 vil jeg især gerne opfordre de medlemsstater, som ville kunne nyde godt af strukturfondsmidlerne inden for de finansielle rammer for 2007-2013, til hurtigt og korrekt at tilpasse deres nationale lovgivning til den europæiske lovgivning. Her tænker jeg især på miljøbeskyttelse, således at der gøres effektivt brug af de disponible strukturmidler, og således at den sociale og økonomiske udvikling i regionerne fremskyndes.

Afslutningsvis vil jeg gerne udtrykke min beklagelse over, at Gruppen for Det Europæiske Folkeparti (Kristelige Demokrater) og De Europæiske Demokrater i Retsudvalget fik udvirket, at vigtige bestemmelser i min betænkning blev slettet. Disse bestemmelser vedrørte ligebehandling af mænd og kvinder med hensyn til adgang til beskæftigelse, uddannelse, fremmelse og socialsikring. Ligebehandling er stadig ikke reglen i mange medlemsstater i klar modstrid med det lighedsprincip, som vi alle burde prioritere.

Joe Borg, Medlem af Kommissionen. – (EN) Hr. formand! Kommissionen er meget glad for Parlamentets generelle støtte til Kommissionens holdning som fremlagt i dens meddelelse fra 2007 om et resultatorienteret Europa – anvendelse af fællesskabsretten, og takker fru Geringer for hendes informative betænkning.

Kommissionen tillægger det stor betydning, at fællesskabsretten anvendes korrekt. Dette spørgsmål figurerer blandt Barroso-Kommissionens prioriteter, og Kommissionen er i høj grad opmærksom på sin rolle som traktatens vogter. Det er grunden til, at Kommissionen har gjort en stor indsats for at forbedre sine arbejdsmetoder til gavn for borgerne og erhvervslivet, således som det fremgår af meddelelsen fra 2007.

Disse forbedringer omfatter, at der hyppigere bliver truffet beslutning om traktatbrudssager for at undgå forsinkelser i sagernes behandling, samt indførelsen af EU-pilotprojektet i april i år. Pilotprojektet omfatter 15 medlemsstater og skal afprøve en forbedret metode til løsning af problemer og indsamling af oplysninger for at sikre hurtigere og bedre resultater for borgerne og erhvervslivet. Ordføreren vil få tilsendt ajourførte faktuelle oplysninger om, hvordan EU-pilotprojektet virker, men som det allerede er sagt, vil en fuldstændig rapport først kunne foreligge efter et år, når man har indhentet tilstrækkelige erfaringer til at kunne drage konklusioner. Vi afprøver ligeledes brugen af visse tjenestemænd i repræsentationskontorerne i medlemsstaterne til at følge op på spørgsmål vedrørende anvendelse af fællesskabsretten for at finde ud af, om dette kunne forbedre effektiviteten. Dette er et udtryk for den kendsgerning, at alle spørgsmål om anvendelse af fællesskabsretten omfatter medlemsstaternes handlinger. Dette arbejde kræver derfor et tæt samarbejde mellem Kommissionen og medlemsstaternes myndigheder for at prøve at finde korrekte og hurtige løsninger. En fælles interinstitutionel forståelse kan ligeledes spille en vigtig rolle for denne vigtige del af vores dagsorden om bedre lovgivning.

Det er i denne sammenhæng, at jeg har tilbudt ordføreren, at vi koordinerer fremtidige evalueringer af anvendelsen af EU's *acquis* på forskellige områder for at sikre up to date-oplysninger. Vi arbejder med fremlæggelsen af de i meddelelsen af 2007 omhandlede initiativer om større gennemsigtighed. Vi er ved at lægge sidste hånd på dette års årsberetning i form af en strategisk evaluering af den aktuelle situation, prioriteringen af spørgsmål og et handlingsprogram, som kan danne grundlag for de interinstitutionelle drøftelser.

Til sidst vil jeg gerne nævne, at der i fru Geringers betænkning ligeledes gives støtte til et fælles kontaktpunkt til vejledning for borgerne. Jeg kan bekræfte, at Kommissionen allerede arbejder på dette. Vi vil fremlægge vores vurderinger og forslag så hurtigt som muligt.

Fru Geringer finder det særlig vigtigt at føre kontrol med gennemførelsen af direktiverne om ligebehandling. Jeg kan forsikre Dem om, at der er blevet foretaget en grundig evaluering af medlemsstaternes gennemførelse. Der er blevet indledt mere en 40 traktatbrudsprocedurer, og der arbejdes aktivt på dem for at opnå hurtige resultater.

Formanden. – Forhandlingen er afsluttet.

Afstemningen finder sted tirsdag.

24. Strategi for reguleringsagenturer(kortfattet forelæggelse)

Formanden. – Næste punkt på dagsordenen er betænkning (A6-0354/2008) af Georgios Papastamkos for Udvalget om Konstitutionelle Anliggender om en strategi for den fremtidige regulering af de institutionelle aspekter ved reguleringsagenturer. (2008/2103(INI)).

Georgios Papastamkos, ordfører. – (EL) Hr. formand! De 29 europæiske reguleringsagenturer fremstår ved første øjekast som meget små institutioner, men de har i realiteten en indlysende stor indflydelse, og de er allerede blevet en accepteret parainstitutionel komponent i EU.

Der hersker ingen tvivl om, at den alt for store stigning i antallet af reguleringsagenturer har ført til, at de europæiske lovgivningsindgreb er blevet alt for omfattende, at de europæiske politikker er blevet spredt og mere uigennemskuelige, hvilket har gjort den praktiske koordination mere vanskelig.

Derfor er der et klart og presserende behov for en midtvejsrevision af alle de europæiske agenturers arbejde og de resultater, de har opnået. Det er nødvendigt med et minimum af fælles principper og regler vedrørende reguleringsagenturernes struktur og funktionsmåde samt tilsynet med agenturerne, således at de er i overensstemmelse med traktaternes grundlæggende principper.

Efter at Rådet havde nægtet at acceptere et juridisk bindende instrument, og efter at forslaget om en interinstitutionel aftale var blevet forkastet, besluttede Kommissionen at foreslå oprettelsen af en interinstitutionel arbejdsgruppe, der skal have til opgave at fastlægge en fælles ramme for reguleringsagenturerne og de enkelte EU-institutioners respektive kompetencer i forhold til disse agenturer.

Efter min opfattelse lever dette forslag ikke op til Parlamentets forventninger om indgåelse af en interinstitutionel aftale. Den fælles tilgang er ganske rigtigt et første skridt i retning af en juridisk bindende tekst. Jeg sætter naturligvis pris på, at Kommissionen ønsker at finde en løsning på denne langvarige interinstitutionelle inerti. Vi hilser det velkommen, at der oprettes en interinstitutionel arbejdsgruppe, der skal foretage en samlet evaluering af de erfaringer, man har haft med reguleringsagenturerne, og som vil have til opgave at præcisere deres plads i EU's forvaltning, der er karakteriseret ved flere niveauer.

Den foreslåede tilgang, der så vidt muligt bør være en fælles tilgang, i forbindelse med agenturernes drift og struktur sigter på at begrænse bureaukratisk stivhed, således at agenturerne korrekt og effektivt kan spille deres lovgivningsrolle, således at der kan føres korrekt tilsyn med dem, og således at de gældende krav til revision og ansvarlighed i hvert fald delvis kan opfyldes. Den vigtigste opgave i forbindelse med udarbejdelsen af en fælles ramme for en interinstitutionel aftaleform og tilgang består i at optimere reguleringsagenturernes merværdi i de europæiske forvaltningsstrukturer ved at skabe større gennemsigtighed, synlig demokratisk kontrol og mere effektivitet.

Afslutningsvis vil jeg gerne understrege, at parlamentarisk kontrol med reguleringsagenturernes drift og struktur er i overensstemmelse med det klassiske demokratiske princip om, at ethvert organ med udøvende beføjelser har et politisk ansvar. Den mulighed, som Europa-Parlamentet har for at give de pågældende agenturer et politisk ansvar, hænger sammen med det centrale demokratiske princip om et repræsentativt demokrati, der består i at undersøge, hvorvidt de valg, som det udøvende organ træffer, er lovlige og berettigede.

Joe Borg, Medlem af Kommissionen. – (EN) Hr. formand! Kommissionen hilser den positive holdning velkommen, som ordføreren, hr. Papastamkos, og de kompetente og rådgivende udvalg har indtaget til de vigtigste punkter, der blev fremlagt i meddelelsen fra marts med titlen "Europæiske agenturer – vejen frem". Det drejer sig om den midlertidige udsættelse af forslag til nye agenturer, den kommende evaluering af agentursystemet og oprettelsen af en interinstitutionel arbejdsgruppe.

Som De ved, tillægger vi det stor betydning igen at få gang i den interinstitutionelle dialog om agenturernes rolle og plads i den europæiske forvaltning. Sigtet med denne dialog er at udforme en sammenhængende vision og fælles tilgang til reguleringsagenturerne.

Kommissionen håber, at Parlamentet nu vil være i stand til med det samme at give mandat til sine repræsentanter i den interinstitutionelle arbejdsgruppe.

Vi regner ligeledes med et positivt svar fra Rådet, således at vi kan sikre en hurtig opfølgning af Kommissionens meddelelse.

Vi regner bestemt med, at den interinstitutionelle arbejdsgruppe vil blive oprettet før udgangen af året. Denne gruppe vil blive tæt inddraget i den evalueringsproces, som Kommissionen snart vil påbegynde.

Før jeg slutter, vil jeg gerne bemærke, at Kommissionen har ladet det stå åbent, hvilken form slutresultatet af den interinstitutionelle dialog skal have for ikke at forgribe drøftelserne. Det er op til den interinstitutionelle arbejdsgruppe at afgøre, hvilken form dens konklusioner skal have. Konklusionerne vil på den anden side

kunne gennemføres forskelligt. Somme tider vil det kunne være nok blot at udbrede bedste praksis, men til andre tider vil det måske være nødvendigt at ændre agenturernes retsgrundlag.

Samarbejdet mellem Parlamentet og Kommissionen er eksemplarisk på dette område, og jeg er sikker på, at vi vil arbejde videre på det grundlag.

Formanden. – Forhandlingen er afsluttet.

Afstemningen finder sted tirsdag.

25. Dagsorden for næste møde: se protokollen

26. Hævelse af mødet

(Mødet hævet kl. 23.55.)